

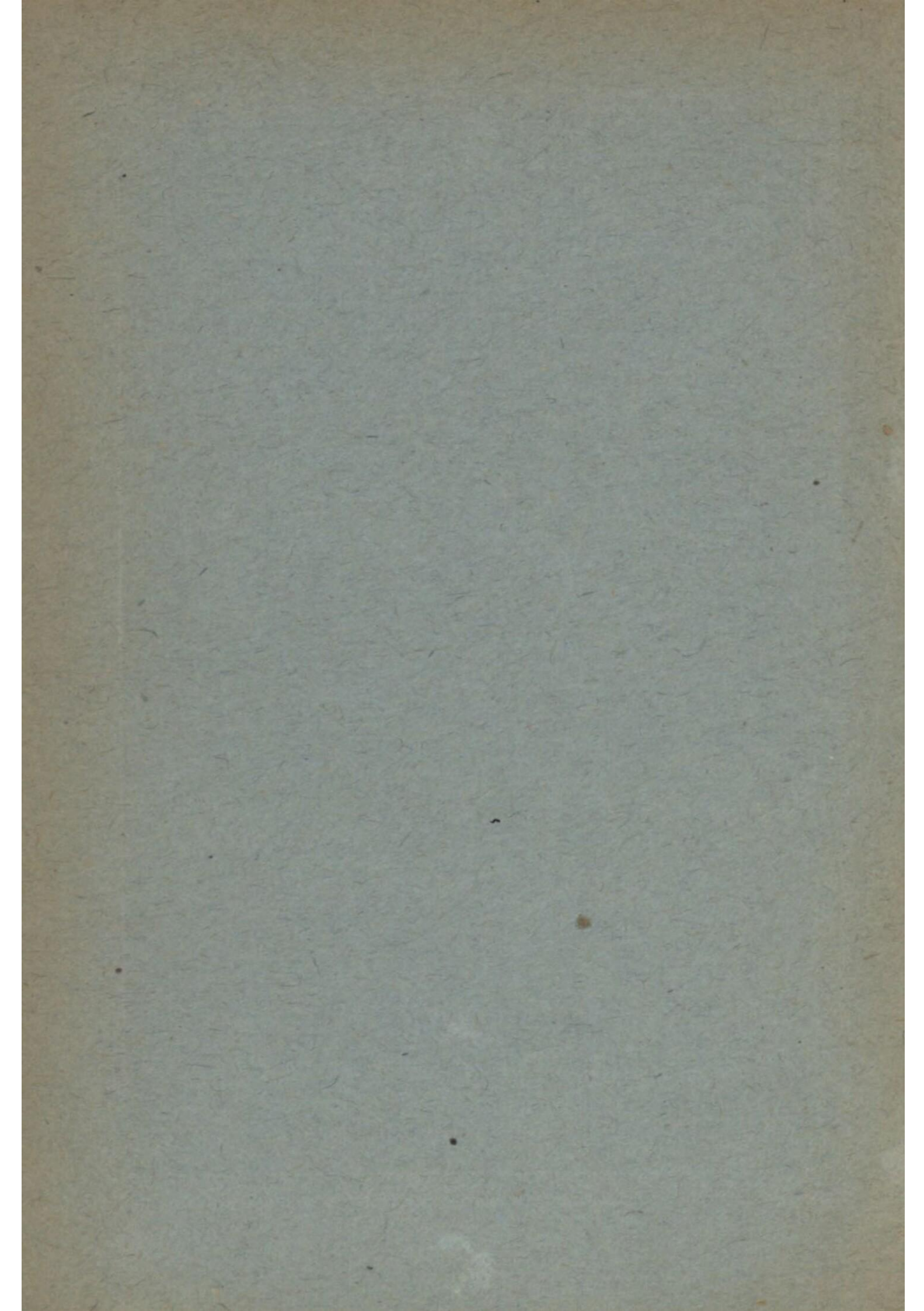
Dr. P. JOSEF MIKLÍK
C. SS. R.

NEDĚLNÍ CHVILKY

ŘADA I.

Tiskem a nákladem Československé akciové tiskárny,
Praha II, Spálená ul. č. 15.

87674

NEDĚLNÍ CHVILKY.

ŘADA I.

Napsal

Dr. P. Josef Miklík,
C. S. S. R.

V Praze.

Nákladem Československé akciové fiskárny.

1924.

MZK-UK Brno

2619235305

IMPRIMI POTEST.

Pragae, die 23. Maji 1924.

P. Franc. Mezířka,
C SS. R. Sup Prov.

NIHIL OBSTAT.

Dr. Franciscus Stejskal,
censor

N 704.

IMPRIMATUR.

Pragae die 23. Juni 1924.

† *Antonius Podlaha,*
Episcopus Paphien, Vicarius generalis

Ú V O D E M .

Z různých stran jsem byl žádán, abych vydal souborně nedělní články, které vycházely v „Lid. Listech“. Velice rád vyhovuji tomuto přání a budu opravdu šťastný, zahoří-li které srdce čistou láskou k Ježíši Kristu. Mám pouze jedinou prosbu: Až budeš klečeti před Svatostánkem, doporuč bož. Spasiteli ubohou duši pisatelovu. Chvěje se často hrůzou, „aby jiným káže, sám nebyl zavržen“. (2. Kor. 9, 27).

V Obořišti u Dobříše, dne 2. května 1924.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1215 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637
TEL: 773-936-3000
WWW.CHICAGO.LIBRARY.EDU

NEDĚLE I. ADVENTNÍ.

N o v ý ž i v o t.

Snad ještě nikdy nebylo Kafarnaum tak pobouřeno jako dnes. Na ulicích vidíme hloučky lidí, kteří rozčileně spolu hovoří. Udiveně se tážeme, co se stalo. Odpovídá několik hlasů najednou. Těžko se dověděti pravdy. Teprve pone náhlu si tvoříme v duši jasnější obraz.

Včera povolal Kristus za apoštola celníka Matouše. Tím se dopustil v očích židovských vlastenců zrady na vlastním národě a spojil se s veřejnými hříšníky. Ano, „zapomněl se“ tak velice, že přijal pozvání na večerní hostinu, ačkoli bylo pondělí, kdy každý farisej se dobrovolně postil.

Kristus byl v té době v domě Šimonově. Právě se chystal na novou apoštolskou cestu, když vešla četrná deputace. V malé chvíli byla světnička plná lidí a jejich zlostné pohledy nevěštily nic dobrého. Jejich mluvčí přistoupil ke

Kristu a bez úvodu počal: „Proč my a fariseové postíme se často, učedníci tvoji však se nepostí?“

Domluvil. Zadíval jsem se na Krista. Stál klidně a skoro se mi zdálo, že po jeho tváři přelétl lehounký úsměv. Ukázal na spravovaný šat jednoho z apoštolů a pravil: „Nikdo nepřišívá záplaty ze sukna nového k rouchu starému; odtrhla by také okolní látku a díra byla by ještě horší.“ Podíval se klidně na svoje nepřátele a pokračoval: „Také nelijí vína nového do (kožených) měchů starých; sice rozpukávají se měchy a víno se vylévá a měchy se ničí. Ale víno nové lijí do měchů nových a obé bývá zachováno.“

Zadíval jsem se na deputaci. Rozuměla celému dosahu slov Kristových? Nevím, ale zvažněla a odešla. Oba obrazy byly jim příliš známé a jejich učitelé užívali jich také. Starý zákon se svými náboženskými formami byl již vetším rouchem, které jenom nedokonale zakrývalo jejich duševní prázdnotu. Nebylo by dobré přenášeti naň zásady novozákonní. Bude třeba úplně nové orienta-

ce. Již nebudou rozhodovati zevnější skutky a desátková zrnka kopru a kmínu, nýbrž láska, která je posvěcuje a prohřívá.

Víno je cennější nežli nádoba, ve které se uchovává. Rádi obětujeme starý sud, jen když zachráníme víno, plné ohně a života. Ani křesťanství nepotřebuje zastaralých forem mojžíšských; nesvědčily by mu. Má dosti síly, aby si vytvořilo formy nové, které by lépe odpovídaly jeho novému duchu.

Zamysli se sám nad sebou! Snad ani netušíš, že jednáš podobně! Myslíš, že jsi již vykonal všechno, když jsi přidal nějakou novou modlitbu a zavedl novou pobožnost? Marně! Přišival bys jenom nové záplaty na staré roucho! Potřeba hluboké a dokonalé reformy celého nitra, chceš-li okusiti blaživých účinků křesťanství.

Slavnost neposkvrněného Početí P. Marie.

„Nejhorším odpůrcem katolicismu je náboženská nevědomost“, prohlásil sva-

tý Otec Pius X. Kdo správně pochopil naše dogmata, je již z poloviny přesvědčen a umlčen. Bohužel! trpí touto nemocí velická většina naší inteligence! Mimoděk vzpomínám na nedávný případ Hašlerův. Dotkl se nešetrně naší víry v neposkvrněné Početí a byl za to odměněn hlučným potleskem — katolíků. Před soudem volal za svědky lékařské fakulty, aby rozhodly, je-li neposkvrněné početí možné. Podle všeho myslil na panský původ Kristův. Tolik na omluvu, kdyby se někomu zdál dnešní výklad zbytečný.

*

Zaleť v duchu do krásné zahrady rajské! Vidiš v ní naše prarodiče. Jejich duši zdobí nevinnost zrovna dětská, které nezkalil dosud ani jediný mráček hříchu. Byla věnem samé lidské přirozenosti a proto měla přecházeti na každého jejich potomka. Celému lidstvu kynula blažená budoucnost — ač-li Adam a Eva zachovají jediné přikázání Boží.

Nezachovali! V tom okamžiku pozbyla jejich přirozenost svých nebeských darů a výsad — pro všechny věky a

každé dítě přichází na svět se skvrnou na duši, kterou proto jmenujeme hříchem dědičným.

Uplynula tisíciletí, ale strašná kletba Boží tížila stále lidské pokolení. Skoro se zdálo, že jeho slunce zapadlo na vždycky. I nejlepší mužové zoufali nad jeho záchranou. Teprve dnes usmálo se nebe po prvé na prokletou zemi. Bylo počato dítě, které sám Bůh ochránil zázračně před hříchem dědičným. V úžase hleděli andělé na tuto krásnou duši a udiveně se tázali po jejím jméně.

Stojíme před největší výsadou P. Marie. Kdykoli se mluví o hříchu, vylučujeme velebnou Matku Boží, protože ji z něho vyloučil sám Bůh! Usmíváš se pochybovačně a zdá se ti, že upřílišuji. Nuže, uvažuj!

Maria byla vyvolena za Matku Spasitelovu. Z její panenské krve narodil se Kristus, který měl ve vítězném boji zašlápnouti jedovatou hlavu hadovu. Mohl strpěti, aby jeho nepřítel se mu posmíval, že jeho Matka byla kdysi jeho otrokyní? Náš cit se bouří při pouhé myšlence na takovou možnost.

Není hodným synem, kdo se nezastane své matky a neochrání jí před potupou, kterou může od ní odvrátiti. Nuže, i pro Krista platilo Boží přikázání: „Cti otce svého i matku svou!“

Mimoděk jsem se zarazil. Ani nevím, jak vynořil se mi v duši stržený sloup mariánský v Praze a na dlažbě potupená socha Neposkvrněné. Hluboko se nám zaryl do srdce potupný potlesk, kterým vítali pád své Matky tisíce jejich — nezdárných dětí. Přísahali jsme, že křivdu odčiníme a bývám hluboce dojat, když se dovídám, jak sbírky utěšeně pokračují. Je to krásné! A přece se mi zdá, že na něco zapomínáme. Kolem nás žije a chodí tisíce duší, které ve svém srdci již dávno pošlapaly a potupily obraz Ježíšův a Mariin. A jak málo rukou se zvedá, aby jej očistily a postavily. Nic nám nepomůže kamenný sloup, dokud se nám nepodaří oživit v duši národa pravou a nefalšovanou víru svatováclavskou!

NEDĚLE II. ADVENTNÍ.

Pohoršení kříže.

Již dlouho úpěl Jan Křtitel v pevnůstce Macheruntské. Den co den dovídal se nové podrobnosti o Kristu a jeho duše jásala svatou radostí. Viděl, že nepracoval nadarmo.

Za to jeho učedníci stávali se den ode dne nervosnější. Jenom neradi viděli, jak sláva jejich milovaného Mistra bledne a pohasíná; jejich poznámky o Kristu byly čím dále tím pichlavější a jízlivější. Varovný hlas Janův odrážel se bez účinku od jejich marnivých srdcí. Proto se odhodlal k ráznému činu. Měli jíti ke Kristu, aby se ho sami otázali, je-li opravdu přislíbeným Vykupitelem. Světec doufal, že mocné slovo Spasitelovo zlomí jejich předsudky a — nezmýlil se.

Teprve po několika dnech podařilo se deputaci najíti Krista. Kol dokola tísnily se husté zástupy venkovanů. Zdálo se, že nikdo si příchozích ani nepovšimnul. Ale Kristus dobře o nich věděl a jako úmyslně vykonal velice mnoho zázraků. S hlubokým obdivem hleděli učedníci na

neobyčejné divadlo. Zvolna měkly jejich předsudky a slza se jim drala do očí. Bylo jim srdečně líto, že Spasiteli tolik ukřivdili.

Teprve po chvíli se osmělili a přistoupili blíže. Poklonili se a nejstarší z nich se tázal jménem Janovým: „Ty-li jsi ten, který přijíti má, čili jiného čekati máme?“ V zástupu zavládlo hluboké ticho; všichni se tlačili blíže, aby dobře slyšeli. Zadíval jsem se na Krista. Pozorně poslouchal; zdálo se mi, jakoby jeho oko zazářilo jasněji, když slyšel jmenovati svého milovaného Předchůdce. A již zněla jeho odpověď — slovy proroka Isaiáše: „Jděte, zvěstujte Janovi, co jste viděli a slyšeli: slepí vidí, kulhaví chodí, malomocní se očisťují, hluchí slyší, mrtví vstávají z mrtvých a chudým se zvěstuje evangelium!“ Najednou Kristus zvažněl, zahleděl se pevně na učedníky a zvolna dodal: „A blahoslavený jest, kdo se nebude horšiti nade mnou!“ Učedníci sklonili hlavu a jejich tvář pokrýla červeň. Dobře rozuměli slovům Kristovým.

Ještě několik vět na rozloučenou, ještě jeden vroucí pozdrav uvězněnému příteli a deputace odešla.

Od té doby uplynuly dva tisíce roků. Mnoho se na světě změnilo, ale dosud je Kristus a jeho učení světu pohoršením. Či nevěříš? Nuže, podívej se kolem!

Proč se odvrací moderní inteligence od Krista? Bojí se výtky, že jsou zpátečníky a proto se skrývají. A velice bys je urazil, kdybys prozradil jejich náboženskou příslušnost. Důsledně zamlčují slovo Bůh; raději mluví o přírodě a slepém osudu. Ubožáci! Ani netuší, co je očekává. Kristus přece pravil: „Kdo mne vyzná před lidmi, toho vyzná také Syn člověka před Otcem svým v nebesích.“

Zamysli se sám nad sebou! Nejednáš podobně? Ještě nikdy se nestalo, abys přešel kříž, když tě viděli druzí? Ještě nikdy jsi neukryl odznak lidové strany? Buď mužnější! Bojujeme před vševídicím okem — Kristovým.

NEDĚLE III. ADVENTNÍ.

N e z n á m ý.

Je nám až úzko, čteme-li dnešní evangelium. Zrovna tušíme, jak se povede bož. Spasiteli, až veřejně vystoupí a v duchu již slyšíme ohlas velikého pátku.

Jsme u Jordánu. Kol dokola tísní se zástupy zbožného lidu a se svatým zánícením naslouchají kázání Jana Křtitele Jeho pověst rozlétla se již dávno po celé Palestině a mnozí se tázali sami sebe, není-li snad tento podivný muž příslibovaným Vykupitelem. Velerada židovská jej až dosud ostentativně ignorovala. Mrzelo ji, že si od ní nevzal dovolení, aby směl veřejně kázati pokání.

Namáhali se marně. Přes její chlad a nepřízeň rostla u lidu obliba Janova. Chtěj, nechtěj, chodili na jeho kázání i fariseové. Báli se o svou dobrou pověst. Nebylo možno déle otálet. Proto se velerada usnesla zakročiti úředně a nepohodlného mravokárce umlčeti. Zvolena deputace, která se měla na místě samém přesvědčiti o povaze celého hnutí a bude-li třeba, další činnost mu znemožniti.

Bez meškání vydali se na cestu k Jordánu. Měli se Jana otázati, jakým právem uděluje křest, který dle jejich přesvědčení byl vyhražen samému Vykupiteli a jeho předchůdci. Čekali na jisto, že oblíbený kazatel bude si připisovati nějakou vyšší důstojnost a v duchu se již těšili, jak bude usvědčen ze lži a podvodu.

U Jordánu bylo v tu chvíli ticho jako v hrobě, nikdo ani nedýchal. Duše posluchačů se zrovna chvěly, když Jan jim líčil strašné tresty, kterými hrozí Bůh hříšníkům. Najednou povstal v zástupu rozruch. Po svahu horském viděli sestupovati několik mužů. Jejich bílá roucha prozrazovala již z daleka jejich důstojnost kněžskou. Všichni se obrátili po nových příchozích a udiveně na sebe vohlédli. Což chtějí i kněží přijmouti křest a konati pokání? Také Jan je zahlédl a jeho srdce se sevřelo bolestí. Dobře tušil, proč přicházejí.

Zatím cizinci došli a zástupové jim uctivě ustupovali. V malé chvíli stáli až před Janem. Všichni se zvědavě tlačili blíže, aby jim neušlo ani slovíčko. Vůdce

deputace se zadíval pronikavě na kazatele a tázal se: „Ty, kdo jsi? Jsi snad Kristus?“ Kol dokola zavládlo hluboké ticho a oči všech upíraly se na Jana. Kdyby přisvědčil, všichni by jej ochotně uznali. Ale Jan stál klidně a pravil: „Já nejsem Kristus!“ Také na další otázky, je-li Eliášem anebo aspoň prorokem, odpověděl záporně. Deputace naň udiveně pohlédla. Takové odpovědi se nenadála a její vůdce pravil trocitu podrážděně: „Kdo tedy jsi? Ať můžeme dáti odpověď těm, kteří nás poslali; co pravíš sám o sobě?“

Napjetí dostoupilo vrcholu, když Jan prohlásil slovy proroka Isaiáše, že je pouze předchůdcem Vykupitelovým a vážně dodal: „Uprostřed vás stojí, kterého vy neznáte.“ Pochopila deputace hluboký smysl výtky Janovy? Sotva; po nějaké chvíli odešla.

Zamysli se sám nad sebou! Není také tobě Kristus neznámým cizincem? Snad o mnohém velikánu víš více, než o svém bož. Spasiteli! A snad se ani vážně nepokoušíš, abys vnikl hlouběji do jeho ducha!

NEDELE IV. ADVENTNÍ.

Kněží Kristovi.

Svatý Pavel byl právě v Efesu, když doslechl první poplašné zprávy z Korinta. S počátku si jich ani valně nevšímal. Pokládal je za okamžité výbuchy řeckého ducha, které se brzy utiší. Ale pověstí neubývalo a stávaly se čím dále, tím určitější. Poselství, které k němu přišlo, osvítilo mu rázem příšernou propast, do které se řítilo jeho dílo.

V křesťanském Korintě bylo opravdu zle a Pavel se hluboce zamyslí. Vzpomínal, jak před několika roky přišel po prvé do tohoto města a začal v něm svoji apoštolskou činnost. Málokdo tušil, kolik vytrpěl. Někdy se mu zdálo, že kříže již ani neunese a bylo potřeba zjevení samého Boha, aby neklesl a nezoufal. Konečně byla jeho práce korunována úspěchem a z bahna velkoměsta počaly vyrůstati květy nejkrásnějších ctností.

Po čase musel odejít a místo sebe poslal jim učeného a výmluvného

Apollona. Netušil, kolik bolesti způsobí mu právě tento muž — proti své vůli. Jeho ohnivá výmluvnost Korintské zrovna okouzlovala a v duchu pohrdali apoštolem, který tolik nedbal umělého seskupení vět a period. Líbilo se jim, že mladý kazatel mluvil k nim o vznesených mysteriích křesťanských a divili se, jak mohli býti nadšeni pro Pavla, který jim vykládal — počátky katechismu.

Ale mělo býti ještě hůře. Křesťanská obec se rozdělila na několik stran, které své vůdce vzájemně kaceřovaly a tupily. Ve vášni vidíme všecko jinak. Také Korintským se zdálo, že Pavel nebyl tak ideální, jak se mysliło. Netrestal jich, poněvadž se bál. Nikdy nevzal podpory, protože byl pyšný a pohrdal jimi, bývalými pohany. Snad to byla jen léčka, aby tím více na nich později vyzískal. Ostatně, kdo ví, je-li vůbec apoštolem. Krista nikdy neviděl a o jeho učení se dověděl teprve odjinud.

Apoštol se až zachvěl. Viděl, jak jeho nejsvětější úmysly jsou podezřívány a

jeho snahy zkreslovány. V takové náladě diktoval dnešní epištolu. Zrovna cítíme, že ji psal krví svého velikého srdce.

Bez bázně prohlašuje, že se neleká úsudků lidských. Jeho svědomí je čisté. Nejvíce mu vždycky záleželo na tom, aby upokojil svého Boha. Jeho neomylný soud rozhodne, kdo prospěl Korintu více. Na bolestné pomluvy svých duchovních dítek má jedinou odpověď: Nemáte víry! Díváte se na kněze jako na člověka a nevidíte v něm vyslance Kristova!

Zamysli se! Podle čeho měříš ty svoje kněze? Vážíš si jeho vznešeného úřadu, či snad ti imponují pouze jeho lidské vlastnosti? Potom by platila také o tobě bolestná slova Pavlova: Nemáš víry!

HOD BOŽÍ VÁNOČNÍ.

Boží prozřetelnost.

Svatá Panna přebývala v Nazaretě a kdo by jí zazlíval, že její myšlenky dlely stále u Boha, kterého nosila pod

srdcem? Jak vroucně se těšila, až je po prvé uvidí a zlíbá! S mateřskou něhou rozprávěla jednotlivé výroky Písma svatého a malovala si slunný obraz jeho budoucnosti. Často se až zachvěla a bohaté slzy jí stékaly po tváři; to když četla o jeho utrpení a bolestné smrti. Jindy však přemýšlela úplně marně. Co znamenají na příklad slova: „Z Egypta povolal jsem syna svého“ anebo „Aj ty, Betleme Efrata, nejmenší jsi mezi knížaty judskými, ale z tebe vyjde vévoda, který by spravoval lid můj israelský“. Ať myslela sebe více, odpovědi se nedopátrala.

Až jednou přišel svatý Josef z práce a oznamoval jí překvapující novinu: „Musíme do Betlema.“ Udiveně na něho pohlédla, aby se přesvědčila, mluví-li vážně. „Císař to poručil.“ Tiše si opakovala: „Císař to poručil“ a v duši jí zněla jásavá slova prorocká: „Aj, ty, Betleme Efrata!“ Sklonila pokorně hlavu a divila se moudré Prozřetelnosti Boží. — — —

Přišli do Betlema a zaklepali u pří-

buzných; ale marně hledali nocleh. Každé místečko bylo již přeplněno cizinci, kteří také přišli, aby se dali zapsati. Ani jinde se jim nevedlo lépe a svatým poutníkům zbyl jediný útulek — opuštěný chlív za městečkem. Přemýšlel jsi již někdy o bolesti, jaká sevřela v tu chvíli srdce panenské matky? Co se natěšila na svoje dítě! A když se mělo naroditi, nemohla mu nabídnouti ani kolébky! A přece, jak mocně nás dojímá chudoba Ježíškova! Vánoce by pozbyly svého kouzla, kdybychom viděli Spasitele v přepychu. V chudobě se měl naroditi ten, který chtěl chudým hlásati evangelium! Dobrý pastýř neměl ani na okamžik opustiti svého stáda! — — —

Vzpomínej! Kolikrát se ti zdálo, že tvoje slunko zapadlo navždy. Tvoje úmysly se hatily. Tvá dobrá pověst byla pošlapána, tvoje nejlepší úmysly podezřívány. Kámen za kamenem valil se ti v cestu a podrážel tvoje znavené nohy. Snad — vzpomínej dobře! — snad jsi již netrpělivě reptal proti Bohu a malomyslně zatínal pěst.

Ani jsi netušil, že vše je pouze temný mrak, za kterým se skrývá zářivé slunko zdaru a štěstí. Nezardíš se při pohledu na chudičké jesličky?

SLAVNOST SV. ŠTĚPÁNA.

S v ě d e k K r i s t ů v.

Skoro se ti zdá, že jsi v Jerusalemě, čteš-li dnešní epištolu.

Před synagogou libertinskou vidíme rozvášněný zástup lidu a se všech stran sbíhají se noví a noví zvědavci. Již z daleka slyšíme vyhrůžné výkřiky, na které odpovídá jakýsi hlas. Řečníka dosud nevidíme. Prodíráme se hustými řadami a úžasem se zastavujeme. Na volném prostranství před námi stojí mladý muž. Dovídáme se, že se jmenuje Štěpán a je jáhnem křesťanské církve v Jerusalemě. Se všech stran dotírají naň jeho nepřátelé a chvílemi se nám zdá, že se naň vrhnou a jej rozsápnou.

Pro hluk není dobře rozuměti, oč běží. Teprve po chvíli rozeznáváme jednotlivá slova. Na četné námitky dává Štěpán

krátké, ale pádné odpovědi, ve kterých dokazuje vykupitelskou důstojnost Kristovu a neohroženě vytýká přítomným jejich velikou nevěru. Když zvolal: „Vy se vždycky Duchu sv. protivíte! Kterého z proroků nepronásledovali otcové vaši?“ dostoupila bouře vrcholu. Skřípající zuby vrhli se na mladého vyzna-vače.

Ale ten jakoby na své okolí úplně zapomněl. Zahleděl se k modrému nebi a po jeho tváři rozlila se nadzemská zář. Před jeho zrakem objevil se vroucně milovaný Ježíš a kynul statečnému bojovníku na pozdrav. Toužebně pozvedl k němu Štěpán svoje ruce a hlasitě zvolal: „Aj, vidím nebesa otevřená a Syna člověka stojícího na pravici Boží.“ Nedomluvil. Děsný ryk utlumil jeho poslední slova. Mnozí zacpali si uši, aby neslyšeli „hrozného rouhání“. Jeho osud byl zpečetěn.

Jako na povel hrnul se celý zástup za město. Štěpána vlekli s sebou a počali jej kamenovati. Hrůzou se odvracíme, ale hrdinná odvaha mladého jáhna nám imponuje. Vidíme, jak v dešti ka-

menů zvedá k nebesům svoje ruce a volá: „Pane Ježíši, přijmi ducha mého!“ V tom jej kdosi zasáhl do hlavy. Sklesl na kolena, ale ještě jednou sebral všechny svoje síly a hlasitě zvolal: „Pane, nepokládej jim toho za hřích!“ To bylo jeho poslední slovo. Ještě několik okamžiků a jeho svatá duše vzlétla k nebesům.

Zadívej se na zkrvavenou mrtvolu Štěpánovu a pohleď sám na sebe! Hrozilo ti již někdy takové nebezpečí pro Krista? Ne! U tebe stačilo posměšné slovo, aby jsi couval a bázně ustupoval. Nuže, vzpomeň dnes na jeho vážná slova: „Kdo se za mne stydí před lidmi, za toho se budu také já stydět před Otcem svým, který je v nebesích!“

NEDĚLE PO NAROZENÍ PÁNĚ.

B u d e m n o h ý m k u p á d u !

Vždycky se zachvěji, kdykoli čtu dnešní evangelium a mimoděk vzpomínám na slova velikého apoštola Pavla: „Trestám (přemáhám) tělo své, abych

snad, když jiným káži, sám nebyl zavvržen.“

Maria právě obětovala v chrámě svého Miláčka a vracela se domů. Její svatá duše přetékala sladkou radostí. Skoro se zdálo, že nevidí a neslyší, co se dálo kolem. Náhle jí zastoupil kdosi cestu a vztáhl ruce po jejím Dítěti. Až se zachvěla. Mimoděk je přitiskla vroucněji ke svému srdci a udiveně pohlédla na neznámého cizince. Ulevilo se jí. Před ní stál velebný kmet; jeho hlavu pokrýval bělostný sníh. Znova pozvedl svoje ruce a Maria mu nebránila. Položila měkce svaté Dítko do jeho loktů a napatě čekala, co bude dále.

S nevýslovnou něhou zadíval se starlec do čistých oček Ježíškových; zdálo se, že se nemůže od něho ani odtrhnouti. Sklonil se a vroucně zlíbal dlouho očekávaného Vykupitele. Kdo stáli kolem, hleděli s úžasem na podivného starce. V tom zalily se jeho oči slzami, které mu stékaly po tváři a zvolna padaly do měkké peřinky. Zadíval se bolestně na Marii a tiše pravil: „Aj, položen jest tento ku pádu a ku

povstání mnohým v Israeli a na znamení, jemuž bude odpíráno.“

Od té doby uplynuly skoro dva tisíce roků, ale slova staříčkého proroka plní se dosud. Ještě dř.mal v kolíbce a již mu chystal Herodes krvavou smrt. Když vystoupil veřejně, stal se terčem nejhorších útoků. Jeho slova byla překrucována, jeho úmysly podezřívány a jenom zázrakem zachránil často svůj život, až konečně dokonal na potupném kříži. A proč? Byl opravdu tak zlý, že i lotr se mu směl rouhati? Ne! Ani největší nepřátelé nemohli mu vytknouti žádného hříchu! Proč ho tedy nenáviděli? Protože nebyl takový, jak si jej přáli. Čekali mocného krále, který zdrtí železnou nadvládu Říma — a on jim kázal odpuštění hříchů! Těšili se, že obsadí první místa v jeho světové říši — a on mluvil o pokoře a lásce ke kříži. Proto jim pohrdli a tak toužebně očekávaný Vykupitel byl jim ku pádu.

Století plyne za stoletím, ale svět zůstává vždycky stejný. Když nemůže pronásledovati Krista, tupí aspoň jeho církev a věrné katolíky. Líbí se jim její

sociální činnost, ale nikdy ji neodpustí její nekompromisnosti. Rádi by se sklonili před její auctoritou, jenom kdyby slevila ze svých mravních požadavků. Ani netuší, že by si podkopala úplně půdu pod nohama a stala se — dílem lidským.

Zamysli se sám nad sebou! Nebyl ti také někdy Kristus ku pádu? Ještě nikdy jsi nezneužil jeho svátostí? Místo požehnání svolával bys na sebe kletbu a zlořečení!

OBŘEZÁNÍ PÁNĚ.

T a j e m s t v í b o l e s t i.

Snad často jsi se již zamyslíl nad záhadou utrpení. Se slzou v oku se rodíme a se slzami umíráme. Žádný by nedovedl sečísti bolestných vzdechů, které již zachvěly ubohým srdcem lidským. A přece sídlí nad námi Bůh, který je svou podstatou dobro a láska! Uspokojivou odpověď dává ti dnešní evangelium.

Svatému Dítku bylo právě osm dní. V najatém domku betlemském konala se

malá rodinná slavnost. Ve vyzdobené světničce sešli se pozvaní hosté. Jeden z nich vzal nemluvně do náručí a kněz chopil se nožíku. Ostrá bolest zachvěla svatým tílkem a Dítko úzkostlivě vykřiklo. Bylo obřezáno a dostalo významné jméno Ježíš — Spasitel.

Nezdá se ti, že tímto kratinkým vypravováním zodpověděl evangelista tvoji velikou záhadu? V jak docela jiném světle jeví se nám bolest! Je cenou vykoupení a ohnivou lázní, která má vypáliti z naší duše záhubnou náklonnost ke zlému. Vidím, jak po tvé tváři přelétl úsměv. Skoro se ti zdá, že žertuji. A nediv se! Již staří filosofové řečtí mluvívají o „bláznovství“ kříže a potupná smrt Kristova byla jim pohoršením. Ale uvažuj hlouběji!

Co zavinilo na světě první pád a strhlo lidstvo do příšerné propasti hříchu? Byl to svůdný lesk pozemských statků, ať se již jmenují jakkoli. Žijeme jako v začarovaném zámku a nikdy nepoznáváme pravé ceny věcí, které nás obklopují. Což divu, že bychom se dali ukolébati v nebezpečný spánek. Jenom

bolest dovede nás vyburcovati a přetřhati nitky, kterými nás poutá okolní svět. Teprve v utrpení poznáváme celou ubohost všeho pozemského a povznášíme zrak k čistým výšinám nebeským.

Ale bolest má ještě jiný účel. Bouří sílí dub a zarývá svoje kořeny hlouběji do tvrdé skály. Je snadno býti dobrým, dokud se nám vše daří po vůli a dokud nám sypou na cestu samé růže. Pravá ctnost pozná se teprve v utrpení. Nikdy bychom netušili velikosti Jobovy, kdyby nám jí neukázalo jeho nezměrné neštěstí.

Jak jsi smýšlel až dosud? Nebouřilo se někdy také tvoje srdce? A snad se ti v duši ozýval hlas, abys vypověděl poslušnost Bohu, který na tebe poslal utrpení. Buď moudřejší! Per ardua ad astra!

NEDĚLE PO OBŘEZÁNÍ PÁNĚ.

Boj proti Kristu.

V paláci Herodově uhostil se hluboký smutek a nikdo si netroufal ani promluvíti. Král těžce onemocněl a lékaři

vzdali se naděje. V hrozných bolestech svíjel se na lůžku ten, který vztáhl zločinnou ruku na dítky betlemské. Jejich zkrvavené mrtvolky rušily jeho spánek a drásaly jeho duši až k zoufalství. Již několikrát se pokusil o sebevraždu a jenom stěží mohli dvořané jeho úmysl překaziti. Konečně v hrozných bolestech dokonal.

V tu chvíli přebývala svatá Rodina v egyptské vesničce Matarii a těšila se veliké oblibě. Krutá nouze ponenáhlu přestávala a práce sv. Josefu přibývalo. Božské Dítko utěšeně rostlo a kdo by zazlíval svaté Matce, že občas ustala a zadívala se s tichou radostí na svého Miláčka. A přece její štěstí nebylo úplné. Dlela v cizině a nesměla se vrátiti do své rodné vlasti.

Jednoho rána překvapil ji sv. Josef neobyčejnou novinou. Ve snu se mu zjevil anděl a oznamoval: „Vstaň, vezmi dítě a matku jeho a jdi do země israelské, neboť zemřeli ti, kteří hledali bezživotí dítěte.“ Radost svaté Panny neznala mezí. Vděčně poklekla a vroucně děkovala nebi za jeho ochranu.

Všimni si slov andělových: „Zemřeli ti, kteří hledali bezživotí dítěte“ a zadívej se do dějin! Ustavičně zuřil boj proti Kristu a jeho církvi a kde jsou dnes jeho nepřátelé? Zemřeli — ale Kristus a jeho církev žije až dosud. Povstali římské císařové a potoky krve chtěli udusiti mladé křesťanství. Marně! Zemřeli! Vystoupili heretikové a drásali a rvali jednotné roucho Kristovo. Podlehli! Povstali filosofové a ve své pýše chtěli sesaditi samého Boha a dosednouti na jeho trůn. Nadarmo! Na troskách trůnů a zašlých škol zvedají se oltáře Kristovy a celým světem zní jásavý hymnus: „Christus heri et hodie, ipse et in saecula!“

Zadívej se na naši vlast! Povstala církev československá. Zaslepení kněží odhazovali prapor Kristův a tisíce hrnulý se za svůdnými hesly. Zdálo se, že nad katolicismem u nás zapadá slunce na vždycky. A dnes? Na všech stranách raší mladý život a také u nás rozvíjí se nové duchovní jaro.

Rozumíš dobře těmto pokynům? Až budeš trpěti pro Krista a jeho víru a

tvoje odvaha bude slábnouti a v duši ti bude cosi raditi, abys se ukryl, vzpomeň na potěšitelná slova andělova: „Umřeli ti, kteří hledali bezživotí dítěte!“

ZJEVENÍ PÁNĚ.

S v ě t l o v í r y.

Jerusalem zažil opět vzrušující den. Včera k večeru dorazila do města pestrá skupina jezdců. U brány zastavili. V malé chvíli kupil se kolem nich zástup lidu a zvědavě si prohlížel neobyčejné cizince. Cosi spolu hovořili. V tom jeden z nich popojel a tázal se po nově narozeném králi. Viděli jeho hvězdu a přicházejí se mu poklonit. V zástupu nastalo hluboké ticho — odpovědi nevěděl nikdo. Také cizinci byli velice zklamáni a tázavě na sebe pohlédli. Či se opravdu zmýlili? A v duchu vzpomínali na štiplavé poznámky, kterými je doma vyprovázeli jejich rodáci.

Co dělati? Zajeli do hostince, aby si odpočinuli, ale usnouti nemohli. Jejich

víra byla podrobena trpké zkoušce. Zatím šířila se rychlostí větru po Jerusalemě neobyčejná zpráva a působila všude hrůzu a zděšení. Znali dobře krutost Herodovu a v duchu čekali již nové pronásledování.

Také král dověděl se brzy, co se stalo. S počátku se smál naivnímu žertu, ale zvažněl, když mu kdosi připamatoval mesianské naděje židů. Zbledl a v jeho duši rodil se zvolna černý plán. Sotva se rozednilo, svolal veleradu. Přišli za chvíli a od nich se dověděl o rodišti Kristově.

V té době seděli jezdci ve svém pokoji a radili se, co mají činiti. Jejich situace nebyla růžová a v duchu již slyšeli posměch, kterého se jim dostane, až se vrátí s nepořízenou. V tom kdosi zaklepal na dveře. Vešel posel Herodův a oznamoval, že král si přeje s nimi mluvit. Jeho slova jim zněla jako rajská hudba; snad tedy přece nejeli nadarmo. Jak prudce bušilo jejich srdce, když slyšeli o Betlemu a ochotně odpovídali králi na jeho podrobné otázky. Přátelsky poděkovali

za vzácné pokyny a k večeru vydali se na cestu. Jenom ledový chlad Jerusalemských kalil jejich radost.

Za městem čekalo je nové překvapení. Náhle zazářila nad nimi tajemná hvězda a kráčela zvolna před nimi. Byla již tma, když zastavili v Betlemě. Seskočili a chvátali k domku. Až se zachvěli, když nahmatali nízké dveře a holé, nehozené zdi. Ještě jednou se podívali na hvězdu. Nemýlili se! Stála opravdu nad domkem a zalévala jej svým jasným světlem. Vešli a zůstali v údivu státi. Uviděli jen chudou dívku a prostinké dítě — ale jakási neobyčejná moc nutila je na kolena. Poklekli. a hluboce sklonili hlavy.

Lidské péro je slabé, aby vypsalo štěstí, které v tu chvíli proudilo jejich nitrem. V jejich duši rozzářilo se jasné světlo. Úsměv dítěte plnil je radostí, jaké až dosud nikdy nepoznali a v duchu si upřímně blahopřáli, že uposlechli volání hvězdy. Otevřeli své poklady a vděčně kladli k nohám svaté Panny bohaté dary. — — —

Nezdá se ti, že píšeš dějiny tvé vlastní

duše? Kolikrát již zmítala sebou bouře pochybností a lodička tvé víry již již tonula v záhubných vlnách! Kol do kola tměla se černá noc. V tom zazářila nad tebou jasná hvězda víry a pln vděčnosti a lásky klesl jsi před skrytým Bohem ve svatostánku a tvoje ústa radostně šeptala: „Dobře je nám tu býti!“

NEDĚLE I. PO ZJEVENÍ PÁNĚ.

Z t r a t i l i B o h a.

Snad ještě nikdy netěšila se Maria tolik na pouť do Jerusalema jako právě letos. Po prvé mělo ji provázeti její svaté Dítě. Již dlouho napřed připravovala všecko na cestu. Konečně se blížily velikonoce. Den co den procházely vesničkou skupiny poutníků a za zpěvu zbožných písní ztrácely se v okolních horách.

Také Maria a Josef připojili se k jednomu zástupu a zvolna sestupovali do roviny Esdrelonské. Slunce mile svítilo a na polích vlnilo se bujné obilí; jenom

ječmen klonil již k zemi bohaté klasy. Teprve po třech dnech zahlédli v dálce zlatou střechu chrámovou a jeho bělostné zdi.

Vešli do chrámu. Všude již slavnostní šum a ruch. Tišíce poutníků proudilo prostranným nádvořím anebo klečelo a vroucně se modlilo. Z nedalekého podloubí zaznívaly až sem ochraptělé hlasy chrámových prodavačů. Nikdo si ani nepovšimnul skromného hošíka, který poklekl a sepjal svoje drobné ručky. Ó, kdyby jenom tušili, že uprostřed nich dlí tak dlouho očekávaný Spasitel.

Teprve po sedmi dnech vydali se poutníci opět na cestu ke svým domovům. Mužové vpředu, za nimi ženy. Dvanáctiletý Ježíš šel se svou Matkou. Teprve cestou se oddělil. Maria si toho valně ani nepovšimla; domnívala se, že jde za svatým Josefem. Proto zůstala jako omráčená, když se večer sešli a Dítěte nenalezli. Hrozná předtucha sevřela její panenské srdce. Unavena procházela stany poutníků a všude se vyptávala po svém Dítěti. Hledala

marně. Teplá noc ukolébala všechny ve sladký sen. Jenom Maria nespala. Usedla ve svém stanu a bolestně plakala. Zarmoucené Matce se zdálo, že noc nemá ani konce. Jakmile se trochu rozednilo, vydala se opět na obchůzku. Dítěte nenašla.

Vrátila se s Josefem do Jerusalema a tázala se každého, koho potkala. Nikdo o Ježíškovi nevěděl. Nohy pod ní klesaly únavou, již druhá noc snášela se do ulic jerusalemských, ale po Dítěti dosud ani stopy. Myšlenka, že snad se o ně málo starala, rozdírala jí srdce. V největší bolesti chvátala ráno do chrámu, aby si opět vyprosila na Bohu svoje Dítě. V tom zahlédla cosi bílého; zastavila se. Opravdu byl to její milovaný Syn. Kdo by jí zazlíval, že rozpjala toužebně ruce a vykřikla: „Ježíši!“ Vrhla se na své dítě, přitiskla je vroucně na svoje srdce a se slzami v očích mu šeptala: „Synu, proč jsi nám tak učinil? Hle, otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe!“ — — —

Ustaň na chvíli a vážně se zamysli! Kolikrát ztratil jsi již hříchem svého

dobrého. Boha? Snad i v tuto chvíli
bloudíš daleko od něho a ještě jsi
vesel a se směješ! Nedojala tě bolest
Matky Boží? Nuže, jdi do zpovědnice
a smiř se s Pánem svým!

NEDĚLE II. PO ZJEVENÍ PÁNĚ.

Důvěrná modlitba.

Galilejská vesnička Kana byla na
nohou. Skoro se zdálo, že i zlaté slunko
září dnes jasněji a mile shlíží na bílé
domky, ukryté v bujném zeleni zahrad.
A není divu! Konala se právě svatba,
na východě slavnost celé vesnice. Jak
bylo zvykem, trvala několik dní. Mezi
četnými hosty vidíme také Matku Boží.
Den co den procházela ulicemi hudba
a svolávala rozjařené hodovníky.

Z čista jasna se roznesla zpráva, že
do vesničky přišel Ježíš a s ním jeho
učeníci. Za chvíli se dovídáme, že je
v domě bohatého Natanaele. Netrvalo
dlouho a šťastní snoubenci doslechli o
neočekávané návštěvě. Co dělati? Na
všeobecné přání vyslána deputace, aby

pozvala velikého proroka. Ochotně slíbil. Protože bylo zvykem přinášeti nějaké dary, vzkázal ženichovi, že se postará o dostatek vína.

Odpověď Ježíšova vyvolala u přítomných radostné vzrušení. Po chvíli vydal se Kristus opravdu na cestu. Byl mile přivítán a posadil se za stolem. Ve družné rozmluvě plynula hodina za hodinou. Všichni se veselili, jenom ženich rozpaky brzy bledl a brzy se červenal. Vína zvolna ubývalo a Kristus jako by na svůj slib úplně zapomněl.

Také Maria zpozorovala trapnou situaci a povstala. Díváme se, co bude dále. Vidíme, jak se blíží ke Kristu, sklání se k němu a tiše mu šeptá: „Nemají vína.“ Udiveně na ni pohlédl. Skoro se zdálo, jako by byl její němou prosbou překvapen a dobře slyšíme jeho slova: „Co mně a tobě, ženo? Ještě nepřišla hodina má.“ Jsme na okamžik zaraženi, zdánlivě příkrou odpovědí. Ale vidíme, jak Matka Boží klidně se vrací a usedá na své místo. Zavolala sluhu, ukázala na Syna a tiše pravila: „Cokoli vám řekne, učiňte!“ Teprve

nyní si vzpomínáme, že jméno „žena“ má na východě čestný význam a že jím oslovují i královny.

Zdálo se, že sv. Panna prosila nadarmo. A přece ne! Po chvíli Kristus povstal a vyšel ze síně. Nikdo si toho ani nepovšimnul. Přistoupil ke služebníkům a pravil, aby naplnili vodou veliké džbány, které tu stály. Uposlechli. S úsměvem pokynul, aby nabrali a nesli správci svatby. Sluhové se podle všeho domnívali, že jde o pouhý žert, jaký se často přiházel na hostinách a v duchu se již těšili na zklamání. Jaké však bylo jejich překvapení, když správce okusil domnělé vody a s úžasem se tázal po původu tak dobrého vína! —

Nezdálo se ti již často, že také tvoje modlitba byla oslyšena? Prosil jsi vroucně, ale nebe jakoby tvého hlasu ani nedbalo. Právě naopak! Čím více jsi volal, tím větší překážky valily se ti v cestu. Nedej se zmásti! Jen vytrvej a také tvoje důvěrná modlitba bude jistě — vyslyšena.

NEDĚLE III. PO ZJEVENÍ PÁNĚ.

Pokorná modlitba.

Jsme v Kafarnaum. Stojíme před výstavným domem římského setníka a se zálibou si prohlížíme statné postavy vojinů. Živě o čemsi rokují; dobře si všímáme, že jsou jaksi smutní. Dáváme se s nimi do řeči a dovídáme se bolestnou novinu. Jejich milovanému pánu onemocněl nejuvěrnější sluha a všechny léky nic nepomáhají. Jak rádi by ho potěšili, ale dosud přemýšleli úplně nadarmo.

V tom přiběhl z ulice vojin. Sotva dechu popadal a teprve po chvíli mohl mluvit. Právě se dověděl, že do města přišel Ježíš Nazaretský. Oči vojáků zrovna zazářily a radostně si oddechli: „Ten snad přece pomůže.“

Za několik okamžiků vyšel z domu setník. Byl bledý, ale jeho zbroj a červený plášť pěkně mu slušely. Uctivě zdravíme. Odpovídá milým úsměvem, ve kterém se chvěje marně tajená bolest. Kráčíme za ním. Nemluví, ale v duši mu bouří myšlenka: „Budu-li

vyslyšen?“ Procházíme několika uličkami a vstupujeme na jakési volné místo. Zástupů přibývá a jenom zvolna se prodíráme kupředu. Ještě několik kroků a stojíme před božským Spasitelem. Již nás zahlédl a pátravě se díval po setníkovi. Ten přistoupil, spustil po římském způsobu obě ruce k zemi, hluboce se poklonil a tiše pravil: „Pane, služebník můj leží doma mrtvicí raněný a zle se trápí.“ Sklopil zrak a čekal na odpověď. Srdce mu prudce bušilo a každý okamžik zdál se mu věčností.

V zástupu nastalo hluboké ticho. Oči všech obrátily se k Ježíšovi. Co učiní? Jistě ví, že mluví s pohanem. Nečekali dlouho. Laskavě pohlédl Spasitel na prosebníka a pravil: „Já přijdu a uzdravím ho.“ Kolkolem nastal šum a překvapující zpráva letěla od úst k ústům. Také nitro vojínovo naplnila bouřlivá radost, ale jen na okamžik. Vzpomněl si, že Ježíš je synem vyvoleného národa a nesmí překročiti prahu pohanova. Znova se poklonil a pravil: „Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechemu

mou, ale rci toliko slovem a uzdraven bude služebník můj.“

Byl pevně přesvědčen, že stačí pokyn Kristův, aby zlá nemoc opustila svou ubohou oběť. Proto pravil: „I já jsem člověk pod mocí postavený, maje pod sebou vojáky; a dím-li tomuto: „Jdi“, i jde; a jinému: „Přijď“, i přijde.“ S hlubokým podivem naslouchal Spasitel mužnému vyznání setníkovu a jeho svaté Srdce plnilo se blahou radostí. Obrátil se k fariseům, kteří tu stáli na blízku a zvolal: „Amen, pravím vám, nenalezl jsem tak veliké víry v Israeli.“ A k setníkovi dodal: „Jdi a jak jsi uvěřil, staň se tobě!“ —

Zamysli se opět sám nad sebou! Proč bývají tvoje modlitby tak málokdy vyslyšeny? Neprosíš pokorně a proto zakoušíš také na sobě bolestnou pravdu slov: „Bůh se pyšným protiví!“

NEDĚLE IV. PO ZJEVENÍ PÁNĚ.

Malověrní.

Jsme na západním břehu jezera Genezaretského. Kristus právě domluvil

a rozpustil zástupy. Byl unaven a chtěl si odpočinouti. Proto pokynul apoštolům, aby přichystali lodičku k odjezdu.

Po malé chvíli odrazili od břehu. Od západu vál slabý větřík a pohrával si s plachtami. Apoštolové se uložili k odpočinku — jenom kormidelník bděl, aby zachovali správný směr. Také Kristus ulehl na zádi lodi na malý polštář a brzy usnul.

Nebe bylo jasné; nikde ani mráčku. Zlaté hvězdičky třepetaly se v klidné hladině. Hodina plynula za hodinou. Byli právě uprostřed moře, když náhle zavál studený vítr. Mimoděk pohlédl kormidelník k severu, kde v měsíční záři prosvítal majestátní Hermon a po jeho tváři rozlila se smrtelná bledost. Nad zasněženými vrcholky Libanonu kupily se černé, zlověstné mraky. Hrozí bouře!

Právě vstal, aby svinul vzdouvající se plachty, když zadul prudký severák a nebezpečně naklonil lodičku. Moře se dmulo a pěnilo a vlna za vlnou narážela na lodní boky. Prudkými otřesy probudili se apoštolové a pomá-

hali svinovati plachty; jiní se chopili vesel, aby se dostali z dravého proudu. Jejich úsilí bylo marné! V tom se přihnala vysoká vlna a převalila se přes lodici. Všichni zděšeně vykřikli. Všude plno vody a lodička počala zvolna klesati do moře. (Mar. 4, 37.)

V tom okamžiku vzpomněli si apoštolové na Krista. Kde je? Nikdo nevěděl. V husté tmě nebylo možno ničeho rozeznati. Konečně jej zahlédli. Ležel dosud na svém místě na zádi lodi a klidně spal. „Mistře!“ — Volají marně; jejich hlas zaniká v ryku bouře. Proto přistupují blíže a budí jej. Vstal. Jsme jeho klidem až překvapeni. V tom ozářil blesk temnou oblohu. V jeho fialovém světle vidíme sepjaté ruce a slyšíme prosební hlasy učedníků: „Pane, zachovej nás, hyneme!“

A Kristus? Obrací se ke svým apoštolům a bolestně a přece vyčítavě jim praví: „Co se bojíte, malověrní?“ Potom zvedl slavnostně ruku a pravil: „Umlkni, upokoj se!“ Proti lodičce hnala se právě vysoká vlna a hrozila jí záhubou. Náhle se rozplynula a zmi-

zela v moři. V okamžiku nebylo po bouři ani památky; jenom drobné vlnky pohrávaly si ještě na hladině. Nebe se vyjasnilo a hvězdičky chvěly se opět na čisté obloze.

S posvátnou hrůzou pohlíželi apoštolové na Krista, který opět ulehl a unaven usnul. Sami spáti nemohli. Usedli na lodní lavičky a tiše rozmlouvali o hrůzách, které právě prožili. Občas slyšíme, jak si v obdivu šeptají: „Kdo jest tento, že ho větrové i moře poslouchají?“

Zavři opět knihu a hluboce se zamysli! Křesťanský starověk viděl v lodičce Petrově obraz církve. Kolikrát se chvělo tvé srdce, když jsi viděl vzdouvati se vysoko zhoubné vlny bouří a pronásledování. A v duši se ti ozýval svůdný hlas, zda by nebylo lépe couvnouti a na čas se skrýti. Nezdá se ti, že i tobě praví káravě Kristus: „Co se bojíš, malověrný? Vybudoval jsem svou církev na skále a brány pekelné jí nepřemohou!“

OČIŠŤOVÁNÍ P. MARIE.

S v ě t l o s v ě t a.

Všechno nám sevšední, co často vidíme. I velebné slunko zdá se nám zjevem obyčejným a málokdo si vzpomene na nesčetná dobrodiní, která od něho dostáváme. A přece běda světu, kdyby již nevyšlo! Život by zahynul a země by se stala velikým hřbitovem.

Přemýšlel jsi již někdy o hlubokém významu světla, které dnes žehná církve? Nuže, také duše má svoje slunce. Jest jím ten, který o sobě mohl říci: „Já jsem světlo světa!“ V jeho paprscích rozvíjejí se nejkrásnější květy ctností. Na to jsi měl vzpomínati, když jsi ráno nesl svíci ve svých rukou.

Snad se ti zdá příliš smělé srovnávat víru se sluncem — ale nedej se mýliti a jdi do hloubky! Tisíce bystrých hlav pokoušelo se na příklad již rozřešiti velikou záhadu: „Odkud jsme? A kam spějeme?“ — ale marně. Mělci duchové byli snad jejich dohady uspokojeni, ale většina krčila pochybovačně ramenoma a trnula hrůzou. Za nimi se

šklebila temná minulost, před nimi ležela černá budoucnost, kterou nepronikal ani jediný paprsek světla. Poslední a snad nejupřímnější odpověď byla: „Ignoramus et ignorabimus!“

A víra? Ví najisto, že u naší kolébky stál sám všemohoucí Bůh; postavil nás do světa, abychom na něm vyrostli pro nebe! Od Boha k Bohu jde naše cesta. Netápáme ve tmách. Víme, odkud jsme vyšli a naše srdce bije prudčeji, kdykoli vzpomeneme, kam jdeme. Projdi jednu otázku za druhou! Poznáš, že víra je sluncem, které osvětluje každého člověka, přicházejícího na tento svět.

Víra se nemá skrývati. „Tak svěť světlo vaše před lidmi, aby viděli skutky vaše dobré a oslavovali Otce, který jest v nebesích!“ Ale lidská nedůslednost je nepochopitelná. Ukrývá světlo, aby snad nezaplašilo tmy! Schovává víru, aby snad nepohoršila nevěry! Pravda má ustoupiti lži a Bůh tvorům. A ještě máme tolik smělosti a zahalujeeme tento zločin krásným jménem pokroku a náboženské tolerance!

Lacordaire kdysi nazval nevěru bláznovstvím. Měl pravdu. Kdo věří, uznává to, co je nad rozumem; kdo nevěří, koří se tomu, co je proti rozumu. Snad se ti zdá, že mluvím v hádankách, ale uvažuj! Všichni jsme přesvědčeni, že každý účinek musí mít svou příčinu. A velice by nás urazil, kdo by nám chtěl namluviti, že něco se udělalo samo. Právem bychom se domnívali, že se nám posmívá. Nuže, a nevěrec? Raději uznává, že svět je sám od sebe, než aby sklonil svoje kolena před Bohem!

Kdosi pravil: „Ubývá-li víry, ubylo napřed rozumu.“ Zní to paradoxně, ale jen zdánlivě. Nevěra měří svým slabým zrakem slunce a protože ji oslepuje, zavírá oči a hrdě volá: „Není slunce!“ Člověk chce svým rozumkem pochopiti samého Boha a protože ho překonává, volá nerozumně: „Není Boha!“ Nevěra není pokrokem; je zahanbujícím doznáním naší duševní slabosti. Velicí duchové věřili, slabé duše utíkají se nejraději k nevěře!

NEDĚLE V. PO ZJEVENÍ PÁNĚ.

K o u k o l.

Nejdříve důležitou poznámku. Již mnohý hospodář kroutil nedůvěřivě hlavou, když se mu vykládalo, že majitel nemohl rozeznati „koukole“ od pšenice. Nuže, jde o nedorozumění. Sv. Matouš pojmenoval plevel slovem zizania a po něm je přejal také sv. Jeronym do svého latinského překladu. Teprve český překladatel užil slova „koukol“ a mimoděk způsobil zmatek. Zizania jest náš jílek mámivý (*Lolium temulentum*). Patří mezi trávy klasnaté a v první době vzrůstu podobá se úplně obilí. Za to jeho klásky jsou docela jiné. Arabští rolníci ve Svaté zemi nazývají jej dosud zuwan. (Fonck, *Biblische Flora*, str. 129—130.)

*

Veliký lán pole. Čeledínové jej právě doorali a povláčili a dali se do setí. Pravidelně zapadá zlaté zrno pšeničné do kypré půdy a slibuje hojnou úrodu. Mohou si říci, že udělali, co mohli. Konečně práce dokonána. Slunce se již

klonilo k západu, když s veselou písní na rtech vraceli se domů.

Setmělo se a jenom měsíc lil svoje stříbrné světlo po ztichlém kraji. Unavení dělníci již dávno klidně spali a ještě ve snu se jim zdálo o bohaté úrodě. V tu chvíli připlížila se k poli tajemná postava. Byl to nepřítel hospodářův. Již dávno slídlil, jak by se mu pomstil a dlouho mu nechtělo nic napadnouti. Až dnes odpoledne zpozoroval, že na sousedním poli sejí pšenici. V okamžiku uzrál v jeho duši ďábelský plán a právě přišel, aby jej provedl.

Na kraji pole se zastavil a naslouchal. Ani lístek se nepohnul a neznámý muž vykročil. Prošel pole křížem krážem a do pšenice nasel hustě koukole.

Neuplynulo ani čtrnáct dní a pole se zazelenalo. S počátku slabě, později více a víc. Občas přišel i hospodář, obcházel pole a jeho srdce smálo se radostí. Minula zima a rozkvetlo jaro. Obilí bujně rašilo a počalo metati. V tu dobu přišli na pole čeledínové a zůstali státi jako ztrnulí. Kamkoli jenom pohlédli, všude se chvěly v jarním vánku klásky

jílkové. Zděšeně chvátali domů a oznamovali hospodáři bolestnou zprávu. Výslovně zdůraznili, že vybrali nejlepší semeno; na ně vina nepadá.

Po tváři rolníkově přeletěl trpký úžas. Ale brzy se mu vyjasnilo. To učinil jeho nepřítel, aby se mu pomstil.

Co nyní? Tu byla dobrá rada drahá. Čeledínové chtěli, aby se koukol vytrhal; co tomu řeknou lidé, až to uvidí. Ale rozvážný hospodář nedovolil; vytrhali by také mnoho pšenice. Ať nechají oboje až do žní. Teprve potom koukol seberou a spálí...

Kristus domluvil a zástupové se zvolna rozcházel. Když osaměl, přistoupili k němu jeho učedníci a řekli: „Vylož nám podobenství o koukolu polním.“ On odpověděl a pravil: „Rozsévač dobrého semene jest Syn člověka; pole jest svět; símě dobré, to jsou synové království; koukol pak, to jsou synové zla; nepřítel však, jenž je nasej, jest ďábel, žeň pak jest konec světa a ženci jsou andělé. Pošle Syn člověka anděly své, i seberou z království jeho všecka pohoršení, i ty, kteří činí ne-

pravost, a uvrhnou ji do peci ohnivé; tam bude pláč a skřípění zubů.“

► Zamysli se sám nad sebou! Jsi pře-
ničným zrnem na poli Kristově, či
snad... ?

NEDĚLE VI. PO ZJEVENÍ PÁNĚ.

D v ě p o d o b e n s t v í.

Všeobecně se uznává, že Kristus byl nedostupným vzorem popularisování. I nejvznešenější pravdy uměl podati v prostinkých obrazech a přizpůsobiti je chápavosti širokých vrstev lidových.

Malé zrnko hořčičné. Talmud je počítá opravdu mezi nejmenší semena. Ale vložte je do země a zalejte teplém slunečním! Uplyne sotva několik dní a bylinka pučí, roste a mohutní. Bujně rozkládá list za listem a vyhání četné ratolesti. V jejím chladivém stínu ukrývají se ptáci za horkých měsíců letních a šveholí svoje nejkrásnější písně.

Vzrůst církve Kristovy na venek! Kolikrát zamyslí se již svět nad Ježíšem Kristem! Umírá na potupném dřevě a

přece svou smrtí přemáhá svět! Dvanáct nevzdělaných rybářů pouští se v nerovný zápas s obrovskou velmocí římskou a vítězí! V potocích krve rdouší ješitný imperialismus panenskou nevěstu Kristovu a ku podivu! Krev mučedníků stává se úrodným semenem nových křesťanů. Marně zchátralá Evropa boří se pod mocnými údery cizích národů — a jejich nepřemožení vůdcové sklánějí své čelo před vítězným křížem. Všude nás pronásledují a přece rosteme a mohutníme.

Stojíme před velikou záhadou. Jasnou odpověď dává nám Bible: „Co poštilé jest ve světě, to vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a co slabé jest ve světě, to vyvolil si Bůh, aby zahanbil silné.“ A proč? „Aby nikdo se nemohl chlubit před Bohem.“ (1. Kor. 1, 27—28.)

Rozumíš tedy, proč veliká většina moderní inteligence nevěří? Byli příliš „velicí“ a pro autoritu lidskou nechtěli skloniti hlavy před nekonečnou autoritou Boží. Zapomněli, že Bůh se pyšným protiví a jenom pokorným dává svou milost...

Malý kousek kvasu; beze stopy mizí a zaniká v okolním těstě. Zdá se ti, že zašel úplně, ale nemyl se! Přijdi za chvíli a užasneš. Všecko těsto pronikl svou chutí a vůní! Pracoval tiše a nehlučně!

Vzrůst církve Kristovy do hloubky! Bylo to jenom několik zásad, vržených v moře pohanského světa — a celá naše kultura je dnes ve svém jádru křesťanskou! Krčíš pochybovačně ramenama? Nuže, uvažuj! Odkud vyvěrá moderní humanita? Odkud učení o rovnosti všech lidí? Stopuj jejich staletý vývoj a staneš u Kristovy zásady: „Máte jednoho Otce v nebesích.“

Zamysli se sám nad sebou! Jak hluboko proniklo tvou duší křesťanství? Utkvělo snad pouze na povrchu? Nebylo ti kvasem — ale čí vinou?

NEDĚLE DEVÍTNÍK.

Z á v i s t.

Bohatý velkostatkář. Je právě doba nejpilnější práce — vinobraní. Třeba

si hodně pospíšiti, aby se snad počasí nezměnilo a hroznů nepoškodilo. Proto již časně z rána chvátal na trh, kde obyčejně stávali dělníci. Štěstí mu přálo a po chvíli odváděl několik najatých dělníků na svou vinici.

Hodina plynula za hodinou, ale práce ubývalo velice pomalu. Proto zašel ještě jedenkrát do městečka, aby se ohlédl po nových lidech. Bylo jich tam několik a s povděkem přijali pozvání hospodářovo. Bylo poledne a práce ještě mnoho. Ještě dvakráte pospíšil pán na trh a pokaždé někoho přivedl. Slunce se zvolna sklánělo do moře a na západě vystupovaly hrozivé mraky. Pln starosti pohlížel hospodář na hrozivé červánky. Co dělati? Brzy se rozhodl a ještě jednou chvátal do městečka. Opravdu! Ve stínu košatých stromů hovělo si nečinně několik zdravých mužů. Neodolal a trpce jim vyčetl jejich zahálku.

Slunce právě zapadalo do moře, když práce dodělána. Unavení dělníci odhazují chvatně své nástroje a spěchají k výplatě. Za stolem sedí již správce

a před ním třpytí se hromada denárů. Všichni ztichli a úředník vyvolává jména těch, kteří nastoupili před hodinou. Přišli a jejich oči zaplály neobyčejnou radostí. Dostali každý po stříbrném denáru. Chlubně jej ukázali druhým a s hlasitými díky odešli.

Na řadě jsou druzí dělníci a ku podivu! Také oni dostali po jednom stříbrňáku. Starší pracovníci významně na sebe pohlédli a v jejich duši klíčila zvolna naděje na větší mzdu. Však co to? Také ti, kteří nastoupili v poledne, odnesli si stejnou odměnu. Zklamanečtě hleděli na správce a roztrpčeně ukazovali ostatním, co dostali. Ještě před chvílí byli by spokojeni s několika assy — avšak pohled na šťastnější druhy naplnil je hořkostí. Zdálo se jim, že se jim křivdí.

Konečně došla řada na první dělníky. V jejich tváři čteme horečné rozechvění, které hrozilo každou chvíli propuknouti. Když správce vysázel před ně jejich denáry, nedovedli se již opanovati. Ostentativně je odstrčili a jeden z nich pravil hospodáři: „Tito poslední toliko

jednu hodinu pracovali a rovné jsi je učinil nám, kteří jsme nesli břímě dne i horka.“

Avšak hospodář byl neoblomný. Ani na chvíli nepozbyl svého vzácného klidu. Pevně se podíval na mluvčího a pravil mu: „Příteli, nečiním tobě křivdy. Zdali jsi se se mnou nesmluvil ráno o denár? Proto vezmi, co tvého jest a odejdi!“ Při tom zůstalo.

Zamysli se sám nad sebou! Ještě nikdy se ti neozvala v duši bledá závist, když jsi pozoroval, že druhému udělil Bůh více darů milostí? A snad jsi při tom ani nevzpomněl, že každé dobro je nezaslouženým darem Božím, které Pán uděluje, komu chce. Buď proto rozumnější! ...

NEDĚLE I. PO DEVÍTNÍKU.

S í m ě B o ž í.

Zamyslíl jsi se již někdy nad podobností o rozséváči? A přece je tolik důležité! Kolikrát jsi již slyšel rouhavou výčitku, že církev se přežila!

A snad jsi sám zakolísal, když jsi viděl, jak málo dnes působí. Nuže, podobností o rozsévači ti dává uspokojivou odpověď na velikou záhadu, proč totéž učení Kristovo a tytéž svátosti působí u různých lidí tak nekonečně různé účinky. Posledním důvodem je nestejná příprava duševní, s jakou jeho rady a zásady přijímají.

Jest opravdu poučné sledovati prostinké a přece hluboké vývody bož. Spasitele.

Část semene padla na cestu, která vroubí každé pole palestinské; chodci je pošlapali a ptáci sezobali. Toť duše otevřené všem dojmům a proto málo pozorné a hluboké. Chodí na kázání, ale jejich těkavost jim nedovolí, aby zásady Kristovy promyslily a jejich důsledky prováděly. Špatná kniha, nevědomití druhové a neopatrní rodiče se již postarají, aby zahladili i mělké stopy, které snad kázání v jejich duši zanechalo.

Jiná zrnka padla na místa skalnatá a rychle vzešla. Tenká vrstva hlíny brzy se prohřála. Bohužel! po několika dnech

uvadla, protože neměla vláhy. Duše slabé a nestálé! Chodí do kostela a bývají nadšeny a uchváceny; po sv. přijímání rozplývají se v modlitbách a slibují Bohu hory doly. Po chvíli přijde odpor a pokušení — snad jenom posměšné slovo anebo bázeň před lidmi — a jejich oheň hasne a usíná.

Mnoho zrn zapadlo do živého plotu, který se táhne kolem každého pole palestinského. Vzešla a bujně rostla a zdálo se, že přinesou bohatou úrodu. Marně! Trní a hloží je udusilo. Kristus se na chvíli odmlčel. V duchu viděl miliony duší, které zůstanou na jeho poli klasy hluchými a prázdnými. Honba za bohatstvím a rozkošemi utlumí v nich každý vyšší vzlet.

Většina obilí zapadla do půdy dobré a úrodné — a přece přinesla užitek nestejný. Nebylo pole všude stejně obděláno. Čím lepší příprava, tím pronikavější účinky sv. svátostí. Jen tam rozvinou svoji plnou krásu, kde dosti posvátné vláhy lítosti a hojně světla a tepla milosti a lásky.

Zavři knihu a hluboce se zamysli! Již dlouhá léta zasévá Kristus do tvého srdce svoje zlaté zrní; snad často přistupuješ ke sv. svátostem — a užitek? Nerdíš se při této otázce? Do které skupiny patří tvoje srdce? Jest opravdu polem úrodným, či snad trnám, skalou a nebo cestou? Odpověz si upřímně! Jedenkrát bylo by pozdě!

NEDELE II. PO DEVÍTNÍKU.

Tajemství kříže.

Poslední cesta Kristova do Jerusalema. Srdce učedníků chvěla se jakousi nepochopitelnou bází. Sami nevěděli proč. A přece, kdykoli pohlédli na svého božského Mistra, bylo jim do pláče. Jindy chodíval mezi nimi — dnes byl stále o několik kroků napřed. Udiveně se tázali, k čemu ten spěch? Co ho mohlo čekati v Jerusalemě? Sami se přesvědčili, jak byl nenáviděn a právě před několika dny byl znovu varován, aby se vyhnul hlavnímu městu.

Konečně zahlédli zlatou střechu chrámovou a mimoděk zmírnili krok. Také

Kristus se zastavil. Když došli, dlouze se na ně zahleděl. Skoro se zdálo, jako by četl v jejich duších a měřil velikost jejich bolu. Jeho svaté Srdce mu nedalo. Musel je připravit, aby jich hrozící katastrofa nezlomila. Ne, nikdy nesmějí mysliti, že jí byl překvapen a zdolán.

Proto ukázal na město, které se bělalo v dálce a pravil: „Aj, vstupujeme do Jerusalema a dokoná se tam všecko, co jest psáno skrze proroky o Synu člověka.“ Oči učeníků zaplály toužebným ohněm. Snad tedy přece založí Kristus svoje slavné království! Spasitel se na okamžik odmlčel. Skoro se zdálo, jako by váhal vytrhnouti je z jejich radostného snění a odhaliti clonu, která jim dosud skrývala strašné tajemství. Teprve po chvíli pokračoval. Zahleděl se bolestně na Jidáše a pravil zvolna: „Syn člověka vydán bude knížatům kněžským a zákoníkům a starším.“ Zděšeně pohlédli na něho apoštolé a hluboko sklonili hlavy. Ale Kristus mluvil dále a úmyslně vypočítával jednu bolest po druhé;

měli poznati, že věděl o všech: „I odsoudí jej na smrt a vydají ho pohanům. A budou se mu posmívati a uplvají ho a ubíčují ho a zabijí ho.“ V tom hlas Kristův zmohutněl a vítězně zněla jeho slova: „ale třetího dne vstane z mrtvých!“

Kristus domluvil a učeníci oněměli. Dobře slyšeli každé jeho slovo a přece jim — nerozuměli. Není divu! Po celá léta snili o šťastné budoucnosti a spřádali si nejkrásnější naděje; v duchu se těšili na bohatá křesla — a najednou? Ne, snad mu jenom špatně rozuměli?

Zamysli se sám nad sebou! Jak plesalo tvoje srdce, dokud k tobě mluvil Kristus něžnými slovy lásky a vinul tě na svou hrud! Ale když se zmínil o kříži — ó, jak udiveně jsi naň pohlédl! A přece utrpení a kříž mohl ti býti nejjistější známkou, že jsi na blízku ukřižovaného. Již Tomáš Kempenský si všimnul této nedůslednosti lidské. Mnozí jdou za Kristem až k poslední večeři — ale na horu Olivetskou ho následovati nechtějí. Buď věrnější!

NEDĚLE I. V POSTĚ.

Na okraj dnešního evangelia.

1.

Stalo se modou pokládati kláštery za zbytečné a nazývati modlitbu ztrátou času. Právě v samotě vyrostli největší duchové.

2.

Již často byla vyslovena otázka: Proč se lidé bojí tolik samoty? — Nutí je, aby se zadívali sami do svého nitra. Jeho prázdnota je zrovna odpuzuje. S hrůzou vidí, jak se rozplývá krásný obraz, který si sami o sobě vytvořili.

3.

Při jídle poznáš nejlépe, vládnou-li v tobě hmota či duch. Člověk může býti oslavovaným hrdinou a při tom podlehnouti nepatrnému soustu. Čím menší nepřítel, tím potupnější porážka. Naši první rodiče zakusili tuto bolestnou pravdu sami na sobě.

4.

Mnozí porušují vyzývavě půst a tropí si posměch z církevního přikázání. Ani netuší, jak velice se tím zahanbují. Kousek masa je jim milejší než vůle nekonečného Boha.

5.

Kdysi se přeli naši předkové o náboženské záhady a na ulici řešili nejtěžší problémy bohoslovné. Všimněte si, o čem mluví nejčastěji jejich potomci! S hrůzou poznáte, jak celý náš život je ovládán otázkou chlebovou. Chlubíme se, že jsme národem Husovým a stali jsme se — materialisty.

6.

Moderní filosofie ráda popírá první hřích. A přece jsme úplně nakaženi jeho jedem! Ještě nikomu se nepodařilo zdolati úplně svoji pýchu. I nejsvětějších úkonů dovedeme zneužít, abychom vynikli. Není řídkým zjevem, že lidé se pokořují, aby je za to druzí pochválili.

7.

Nepochopitelná záhada! Mrzíme se,

když druzí se opováží posuzovati naše skutky. A sami bez ostychu soudíme Boha, neděje-li se všechno po našem přání.

8.

Zlo se nikdy nepředstaví svým pravým jménem. Stydí se samo za sebe a rádo se halí pláštíkem dobra.

9.

Bible nám zaznamenala dva úsudky o ceně světa. První pronesl ďábel: „Toto všechno tobě dám“; druhý vyslovil Kristus: „Co platno člověku, kdyby celý svět získal, ale na své duši škodu utrpěl?“ — První je soud hmoty, druhý ducha; prvním se řídí svět, druhým sám Bůh.

10.

Nevěř pokušení! Ještě nikdo nelitoval, že byl opatrný; mnozí již doznali, že byli oklamáni.

11.

Vášeň je dobrým pomocníkem, ale špatným pánem. Má sílu, ale nemá očí.

Bůh se nedá velikomyslností zahanbiti. Ještě nikdo proň nepřinesl oběti, aby nedostal nekonečné oběti. A přece slouží většina světu. Dobře pravil kdosi, že nedůslednost je největší chybou lidstva.

NEDELE II. V POSTĚ.

Věřím v život věčný.

Kráčíme s Kristem bohatou rovinou Esdrelonskou. Kol dokola vlní se zlaté obilí a sklání hluboko svoje plné klasy. Před námi vypíná se v dálce hora Tábor. Se zálibou díváme se na její kuželovitý vrchol, zalitý paprsky zapadajícího slunce.

Teprve na večer docházíme do vesnice. Se všech stran sbíhají se zvědaví vesničané, aby uviděli velikého proroka. Někteří donesli svoje nemocné a jejich důvěra byla odměněna zázraky. Slunce již zapadlo a po zemi se rozkládaly první stíny, když Kristus

odešel se třemi apoštoly. Chtěl se o samotě pomodlit.

Zvolna vystupovali na blízkou horu. Všude posvátné ticho; jen občas vylétlo vyplašené ptáče a kdesi v dálce zavyl žalostně šakal. Konečně dostoupili vrcholu. Kristus poklekl, zadíval se k čistému nebi, na kterém se chvěly miliony hvězdiček a modlil se. Opodál usedli apoštolové a noční chlad uko-
lébal je brzy v hluboký spánek.

Byla právě půlnoc, když se Petr náhle probudil. Překvapilo jej neobyčejné světlo. Pln údivu zahleděl se apoštol na Krista. Celá jeho postava jako by se rozzařovala; s počátku slabě, ale čím dále, tím jasněji a jasněji, až konečně oslepovala jako slunce. Světlo pronikalo i rouchem, takže se zdálo sněhobílé. Dlouho se díval Petr na nebeský zjev; konečně probudil také ostatní apoštoly. Jejich duše oplývala jakýmsi tajemným štěstím.

Náhle upoutalo jejich pozornost cosi neobyčejného. V tajemné záři zjevily se dvě velebné postavy a hluboce se před Kristem sklonily. S úžasem hle-

děli apoštolové na nebeské hosty a v duši slyšeli jasně jejich jména. Byl to sám zákonodárce Mojžíš a největší z proroků. Tajemní poslové dali se s Kristem do řeči. Apoštolové ani nedýchali, aby jim neušlo ani slovíčko. Dobře rozuměli; mluvili spolu o bolestné smrti, která čekala Krista v Jerusalemě. Konečně se postavy uklonily — bylo viděti, že odcházejí. Petr se již nemohl zdržeti. Báł se o krásný obraz, který viděl, a proto volal: „Pane, dobře je nám tu býti. Chceš-li, uděláme tři stánky: tobě jeden, Mojžíšovi jeden a Eliášovi jeden.“ Nikdo mu neodpověděl.

V tom snesl se nad horou bělostný oblak a zahalil obě postavy. Starý zákon mizel a na jeho místo nastupoval Kristus. S oblaku ozval se velebný hlas: „Tento je Syn můj milý, ve kterém se mi dobře zalíbilo! Toho poslouchejte!“ Apoštolové se hrůzou až zachvěli, když slyšeli samého Boha. Padli na tvář a neodvážili se ani oči pozvednouti. Teprve po chvíli cítili, jak je kdosi bere za ramena a zaslechli

laskavá slova Kristova: „Vstaňte a nebojte se!“ Uposlechlí — ale po zá-
zračném vidění nebylo ani stopy.
Hvězdy právě hasly a na východě
rděla se obloha. Bylo časně ráno. — —

Zavři knihu a zamysli se! Nebilo
tvé srdce prudčeji, když jsi četl dnešní
evangelium? Uplyne snad jenom ně-
kolik roků a také pro tebe vzejde
věčný den. Jak nepatrnými budou se ti
zdáti všecky oběti, které jsi kdysi při-
nesl pro Krista! Ale jak hořce bys
plakal, kdybys pro krátkou rozkoš za-
prodal nekonečné štěstí! Buď moudrý!

NEDĚLE III. V POSTĚ.

N e s p r á v e d l i v é v ý t k y.

Napjetí mezi Kristem a farisei stup-
ňovalo se každým dnem a svádělo je
k činům, které v nás vyvolávají odpor
a úžas. —

Kristus právě učil v jakémsi městeč-
ku. Náhle pozorujeme v zástupu roz-
ruch. Díváme se, co se stalo. Vidíme,
jak několik mužů přivádí jakéhosi ubo-

žáka. Jde klidně; ale čím více se blíží ke Kristu, tím více se stává nepokojnější, až konečně propuká v příšernou zuřivost. Z jeho úst derou se nesouvislé zvuky a celé jeho tělo sebou křečovitě zmítá. Teprve po chvíli se dovídáme, co se stalo. Ubožák je posedlý zlým duchem a slepý a němý.

Díváme se na Krista. Stojí klidně a hledí na nemocného. Konečně zvedá ruku a slavnostně poroučí zlému duchu, aby svou oběť opustil. Ještě jeden zuřivý záchvat a ubožák usedá u nohou Spasitelových a líbá lem jeho roucha. Radostný jásot rozlehl se kolem. Sta úst provolávalo nadšenou slávu synu Davidovu. Jenom fariseové zarytě mlčeli a jejich zachmuřené pohledy nevěstily nic dobrého.

Konečně se zástup utišil. Okamžiku použil kterýsi farisej a zlostně vykřikl: „Co ho posloucháte? Skrze Belzebuba, knížete zlých duchů, vymítá zlé duchy!“ Všichni úžasem zrovna oněměli a mimoděk se zahleděli na Krista. Tak hluboce ho ještě nikdo neurazil. Což divu, že se zarděl a obrátil v tu stranu,

odkud výkřik přišel. Zvědavě čekáme, co bude dále. Několik okamžiků hrobové ticho; zrovna slyšíme, jak nám bije prudce naše srdce Konečně Kristus běře uzdraveného za ruku a blíží se k fariseům. Jeho ústa se otevírají a jako žhavé uhlí sypou se na jejich hlavy jeho přesvědčivá slova. Ukazuje jim nesmyslnost jejich tvrzení; ďábel si přece nebude škoditi sám. Připomíná jim jejich vlastní exorcisty a vypravuje o silném oděnci, který nevydá dobrovolně draze nabyté kořisti.

Fariseové klopí zarytě hlavy. Dobře cítí pravdu jeho slov, ale ne, nepřisvědčí mu. — Bolestně hledí na ně Kristus a varovně mluví o smutném konci duší, které odpírají volání Božímu. — Vše marné. — Jejich zlá vůle je tvrdší než jeho slitovná láska. Nadutě žádají znamení na nebi; jako kdyby ho nemohli stejně odmítnouti. V tom stalo se cosi neobyčejného. Když Kristus domluvil, zvolala prostá žena z lidu: „Blahoslavený život, který tebe nosil a prsy, kterých jsi požíval!“ Vděčně pohlédl na ni Kristus

a dodal: „Ovšem, ale blahoslavení (také ti), kteří slyší slovo Boží a ostříhají ho!“

Od té doby uplynulo skoro dva tisíce roků, ale svět zůstal úplně stejný. Znova a znova se útočí na církev Kristovu, její dobré úmysly se podezřívají a žádná pomluva není dosti zlá, a nesmyslná, aby nebyla vděčně uvítána. Ubožáci, ani nepozorují, že z nich mluví zavilý fariseismus, kterému nejde o pravdu. A do jejich jedovatého křiku mísí se dosud nadšené projevy víry prostého nezkaženého lidu, kterým je dosud Kristus opravdu vším.

ZVĚSTOVÁNÍ P. MARIE.

R a d o s t n é p o s e l s t v í .

Tisíce roků spínalo lidstvo svoje ruce o smilování, ale nebe jakoby jeho proseb ani neslyšelo. Nejmocněji bušila srdce v Palestině. Předpovědi proroků se zvolna naplňovaly; slíbená doba nemohla býti příliš daleko.

S takovými myšlenkami vrátila se kdysi svatá Panna nazaretská do svého

domku. Celé její nitro bylo naplněno radostnou předtuchou čehosi velikého a neobyčejného. Mimoděk poklekla, rozpjala svoje panenské ruce a celou vroucností svého čistého srdce opakovala úpěnlivé prosby patriarchů a proroků o Vykupitele: „Rosu dejte, nebesa, s hůry a oblakové dštěte spravedlivého! Otevři se země a vynuč Spasitele!“

V tom okamžiku zazářilo chudičkou světničkou nebeské světlo. Před sv. Pannou zjevil se anděl Gabriel. Jeho bělostný šat splýval až k zemi. Podle východního zvyku složil ruce křížem na prsou a hluboce se poklonil. V tichém úžasu zahleděla se přesvatá Panna na nebeského posla. Ale ten již otevřel ústa a pravil pomalu a slavnostně:

„Zdráva buď, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná tys mezi ženami!“ — Anděl domluvil a svatá Panna překvapením až oněměla. Celou její duši naplnila v tu chvíli jediná otázka: „O kom anděl mluví?“ Ať přemýšlela sebe více, odpovědi si dáti nemohla. Ve své pokoře na sebe ani nepomyslila. Ve světničce

bylo chvíli hluboké ticho. S opravdovou zálibou hleděl anděl na pokornou dívku. Jak docela jinak jednal kdysi Lucifer, když ve své pýše volal: „Podoben budu Nejvyššímu!“ Mimoděk vzpomněl na slova: „Ona potře hlavu tvou!“

Prosebně pohlédla sv. Panna na anděla, jakoby od něho čekala vysvětlení. Opět se uklonil a pravil: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Aj, počneš v životě a porodíš Syna a nazveš jméno jeho Ježíš. Ten bude veliký a Synem Nejvyššího slouti bude.“ — Přesvatá Panna se až zachvěla. Dobře rozuměla, co jí chce anděl říci. Má býti Matkou přislíbeného Vykupitele. Její duše naplnila se nevýslovnou radostí, ale jen na chvíli. V tom okamžiku napadla jí veliká otázka: Jak může býti Matkou, když slíbila Bohu své panenství? Ve své úzkosti obrátila se znovu k andělovi a uctivě se tázala: „Kterak se to stane, poněvadž muže nepoznávám?“

Její obava byla úplně bezdůvodná. Její panenství mohlo porušiti pouze mateřství přirozené. Proto pravil anděl:

„Duch svatý sestoupí v tebe a moc Nejvyššího zastíní tě; proto také to svaté, co se z tebe narodí, slouti bude Syn Boží.“ — Anděl domluvil, ale sv. Panna neodpovídala. Velikost světla, které jí náhle vzešlo, ji zrovna ohromovala.

Nebeský posel chtěl jí podati pomocnou ruku. Proto jí připomněl jiný podobný zázrak, který se udál před několika málo měsíci se sv. Alžbětou. Maria sklonila hluboko hlavu a tichou světničkou zněla její pokorná odpověď: „Aj, já dívka Páně, staniž mi se podle slova tvého!“ V tom okamžiku sestoupila neviditelně druhá božská osoba a přijala v jejím panenském životě podobu malého Dítka.

Ještě jednou poklonil se anděl Matce Boží a záře zmizela. Udiveně rozhlédla se Maria kolem — všude jen prostinké zdi její chudobné světničky. V ulicích nazaretských proudil zatím všední život a nikdo ani netušil, že v jeho zdech rozhodovalo se právě o spáse celého světa. —

Pozdrav mladou Matku Boží vroucím: Zdrávas Maria!

NEDĚLE IV. V POSTĚ.

Rozmnožení chleba.

1.

Pro péči o duši nezapomínejme nikdy na tělo! Charita není základním prvkem církve a přece mluví k nám hlasitěji a srozumitelněji než vše ostatní. Proto vedle kostelů stávaly ve středověku nemocnice a útulky pro chudé.

2.

Kristus přišel, aby obnovil všecko. Proto neposlal apoštolů, aby se starali pouze o ducha. Moc zázraků týkala se především těla. Od té doby prokazovala církev služby hmotné, aby spasila duše.

3.

Skoro závidíme šťastným zástupům, které mohly okusiti zázračného chleba a za jediný kousek obětovali bychom všecko. A při tom chodíme chladně kol

svatostánků, ve kterých přebývá sám původce dnešního divu. Nerozhoduje u nás víra, nýbrž sensace.

4.

Seberte drobty, aby nezahynuly! Nepohrdej malými úspěchy, které ti posílá Bůh a nehleď závistivě na druhé! U Boha nerozhoduje vnější pompa, nýbrž dobrá vůle. I neúspěch může býti před Bohem velikou zásluhou.

5.

Jak často můžeme slyšeti povzdech: „Kdybych měl takové milosti jako svatí, také bych se posvětil.“ Ubožáku! Neumíš hospodařiti s málem a toužíš po velkém. Čeho bys dosáhl? Místo malých nevěrností dopouštěl bys se velikých!

6.

Dva dělníci! První chtěl přenést skálu najednou. Protože se mu to nepodařilo, rozmrzen odešel. Druhý ulamoval kámen za kamenem a dílo dokončil. — Dva druhy lidí. První chtějí býti dokonalí za den a proto nevykonají nic.

Druzí ničí chybu za chybou a stávají se svatými.

7.

Dokonalost nezáleží v tom, abychom neměli žádné chyby; i slunce má skvrny. Bohu dostačí, když se žádnou neuzavřeme míru.

8.

Ještě nikdy ti nenapadlo, proč lidé tak málo cení práci knězovu? — Když Kristus kázal, dobýval si jenom zvolna lidských srdcí a uznání. Za jediný záznak chlebový chtěli ho učiniti králem. Mají příliš hmotné měřítko.

9.

Jsou tisíce lidí, kteří by všechno obětovali za jediný úsměv. Kristus před ním prchal; znal jeho nestálost. Uplynulo pouze několik dní a „Hosana“ se proměnilo v strašné „Ukřižuj ho!“

10.

Dotud jsi světu veliký, dokud se vyhýbáš jeho cti a slávě. Jakmile po ní vztáhneš dychtivě ruku, pohrdá tebou.

Je to paradoxon, ale pravdivé. První stojí nad světem, proto po něm touží; druhý jest jedním z nich, proto jím pohrdá.

NEDĚLE V. V POSTĚ.

Božství Kristovo.

Jsme opět v nádvoří chrámovém, kde hlučí a bouří divoká vřava. Udiveně se rozhlížíme kolem a s hrůzou hledíme do obličejů znetvořených vztekem a vášní. Teprve po chvíli pozorujeme Krista. Stojí klidně uprostřed lidského moře. Prodíráme se, abychom lépe slyšeli.

Na okamžik- hluk utichl. Kristus použil vhodné příležitosti a hlasitě zvolal: „Amen, amen, pravím vám, bude-li kdo řeč mou zachovávat, neuzří smrti na věky!“ Po těchto slovech zaburácel nádvořím pustý smích. S počátku neslyšeti ničeho; teprve po chvíli rozeznáváme jednotlivé hlasy: „Nyní poznáváme, že máš zlého ducha, který ti mate hlavu. Abraham umřel i proroci

a ty pravíš: Bude-li kdo řeč mou zachovávat, neuzří smrti na věky! Zdali jsi ty větší než otec náš Abraham? Kým sebe samého činíš?“

V duchu žasneme nad sebevědomím Kristovým a mimoděk vzpomínáme na slova drsných vojáků: „Nikdy tak člověk nemluvil!“ Zvědavě hledíme na Krista. Co asi odpoví? Nečekáme dlouho. Je klidný jako člověk, který je si svou věcí úplně jist. Pojednou otvírá ústa a slavnostně praví: „Kdybych oslavoval sám sebe, sláva má by nic neznamenal. Mne oslavuje Otec můj, o němž vy pravíte, že je Bohem vaším.“ Poslední slova vyvolala pochopitelný rozruch. Ale Kristus nedal se mýliti. Odpověděl i na jejich posměšnou otázku. Bez rozpaku prohlásil, že je větší než Abraham. Svatý patriarcha hořel touhou, aby se dočkal narození Vykupitelova, kterého mu Bůh tolikráte sliboval.

Chrámovým nádvořím zaburácel opět hromový smích a dobře slyšíme kousavá slova: „Padesáte roků ještě nemáš a Abrahama jsi viděl?“ Smáli se

předčasně. Oko Kristovo zazářilo a jeho tvář zahořela. Skoro se zdálo, jako by již dlouho čekal na tento okamžik, kdy bude moci před celým národem provolati svoje božství. Jeho postava jako by rostla a velebně zněl chrámem jeho hlas: „Amen, amen, pravím vám, prve než byl Abraham, já jsem.“

Kristova slova kněze zrovna ohromila. Dobře postihli jejich hluboký smysl a jejich důsledek: buď se klaněti jako Bohu anebo kamenovati jako rouhače. Rozhodli se pro druhé. Rychle se shýbali a hnali se po kamení. Nastal nepopsatelný hluk a zmatek. V okamžiku byl Kristus obstoupen prostým venkovským lidem a zmizel v jejich hustých řadách. Kněží pozvedli kameny nadarmo. — — —

Zavři evangelium a otevři československý katechismus! Namlouvá ti, že Kristus byl pouze velikým člověkem, právě tak, jako blouznivý Budha a fanatický Mohamed. Němečtí nacionalisté byli důslednější a poctivější, když vyslovili příšerné, ale pravdivé dilem-

ma: „Kristus byl buď Bohem anebo — bláznem!“

Co učiníš ty? Kdo má u tebe větší autoritu? Kristus anebo Farský? Proto radni v duchu před svým Spasitelem a zvolěj upřímně: „Věřím, Pane!“

NEDELE KVĚTNÁ.

Vjezd Kristův.

Ani nevěříme svému zraku, čteme-li dnešní evangelium, Kristus chce opět do Jerusalema. Marně mu domlouvají apoštolové a připomínají krvavé rozhodnutí velerady; marně padá před ním Maria a Marta na kolena. Jeho úmysl je nezměnitelný. Tušíme hluboké tajemství. Toho dne měl každý hospodář vybrati ze stáda beránka pro příští velikonoce. Také nebeský Otec podrobil se tomuto zákonu a jeho volba padla na jeho — milovaného Syna.

Stojíme ještě u domu Lazarova. Kol dokola tísní se nepřehledné zástupy poutníků a zvolna se řadí do průvodu. Díváme se na Krista. Až dosud stál

opodál a zamyšleně hleděl na chrám, z kterého stoupaly právě oblaky vonného dýmu k nebesům. Skoro se nám zdálo, že v jeho oku se zaleskla slza. Náhle se obrátil k apoštolům a pravil ke dvěma z nich: „Jděte do městečka, které je proti vám; hned na kraji naleznete přivázanou oslici a s ní oslátko, na kterém ještě nikdo z lidí neseseděl. Odvažte je a přiveďte!“

Apoštolové pohlédli udiveně na Krista. Porozuměl dobře jejich němé otázce a pravil: „Řekne-li vám kdo: Co činite? řcete, že Pán ho potřebuje, a hned je propustí.“ Odešli. Nečekáme dlouho. Asi po čtvrt hodině vracejí se apoštolové a vedou obě zvířata. Plni úžasu hledí na ně prostí poutníci galijské. Tu a tam slyšíme otázku, proč nezvolil raději koně. Necháпали dosud hlubokého tajemství. Mesiáš měl se také v tom podobati svému velikému praotci — Davidovi.

Konečně průvod se hnul. S počátku tiše, ale čím dále tím radostněji ozývalo se volání: „Hosanna synu Davidovu!“ Nadšení zástupů neznalo brzy mezí.

Zdálo se jim, že přichází opravdu království mesianské, po kterém toužilo tolik století. Proto sekali ratolesti a kladli je Pánu na cestu. Jiní svlékali svůj oděv a prostírali jej na zemi, kudy se měl průvod ubírat.

Zvolna sestupovalo lidské moře po svahu hory Olivetské a valilo se do města. Lidé vybíhali zvědavě z domů a udiveně se tázali, co se to děje. Sebevědomě odpovídaly jásající davy, že Ježíš jde s nimi. Konečně vešli do chrámu. Zdálo se, že Spasitel dobyl jediným útokem všech srdcí a nikdo netušil, že je tak blízko — veliký pátek.

Slunce se zvolna klonilo k západu a bylo třeba pomýšlet na odpočinek. Poutníci se rozcházel, aby si vyhledali nocleh. A Kristus? Stál dlouho a čekal, zdali ho někdo pozve. Ze všech tisíců neodvážil se — nikdo. Smutně odcházel božský Spasitel na večer do Bethanie, aby tam přenocoval.

Od té doby uplynuly skoro 2000 roků; mnoho se na světě změnilo, ale lidé zůstali stejní. Až dosud hrnou se za Kristem zástupy, když jim slibuje chléb

a možno těžiti. Ale stačí jediné zavisštění nevěreckého biče, aby se rozutekly a zbaběle se schoulily do svých úkrytů — a snad i volaly: „Ukřižuj ho!“

Zamysli se sám nad sebou! Jdeš opravdu za Kristem, i když třeba trpěti a strádati? Či snad...?

BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ.

Z á k l a d n a š í v í r y.

Ještě nikdy ti nenapadlo, proč o velikonocích tolik jásáme? Skoro se zdá, jako by naše církve chtěla ve všech toninách vyzpívati svoje radostné Alleluja. Tážeš se po této záhadě? Přesvědčivou odpověď ti dávají slova Pavlova: „Nevstal-li Kristus z mrtvých, marná je víra vaše, marné jest i kázání naše!“

Apoštol má pravdu. Celý ostatní život Ježíšův bylo by konečně možno uvést v pochybnost; u jeho prázdného hrobu musí nevěra umlknouti. Kristus určitě předpověděl, že třetího dne vstane z mrtvých a tento zázrak měl do-

kázati jeho božské poslání. Při jiných skutečích mohlo se říci, že snad podváděl — ale zmrtvýchvstání falšovat nemohl.

Nuže, Kristus vstal a důkaz nám podávají ti, od kterých bychom ho nejméně čekali. Pilát a fariseové. Když vladař vyslechl prosbu o mrtvé tělo Ježíšovo, bál se podvodu. Zdálo se mu, že za tak krátkou dobu nemůže býti Spasitel ještě mrtev. Aby měl úplnou jistotu, povolal setníka, který popravu řídil a dal mu přesné instrukce. Stalo se; bok Kristův proboden kopím. Vytekla krev a voda — neklamný důkaz, že smrt již nastala.

Ještě více mu prospěli fariseové. Tito zavilí nepřátelé Kristovi sotva se nadáli, že právě svou zlobou valí největší balvan do základů církve. Kázali hrob zapečetiti a osadili jej římskou stráží. Chtěli před celým národem usvědčiti Krista ze lži a mimoděk — dokázali pravdivost jeho vzkříšení. Teprve později s hrůzou zpozorovali svůj osudný krok — ale již bylo pozdě. Odtud nepochopitelná krotkost, s jakou

vystupovali proti apoštolům. Jejich vlastní pečeť zavírala jim ústa.

Již tedy rozumíš jásavým slovům sv. Pavla: „Vím, komu jsem uvěřil!“ a jeho upřímné radosti, že Bůh zahanbil mou- drost tohoto světa. Mimoděk vzpomínám na československý katechismus. Prolistoval jsem jej stránku za stránkou, ale o zmrtvýchvstání Páně našel jsem — ani slovička. Mlčení je často výmluvnější než tisíce slov!

Máme tedy opravdu proč jásat! Jak jinak díváme se nyní na slova Kristova: „Ty jsi Petr, to jest skála, a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné jí nepřemohou!“ Jak přesvědčivě zní nám v duši jeho blahý slib: „Já s vámi jsem po všecky dny až do skonání světa!“ Co zmohou všichni nepřátelé proti tomu, kdo překonal smrt a hrob? Marné vaše proti nám jsou vzteky! I vaše bezúspěšné útoky dokazují mimoděk pravdu slov Kristových!

Ale jak vážně zní potom jeho přísné slovo: „Kdo se za mne stydí před lidmi, za toho se bude také Syn člověka

styděti před Otcem svým v nebesích!“ To nejsou planá slova — to jsou hrozby podepřené odvaleným kamenem hrobovým.

Zamysli se nad nimi vážně a podle nich jednej!

PONDĚLÍ VELIKONOČNÍ.

P r a m e n v í r y.

Vzrušující svátky velikonoční konečně uplynuly a poutníci se zvolna rozcházel. Jedni šli spokojeně, že se jim podařilo zbaviti se největšího protivníka, druzí s hlavou plnou těžkých myšlenek. K těmto posledním patřili také dva učedníci z Emaus. Jeden siul Kleofáš.

Cesty jim ubývalo velice pomalu a není divu. Mluvili o Kristu, do kterého skládali tolik nadějí — ale Veliký pátek rozmetal úplně jejich krásné sny o šťastné budoucnosti. Zaslechli ovšem ráno podivné zvěsti, že hrob Kristův nalezen prázdný a že se zjevili andělé a oznamovali jeho slavné zmrtvých-

vstání, ale nepřikládali jim víry. Nechtěli se po druhé bolestně zklamati.

Najednou uviděli před sebou neznámého poutníka. Podle všeho vracel se z Jerusalema. Protože šel zvolna, brzy ho dohonili. Pozdravili a chtěli jíti dále. Ale cizinec zaslechl jejich rozhovor a s největším zájmem se tázal: „Jaké jsou to věci, o kterých rozmlouváte? A proč jste tak smutni?“ Oba učedníci se mimoděk zastavili; udiveně pravil Kleofáš: „Ty sám jsi přece byl v Jerusalemě a nevíš, které věci se tam staly v těchto dnech?“ Opravdu se zdálo, že nevěděl: „Které?“ — A učedníci jali se vypravovati. Mluvili s nadšením o milovaném Mistrovi a zklamáných nadějích. Cizinec pozorně naslouchal; když umlkli, z hluboka povzdechl: „Ó blázni a váhaví k věření tomu, co mluvili proroci!“ a dodal: „Zdali nemusel Kristus těch věcí trpěti a tak vejíti do své slávy?“ A počal jim vysvětlovati všecka starozákonní proroctví, která mluvila o umučení Vykupitelově. Jejich srdce se rozehřívala a jejich pochybnosti zvolna mi-

zely; ani nepozorovali, že stojí u dveří svého domu v Emausích.

Zaklepali, ale cizinec počal se s nimi loučiti. Učedníci mu domlouvali, aby zůstal na noc. Zdráhal se a zdálo se, že všechny prosby budou nadarmo. Proto mu zastoupili cestu a úpěnlivě zvali; konečně povolil. Vešli do útulné světničky a posadili se za stolem. Jak bylo zvykem, položil hostitel před ně drobné chleby a z úcty vyzval cizince, aby počal stolní modlitbu. Uposlechl. Když vzal chléb do rukou, učedníci se zrovna zachvěli. Právě tak to dělával jejich milovaný Mistr — a bedlivě pozorovali každý jeho pohyb. Opravdu — žehnal, lámal a dával jim. Nebylo pochyby — je to Ježíš. Téměř současně vstali a s výkřikem: Mistře! — rozpřáhli ruce — ale v úžase oněměli. Zmizel jim před očima a za stolem zůstalo prázdné místo. Dlouho se na sebe dívali a nemohli promluvit. Teprve po chvíli se poněkud uklidnili. Divili se, jak mohli býti tak slepí a nechápaví — ale již bylo pozdě.

Od té doby se mnoho změnilo, ale

lidé zůstali stejní. Až dosud pozná duše svého Spasitele nejlépe v hodném sv. přijímání. Marně se snažíš budit duchovní život, nezačnou-li tvoji svěřenci často přijímati. Nezapomínal jsi na tuto zásadu? Snad jsi se divil, proč je ti tvůj Spasitel dosud tak cizí! Nuže, dnešní evangelium dává ti úplně přesnou odpověď.

NEDĚLE I. PO VELIKONOCÍCH.

N e b u d' n e v ě ř í c í.

Přemýšlel jsi již někdy, proč asi dopustil Spasitel nevěru Tomášovu? Nebyl jsi první, který se zastavil u této záhady. Znal ji také křesťanský starověk a veliký papež Řehoř dal na ni uspokojivou odpověď: Nevěřou Tomášovou chtěl Kristus vyhojiti naše vlastní pochybnosti. Přiznávám se! Mile mne pokaždé dojala mužná slova tohoto hlubokého myslitele: „Více mi prospěl Tomáš svou nevěrou, nežli Maria Magdalena svou věrou!“

Kristus právě zmizel rozradostně-

ným apoštolům, když vešel do večeřadla Tomáš. S upřímným jáсотem ob-
stoupili ho učedníci a jeden přes
druhého mu oznamovali překvapující
novinu. S počátku naslouchal pozorně,
ale po chvíli dal se do hlasitého smíchu.
Nevěřil. Marně mu ukazovali místo,
kde Pán seděl a stál, marně mu přinesli
talíř, z kterého jedl. Tomáš nevěřil;
jejich ustavičné útoky počaly ho roz-
čilovati. Konečně zlostně vybuchl:
„Dokud neuzřím v jeho rukou bodení
hřebů a nevpustím prst svůj v místo
hřebů a nevložím ruku svou v bok jeho
— neuvěřím!“ — a odešel.

V útulném jindy večeřadle rozhostilo
se hluboké ticho. Všichni byli překva-
peni tvrdošíjným odporem apoštolovým.
A Tomáš? Ani netušil, jak velice ukřiv-
dil svému Spasiteli. Osmělil se před-
pisovati Bohu podmínky, za kterých
skloní před ním svou hlavu. Tak velice
ho zaslepila pýcha; mrzelo ho, že Spa-
sitel na něho nepočkal a zjevil se právě
v okamžiku, kdy nebyl s ostatními.

Po osmi dnech sešli se opět apošto-
lové; přišel také Tomáš a mlčky se

posadil stranou. Dosud se nepodrobil, ale v duši se chvěl bázní, co učiní, přijde-li Pán. Pojednou stál Ježíš uprostřed nich a pozdravil je sladkým: „Pokoj vám!“ Kdyby bylo v tu chvíli vedle Tomáše uhodilo, nebyl by snad tolik zmaten, jako při pohledu na Spasitele. Svědomí mu vytýkalo jeho pýchu a nevěru. Stud a bázeň sevřely mu hrdlo; nejraději by se byl na místě propadl. Ale marně.

Sotva Ježíš uvítal apoštoly, zahleděl se na Tomáše a blížil se k němu. Dobře cítil, jak se mu žene krev do tváře a hluboko sklonil hlavu. Ostatní se tlačili blíže, aby jim neušlo ani jediné slovíčko. Konečně stál Kristus před apoštolem a něžně mu pravil: „Tomáši!“ Mimoděk pozvedl hlavu. Ostatní ani nedýchali. Kristus nastavil pravici, ukázal mu hlubokou ránu, která se rděla uprostřed ruky a klidně pravil: „Vlož prst svůj sem a viz ruce mé!“ Tomáš pohlédl na Spasitele a v jeho oku zaleskla se slza; prosil za odpuštění. Ale Kristus odhalil svoje roucho, ukázal velikou ránu kopím a pravil: „Vztáhni ruku svou a vlož ji

v bok můj“ — a něžně dodal: „a nebud
nevěřící, ale věřící!“

Několik okamžiků bylo ticho jako v
hrobě. Náhle poklekl Tomáš před Spasi-
telem, sklonil hluboko hlavu a pravil
hlasem, ve kterém se chvěla pokora a
lítost: „Pán můj a Bůh můj!“ Mírně jej
pokáral Kristus: „Že jsi mne viděl, To-
máši, uvěřil jsi!“ a vážně dodal: „Bla-
hoslavení, kteří neviděli — a uvěřili!“
Pověděl a zmizel.

Zadívej se na klečícího apoštola!
Nezdá se ti, že vidíš vlastní obraz?
Kolikrát hlodala i ve tvé duši trap-
ná pochybnost, je-li pravdou vše, co
hlásá církev. Spoléhej na ty, kteří první
viděli a uvěřili! Anebo chceš si hráti
zarputile na Tomáše? Také tobě zjevil
by se jednou Kristus a ukázal ti na svoje
svaté rány — ale pro tebe bylo by
pozdě. Nepřišel by jako milosrdný
přítel, nýbrž jako strašný mstitel tvojí
nevěry! Buď moudřejší a uč se z cizí
škody!

NEDĚLE II. PO VELIKONOCÍCH.

D o b r ý p a s t ý ř .

Těžko si představíme Svatou zemi bez pastýře. Potkáváme je všude. Od rána do večera jsou u svého stáda. Sotva se ukázaly první červánky na horách havranských, přichází pastýř a vyvádí ovce na pastvu. Jde zvolna před nimi a píská jim jejich zamilovanou písničku. Jeho ovce jsou mu vším a bez bázně staví se na odpor každému nepříteli. Již mnohý zaplatil svoji oddanost vlastním životem. A teprve když večer klade svoje dlouhé stíny, vrací se s nimi do ovčince.

Proto nedivno, že Bible srovnává často povolání strážce vyvoleného národa s pastýří. Ale jak temný obraz kreslí nám Ezechiel o jejich činnosti: „Běda pastýřům Israelovým, kteří pásli sami sebe; zdali nemají býti pasena stáda od pastýřů? Mléko jste jídali, vlnou jste se odívali, co tučného bylo, zabíjeli jste, ale stáda mého jste nepásli. Co mdlého bylo, neposilnili jste; co nemocného, nevyhojili jste; co zlá-

maného, neobvázali jste; co bylo rozptýleno, nepřivedli jste zpět a co se bylo ztratilo, nehledali jste; ale tvrdě panovali jste nad nimi a ukrutně. I rozprchly se ovce mé, že nebylo pastýře.“ Ve spravedlivém hněvu hrozí Bůh svojí pomstou a slibuje pastýře nového a dobrého.

Od té doby uplynulo několik století, ale Bůh svého slibu přece nezapomněl. V dnešním evangeliu slyšíme konečně blahá slova: „Já jsem pastýř dobrý.“ A celý život Kristův dokazuje pravdivost této věty!

Zamysli se sám nad sebou! Jsi dobrou ovečkou svého dobrého Pastýře? Vidím, jak biješ sebevědomě na svou hrud' a odřikáváš hlasitě svoje Kredo! Ale nezapomínej! Kristu nestačí pouhá víra a zápis v matrice neznamená ještě nic. Žádá, aby celý tvůj život byl veden zásadami víry a proniknut její sladkou vůní. Nuže, projdi celé desatero! Může-li tvoje svědomí odpovéděti pokaždé kladně, jsi dobrou ovečkou Kristovou!

Či snad jsi již daleko, tak daleko, že

hlas tvého Pastýře je ti úplně cizí? A snad ani netušíš, s jakou bolestí hledí na tebe tvůj Spasitel? S hrůzou milující duše pozoruje, jak tma kolem tebe houstne a z dáli již slyšeti zlověstné vytí hyen a šakalů. Dosud rozpíná po tobě svoje svaté ruce a bolestně volá slovy prorokovými: „Proč chceš zahynouti? Vrať se a buď živ!“ Ó nepohrdej! Jednou — a snad velice brzy — mohlo by býti pozdě a Kristus by přestal volati. A potom? Chvěji se pokaždé, kdykoli čtu v Písmě sv. božskou odpověď na tuto otázku: „Protože jsem volal a neslyšeli jste, rozpínal jsem ruce a nikdo nedbal; budete mne hledati, ale nenaleznete a smáti se budu vašemu zahynutí.“ Zachvěj se, nevěrná ovečko, která tak ráda opouštíš dobrého Pastýře!

Je trpělivý — ale nebývá posmíván!

NEDĚLE III. PO VELIKONOCÍCH.

M a l i č k o.

Pověz mi upřímně! Ještě nikdy se nechvělo tvé srdce, když jsi pozoroval

strašnou nenávist světa, s jakou pronásleduje věrné katolíky? Snad jsi zakusil sám na sobě jeho drsnou ruku! Tvoje nejlepší úmysly byly podezřívány, tvoje šlechtné snahy zkreslovány a překrucovány! Tvé srdce krvácelo, když jsi slyšel jízlivý posměch světa. Zlo vítězilo a jeho duch vnikal pomalu i do svatyně. Snad jsi již kolísal a v duši se ti ozývala mučivá otázka, je-li pravdou všechno, co sliboval Kristus.

Nebud' malověrný! Vše to věděl již napřed tvůj Spasitel a v dnešním evangeliu dává ti odpověď na tvoji pochybnost: „Budete kvíliti a plakati, ale svět se bude radovati; budete se rmoutiti, ale zármutek váš promění se v radost a radosti vaší žádný neodejme od vás.“ Jsem přesvědčen, že dosud věříš Kristu a jeho slovo je ti autoritou rozhodující. A přece se tážeš úzkostně: „Jak dlouho potrvá tento nerovný zápas mezi dobrem a zlem, mezi ctností a hříchem? I na to ti dávno odpověděl Kristus: „Maličko!“

Zamyslíš se již někdy nad tajem-

nou hloubkou tohoto krátkého slova? Zajdi si do Vincentina! Uvidíš bytosti znetvořené, které se zrovna plouží tímto životem. Bolest a bída stály u jejich kolébky a neopustí jich až do hrobu. Jejich utrpení zdá se ti dlouhé, nekonečné — a přece i pro ně platí božské: Maličko! Snad se až chvěješ pod tíží této myšlenky, ale uvažuj! Co je padesát, šedesát roků proti nekonečné věčnosti? Opravdu nic — maličko!

Můžeš vyvážit moře slz, které vy-
nutila lidem bolest a utrpení? Kdo by
nám pověděl, kolikrát krvácelo ubohé
srdce tvora, kterého jmenujeme člo-
věkem? Kolikrát se mu zdálo, že již
svého kříže neunes — a přece všech-
no je maličností, vzpomeneme-li na
nebe. Pravdu měl apoštol, když na-
psal: „Utrpení tohoto času nejsou rov-
na budoucí slávě, která se zjeví na
nás.“ A proč? „Protože oko nevidělo,
ani ucho neslyšelo, ani lidské srdce
nepomyslílo, co připravil Bůh těm, kteří
ho milují!“

Ubohá lidská duše! Opusť údolí, kde
tě vše tíží a vystup na hory! Jaký

obzor otvírá se tvému udivenému zraku! Zadívej se kamkoli, nedohlédneš se konce! Neměř všeho podle své nepatrné osoby — tvojí odměnou má býti sám nekonečný Bůh! Již tedy rozumíš, proč mučedníci kladli tak rádi svoje životy pro Krista? Blažila je myšlenka, že dávají velice málo!

Ale polituj zaslepených ubožáků, kteří pro krátké rozkoše tohoto světa zříkají se samého Boha! Pověz mi upřímně! Co bys řekl o člověku, kterému by někdo sliboval zítra milion, odřekne-li se dnes jediné koruny; a kdyby přece sáhl po koruně a milion odhodil? Blázen! řekl bys a měl bys pravdu. Nuže, a právě tak tituluje Bůh v Bibli každého, kdo pro hříšnou radost zříká se věčného nebe.

Bud' proto moudřejší!

SV. JANA NEPOMUCKÉHO.

N e n á v i d ě n ý s v ě t e c .

V minulém roce šel jsem po mostě v Mnichově. Ani nevím, proč jsem se zastavil a zamyšleně se zahleděl do

zelenavých vln krásné Isery. Maně padl můj zrak na blízkou sochu sv. Jana Nepomuckého. Byl jsem tímto neočekávaným pohledem mile překvapen. Byl bych dumal snad ještě déle, když tu ke mně přistoupil známý kněz a pravil mi s přátelským úsměvem: „To jest jediný Čech, kterého máme všichni Němci rádi!“

Vracel jsem se domů, ale slova cizincova zněla mi stále v uších a v každém chrámě jsem se mohl přesvědčiti, že měl pravdu. Vzpomínal jsem na jeho rozbité sochy u nás, na jeho znesvěcené obrazy, jeho potupené jméno a — příznám se upřímně — slza se mi drala do očí.

Zastavili jste se již někdy vážně nad tímto zjevem? A podařilo se vám odkryti jedovaté zřídlo, z kterého pramení tato nenávisť? Nuže, odpověď na tuto záhadu nám podává dnešní evangelium!

Zaleťme v duchu do malé pevnosti palestinské Machaerus a nahlédněme úzkým okénkem do těsné žalářní kobky. V hustém temnu sotva roze-

znáváme ubohou postavu muže. Sedí na hromadě ztuchlé slámy a jeho rty šeptají vroucí modlitbu. V tom se muž pohnul; dobře vidíme hrubé roucho z vebloudí srsti a kožený pás, kterým je přepásán. Není pochyby; toť sv. Jan Křtitel a v duši se nám ozývá otázka: „Proč tu trpí ten, kterého sám Spasitel nazval největším mezi syny lidskými?“ — Protože hájil práva Božího! Protože měl odvahu říci do očí samému králi: „Nesmíš!“

Nezdá se vám, že jsme u pramene? Proč má M. Jan Hus pro „českou“ povahu tolik kouzla a přitažlivosti? Snad pro svou učenost? Je dokázáno, že nebyl samostatným myslitelem! Pro své vlastenectví? Nikdy by se nebyl zasadil o dekret kutnohorský, kdyby Němci na universitě nebyli hlasovali proti jeho zájmům! Jeho „velikost“ tkví v tom, že se postavil proti církvi! Kdyby byl odvolal, byl by upadl v zapomenutí jako tisíce jiných bezúhonných kněží.

Nuže, význačnou vlastností moderní české povahy — prosím čtenáře, aby

slovo „moderní“ silně podtrhl — jest odpor proti církvi, přesněji proti katolicismu. Celá desetiletí vdechujeme již tento nebezpečný jed; nejsme si ani vědomi, jak velice jsme již otráveni. Či nevěříte? Vzpomeňte na nedávný případ X. Dvořáka! Kdy přestaly v českém tisku jeho oslavné hymny? Jakmile došla zpráva, že se podrobil církvi. Ale právě v tom vidím mravní velikost jeho činu; dovedl zapřítí svou „českou“ povahu, když šlo o nejsvětější zájmy Kristovy.

Sv. Jan Nep. byl tělem duší katolíkem a dovedl se zastati práv své církve i proti samému králi. Jeho odpor byl zlomen teprve chladnými vlnami řeky Vltavy. Proto nenašel a nikdy nenajde milosti v očích „Čechů“.

Ale světec měl ještě jiné neštěstí. K jeho jménu pojí se probuzení a vzkříšení národa — ve smyslu katolickém. Co na tom, že jeho kanonisační slavnosti burcovaly ze sna národní vědomí; že jeho pouti připomínaly macešské Vídni, kolik synů a dcer nezradilo dosud svého jazyka! Vše je paralyso-

váno jediným faktem: šlo při tom také o katolicism.

A přece zůstane sv. Jan miláčkem českého lidu! Snad se vám podaří zbořiti ještě více jeho soch a potupit ještě více jeho svaté jméno, ale nemylte se! Také dějiny mají svou ironii. Každá stržená socha je novým kamenem, kterým budete v duši národa nevědomky a snad proti své vůli pomník — svatému Janu Nepomuckému!

NEDĚLE IV. PO VELIKONOCÍCH.

Veliké tajemství.

Kristova slova jsou někdy oceánem a marně se pokoušíme, abychom pronikli jejich hlubinu. Mimoděk se nám zdá, že Kristus upřílišil. A jenom myšlenka na jeho nekonečnou moudrost dovede skloniti naši hlavu před tajemstvím, kterého nechápeme.

Kristus se právě loučil se svými apoštoly. Krutá bolest mučila jejich srdce, kdykoli vzpomněli, že již brzy mají ztratiti svého milovaného Mistra.

Pohlíželi na uplynula tři léta a museli si doznati, že byli opravdu šťastni. Teprve nyní poznávali, jak se měli rádi! V duchu si připomínali, jak je Spasitel povolal a jak ho provázeli na jeho cestách. Čím dále tím lépe poznávali jeho krásu a lásku a hrozili se okamžiku, kdy je opustí. Proto nedivno, že byli smutní, nevýslovně smutní!

A přece pohlédli udiveně na Krista, když je těšil slovy: „Pravdu pravím vám: Jest vám užitečné, abych já odešel.“ Necháпали, jak jejich opuštěnost může býti pro ně útěchou a užitkem. A přece měl Spasitel pravdu. Vzpomeň, jak zesílila jejich víra, zmohutněla jejich naděje a zvróucněla jejich láska po slavném nanebevstoupení! Mužové, kteří se dříve lekali každého slova a před prostou děvečkou zapírali svého Mistra, hřmí neohroženě do uší celého Jerusalema strašlivou pravdu o — bohovraždě. Dříve zavírali úzkostlivě dveře, aby jich nikdo nepřepadl — potom praví veřejně do očí mocné vele rady, že budou více poslouchati Boha nežli lidí. Kdysi se přeli, kdo bude

větším v říši Kristově — potom se radovali, když byli potupeni pro jméno Spasitelovo! Kdo nám zodpoví tuto velikou záhadu?

Takovou změnu způsobil v apoštolech Duch svatý! Vidím, jak jsi se zamyslíl a jistě bych uhádl tvoje myšlenky! Vzpomínáš na svoje biřmování a v duchu se tážeš, proč také ty jsi nezakusil na sobě jeho blahých účinků. Nedávej vinu dobrému Bohu! Jeho ruka je dosud stejně mocná, jako byla před tisíci roků! Smím ti pověděti upřímně pravdu? Protože jsi je přijal bez dostatečné přípravy. Jenom vzpomínej! Apoštolové se vroucně modlili po devět dní a ty? Snad jsi ani jednou neuvážil, jakého hosta očekáváš! Snad slibovaný dárek byl předním předmětem tvých tužeb a přání! Proto se nediv! Prázdný jsi přišel a prázdný jsi zase odešel!

Nuže, poradím ti. Brzy se budeme opět připravovati na Boží hod svatodušní. Použij vhodné příležitosti a přesvědčíš se, že jsi neprosil nadarmo! Den co den volej toužebně: „Přijď, ó

Duše přesvatý, rač paprsek bohatý světla svého v nás vylít!“ — a také ty zapěješ radostnou píseň díků.

Snad někoho připravuješ na sv. biřmování. Hleď, abys jeho srdce naplnil vroucí touhou po božském Utěšiteli! To bude nejkrásnější dárek, jaký mu můžeš dáti, za který ti bude jedenkrát upřímně vděčný!

NEDĚLE V. PO VELIKONOCÍCH.

Odpověď na velikou otázku.

Byl vlahý večer Zeleného čtvrtku. Hluboké ticho sneslo se již do ulic jerusalemských. Z hradu Antonia bylo slyšeti odměřený krok římské hlídky. Jenom na čistém nebi chvěly se zlaté hvězdičky, jako by tušily černou zradu, kterou chystal Jidáš.

V tu chvíli sestupoval Ježíš klikatou polní cestou k zahradě getsemanské. V duši zněla mu ještě toužebná prosba Filipova: „Pane, ukaž nám Otce!“ Učedníci kráčeli mlčky za ním. Po obou stranách voněly kvetoucí vinohrady a

vysoko nad nimi trčely k nebi temné obrysy chrámové.

V tom vyšel měsíc a v jeho září rozhořela se zlatá střecha chrámová. Mimoděk zvolnil Ježíš svůj krok a jeho oko spočinulo se zálibou na tomto neobyčejném divadle. Tam byl oltář pravého Boha — jediný na celém světě. Ale jinde? A srdce Vykupitelovo se až zachvělo hlubokou bolestí.

Zastavil se. Před jeho vševidoucím okem plynula století. Viděl nepřehledné řady lidí. V jejich duši četl mučivou otázku po Bohu a jejich rty šeptaly horečně: „Odkud jsme? A kam jdeme? Vzlétali do závratných výšin pantheismu a se zlomenými křídly padali do nejhlubší propasti materialismu. Jejich zrak zíral vytřeštěně do tmy, nepřijde-li odněkud vysvobozující odpověď — ale marně. Všude jen skeptické krčení ramenama a mrazivé: Ignoramus et ignorabimus. Nevíme a nikdy nezvíme! Opravdu nikdy?

V tu chvíli spočinulo oko Ježíšovo také na tobě a uvidělo tvoje prosebně sepjaté ruce. Spasitel neodolal. Obrátil

se ke svým učedníkům a slavnostně zněla jeho slova v tichou noc, plnou měsíční záře: „Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět; opět opouštím svět a jdu k Otci.“

Apoštolové odkojení od malička vírou v jediného Boha sotva tušili světový a všelidský význam slov Kristových. Pro ně nebyl Bůh nikdy nejistým problémem. Za to si oddechly miliony stísněných duší a z jejich utýraných srdcí letělo k nebi hřímavé: Alleluja!

Vyšel jsem od Otce! Jest opravdu velice zajímavé, že Ježíš v tu chvíli slova Bůh ani neužil a prozrazuje hlubokou znalost lidské duše. V boha věříme všichni! Nejistota počíná teprve tehdy, máme-li tento pojem určitěji vyměřiti. Kristus se rozhodl pro něžný název Otce. Kristův Bůh jest Otcem! Či nevěříte? Svedte všechnu lásku v jediné ohnisko a máte slabý obraz Boha, který obětoval i Syna, aby zachránil člověka. Bůh jest Otcem a proto má svatosvaté právo na poslušnost svých dítek. Jest Otcem a proto dovede se zdánlivým klidem položit

svého miláčka i na operační stůl, aby zachránil život.

Přišel jsem na svět. Je tedy rozdíl mezi Bohem a světem a československá církev si marně namlouvá, že Bůh je pouhým zákonem světa. Ježíšův Bůh je Tvůrcem všehomíra.

Jdu k Otci! Jaká perspektiva se tu otvírá našemu oku! Nejsme pro tento svět, ale hrobem také vše nekončí. Naše občanské právo je v nebesích. Snad tu trpíš, snad klesáš pod břemenem života; nezoufej! Jdeš k Otci, který dovede tvoje slzy osušiti. Hleď jenom, aby tvoje setkání bylo opravdu radostné!

Tof Kristova odpověď na velikou otázku, kterou jmenujeme názorem světovým. Srovnejte s ní ubohou malichernost moderní filosofie! Dovoluje vám, abyste si svůj poměr k Bohu upravili po libosti. Rozumíte dobře těmto slovům? Máte právo vytvořiti si každý svého boha! Moderní modloslužba! Nejde již o kámen a dřevo, jde o idee! Způsob se zjemnil, ale podstata zůstala stejná.

Radostná vděčnost zaplavuje naši duši a nadšeně voláme slovy Bible: „Ty však, Bože náš, dobrotivý jsi a věrný, shovívavý, který svět řídíš v milosrdenství. Neboť i když hřešíme, jsme tvoji, znajíce moc tvou; nebudeme však hřešiti, ježto víme, že jsme majetek tvůj! Znáti tebe je svrchovaná spravedlnost a věděti o tvé moci jest kořen nesmrtelnosti!“

NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ.

Ústavní listina církve.

Rádi si namlouváme, že žijeme ve století rovnosti a svobody. Vidíme, jak každý jednotlivec a každý stát má svoji sféru zájmovou, kterou si žárlivě brání proti každému. Náš právní cit se bouří, když silnější utiskuje slabšího. Právem.

Ale ku podivu! Tato všeobecná zásada neplatí — jak se zdá — pro veliký stát Boží na zemi — pro církev. Stalo se skoro módou naříkati na panovačné choutky katolicismu a vytýkati mu každou snahu po větší samostatnosti a

svobodě. A nejsou to pokaždé naši odpůrci, kteří tak mluví. I věrným dítkám církve se mnohdy zdá, že jejich matka jde příliš daleko a v duchu jí přejí více ústupnosti a povolnosti. A velice by se podivili, kdybyste jim řekli, že se mýlí, Snad by vás pokládali za fanatiky.

A přece má Řím v rukou listinu, která mu zaručuje suverenní právo nad celým světem — jde-li o zájmy Kristovy. Vidím, jak po vaší tváři přelétl lehký úsměv. Pochybujete a zdá se vám, že přepínám. Nuže, poslyšte!

Listina, o které mluvím, byla sepsána v Jerusalemě. Je datována 40. dne po velikonocích roku 33. a nese podpis samého Vykupitele světa. Její autentický opis vám podává dnešní evangelium a jest opravdu zajímavé pročísti ji slovo za slovem. Žádný světový archiv nemá dokumentu tak stručného a přece tolik obsažného.

Již její úvod je božsky majestátní: „Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi.“ Kristova slova jsou tak neobyčejná, že zrovna nutí k úvaze. Tak ještě nemluvil žádný člověk! Napoleon

se pokusil povaliti celou Evropu — ale měl svoje oddané pluky, na které mohl spoléhati. Alexander Veliký zatoužil po Asii a Evropě, napojil prý svoje koně v posvátných vlnách Gangu — ale mohl ukázati na svoje falangy. Čím byl — mluvíme-li po lidsku — v tu chvíli Kristus? Co by zmohl proti legii Pontského Piláta? Co proti ocelovým vojům Tiberiovým? Nic! A přece praví s klidem, který až překvapuje: „Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi!“

Rozumíte již, jak mohlo povstati strašlivé dilemma: Kristus je buď Bůh — anebo blázen! Třetí možnosti není. Ale proto se nedivte, že tolik velkých duší sklonilo před ním pokorně svoji hlavu a volalo ve zbožném vzrušení: „Pán můj a Bůh můj!“

Ale čtěme dále! Po tomto slavnostním úvodu vyvozuje Kristus dalekosáhlý důsledek: „Protož jdouce po všem světě učte všecky národy!“

Jdouce po všem světě! Jste zaraženi a zmateni. Zdá se vám, že Kristus na něco zapomněl. Snad třeba požádati židovskou veleradu o dovolení? Ne!

Jděte! Snad třeba dovolávat se římského zákona o spolcích kultových? Také ne! Jděte po všem světě! Má tedy Kristova církev svatosvaté právo, aby působila volně po celém světě.

Ale srovnávejte! Vzpomeňte na potlačování řádů ve Francii! Vzpomeňte na jesuitský zákon v Německu! Vzpomeňte na misijní paragraf mírové smlouvy versailleské! Vzpomeňte na Mexiko, na Rusko — a bude vám do pláče.

Chcete čísti ještě dále? Kristus praví: „Učte všecky národy!“ Nevěsta Kristova dostává rozkaz a právo, aby odchovala lidstvo v duchu Spasitelově; jeho zásady mají proniknouti soukromý a veřejný život národů. A skutečnost? Bolno vzpomínati! Kde jsou kříže, které tak dojemně mluvily k duši dítěte? Kde modlitba? Kde výchova založená na zásadách Kristových? Opravdu bolno psáti dále!

NEDĚLE VI. PO VELIKONOCÍCH.

Budete v nenávisti!

Slyšeli jste již někdy Dvořákovo „Stabat Mater“? Kolik bolesti dovedl vložiti umělec do svých akordů! Zrovna cítíte, jak každý tón zabodává se vám hluboko do srdce a upřímná slza soustrasti dere se vám do očí. A přece zaplavuje vaše nitro takové tajemné blaho, jako by vás objímaly měkké lokty mateřské. Toť kouzlo utrpení posvěceného milostí a prozářeného nebeským paprskem vítězství.

Takovou hudbou — přiznávám se — je pro mne pokaždé dnešní kratinké evangelium!

Snad jste se již často zamyslili nad ojedinělým a psychologicky tak hluboce zajímavým zjevem. Jde církev světem, oběma rukama sype růže na trnitou cestu, kterou jmenujeme životem a lidé — hází po ní za to blátem a kamením.

Ještě více. Není učedník nad mistra. Nenávist k církvi přechází na vše, co s ní souvisí. Založte ústav, který by měl na mysli jenom blaho bídnych a

trpících! Bude-li nad jeho branou zářiti jméno „katolický“, nenajde milosti. Založte spolek a vryjte do jeho pečeti slovo „katolický“; to stačí, aby byl souzen a odsouzen. A když se tážete, proč, je vám odpovědí záhadné mlčení anebo výmluvné krčení ramenama. Jel jsem kdysi vlakem. Do kupé přisedlo několik mladíků. Poznali ve mně kněze a počali mluvit o církvi a náboženství. S počátku zastřeně, ale ponenáhlu stávaly se narážky zjevnější a bodavější. Přistoupil jsem k jednomu z nich a klidně se tázal: „Příteli, co jsem vám kdy udělal?“ Zarděl se, vykótkal několik slov na omluvu a umkl.

A přejete si odpověď na tuto velikou záhadu? Podává ji dnešní evangelium. Všeobecně se uznává, že Kristus byl velikým znatelem lidských srdcí. Věděl, že nejvíce nás bolí podezřívání, podceňování a potupa. Mnoho slabých duší jí podlehne a ostatní aspoň zakolísají. Proto již předem připravoval apoštoly na to, co je čekalo. Obraz, který jim nakreslil, byl pochmurný a černý; tu a tam rděly se na něm kapky

čerstvé krve. Opravdu zajímavý je důvod, kterým Vykupitel vysvětloval tento podivný zjev. Myslíte snad zlobu? Ne! Kristus byl milosrdnější a proto pravdivější: „To všechno vám učiní, protože nepoznali Otce, ani mne.“ Nebývá to tedy pokaždé zloba, která vtiskuje světu do rukou kámen — nejčastěji je to nevědomost, i když snad zaviněná! Před nedávnem jsem kráčil po mostě před královským palácem v Berlíně. Potkal mne starší muž. Když mne uviděl, zastavil se a zvolal hlasem, ve kterém se chvěla marně potlačovaná bázeň: „Hrůza, to je jistě jesuita!“ — Bylo mi toho člověka opravdu líto. Jaký pojem měl asi v duši, když pouhý zjev katolického kněze tak ho polekal! . . .

A důsledek? Oplácejme nenávist láskou! Láska je řečí opravdu mezinárodní; jí porozumí každý nejlépe. Netrestáme přece toho, kdo nám ublížil nevědomky. A většina našich nepřátel opravdu „neví, co činí“. Až nás poznají, budou snad našimi nejoddanějšími přáteli!

Ale Kristova slova jsou také vážným mementem pro duše slabé a bojácné. Dokazují, že naše církev je pravou církví Kristovou — pronásledovanou, tupenou a podezřívanou!

HOD BOŽÍ SVATODUŠNÍ.

Přijď, ó Duše přesvatý!

Skoro se vám zdá, že máte v rukou noviny, čtete-li dnešní epištolu. Židé konali právě slavnost letnic v Jerusalemě. Ulice byly plny mužů, kteří přišli z celého světa do chrámu. Náhle — kolem deváté hodiny — ozval se prudký hukot silného větru a nad Sionem zaplál na chvíli jasný oheň. Všichni se zastavili, dívali se udiveně, na všech tvářích mohli jste čísti otázku: Co to bylo? Nikdo nevěděl určitě — ale vše se hrnulo na Sion. Tam čekali vysvětlení. Pojďme s nimi!

Jenom pomalu prodíráme se klikatými uličkami, kterými proudí již zástupy lidu. Mají stejný cíl jako my. Teprve po dlouhé chvíli stojíme před

nízkým domem. Jeho okenice a dvéře jsou pevně zavřeny. Zástupy houstnou, tísní se, ale šedé zdi dosud mlčí. Lid stává se již netrpělivý, tu a tam slyšeti bouřlivé projevy nespokojenosti. V tom hle! otvírají se dveře a z nich vychází — ani nevěříme svým očím a mimoděk vystupujeme na špičky, abychom lépe viděli. Opravdu, nemýlíme se. Je to Petr a s ním ostatních jedenáct apoštolů.

Zvolna pozvedá Petr ruku do výše a hluk utichá. Apoštol začíná mluvit a slavnostně nesou se jeho slova vlahým vzduchem ranním. Zbystřujeme sluch, aby nám neušlo ani slovo z prvního kázání o Kristu v Jerusalemě.

Řečník mluví zvolna a pomalu. Na první pohled vidíme, že je hluboce dojat a přesvědčen. Slova nevybírá. Krátce, ale s drtivou důsledností načrtává před zraky lidu základní dogmata katolicismu: vykupitelské poslání Kristovo — potupnou smrt, které se mu dostalo za jeho lásku — jeho slavné zmrtvýchvstání a seslání Ducha svatého, kterého byli právě svědky.

Petr domluvil a v zástupu ozval se hlasitý pláč. Jeho mužná slova: „Vy jste ukřižovali svého Vykupitele“, vnikla hluboko do duše prostého lidu. Rozvála předsudky, kterými se dali zaslepiti a před jejich očima týčil se k nebi krvavý žalobce — kalvarský kříž. Vědomí spáchaného zločinu tížilo jejich duši a z jejich úst drala se úzkostná otázka: „Bratři, co máme činiti?“ — Do večera měla církev Kristova na tři tisíce věřících.

Však co to? Slyšíme hlasitý odpor. Díváme se pozorněji, odkud hluk přichází. Teprve nyní si všímáme bílých rouch kněží; tu a tam rozeznáváme široké třepení na pláštích fariseů. Hovoří živě a vykládají něco svým sousedům. Zvědavost nás pudí; prodíráme se hustým zástupem, abychom vyslechli jejich důvody. Již rozeznáváme jednotlivé vášnivé výkřiky: „Jsou opilí! — Jsou plni sladkého vína!“ Nevěříme svým uším a tlačíme se ještě blíže. Jsme zklamáni a do duše uraženi. Ve zmatené směsici hlasů neslyšíme ani jediného vážného důvodu. Tito mužové

se tolik snížili, že pro patrný zázrak mají jenom posměch a nízké podezřívání.

Odejďme a přenesme se v duchu do našeho století! Před naším zrakem tentýž obraz; pouze osoby se změnily. Místo Petra — římský papež a celá církev učící; místo židů — národové světa; místo fariseů — ? A účinek? Na jedné straně zkroušené: „Bratři, co máme činiti?“ — na druhé straně posměšné: „Jsou opilí!“ — Zdá se vám, že linie obrazu jsou příliš ostré? Nuže, uvažujte! Kolik našich nepřátel studovalo vážně a nepředpojatě protokoly lurdských lékařů? Kolik odpůrců hledělo oddělit v církevních dějinách světlo a stín? Kolik jich aspoň pročetlo naše spisy apologetické a dogmatické — a dáte mi za pravdu!

Ustaň na chvíli a zamysli se! Na které straně stojíš ty sám? Odpověz si věrně a podle pravdy! Ale nejdříve sepni vroucně ruce a zvolej prosebně: „Přiď, ó Duše přesvatý!“

PONDĚLÍ SVATODUŠNÍ.

T a j e m s t v í s p á s y.

Jsme až překvapeni, jak hluboce dává Spasitel nahlédnouti Nikodemovi do tajemství božské lásky. Skoro se zdá, jakoby chtěl překonati jeho bojácnou duši velebnou krásou nového života. Stojí opravdu za to, abychom usedli u nohou Mistrových a pozorně naslouchali jeho dojemným slovům.

„Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“. Rozumíš dobře tomuto výroku? Ani Bohu Otci nebylo — po lidsku řečeno — lehkou obětovati svého jediného Syna. Také jeho otcovské srdce krvácelo, když podepisoval hrozný rozsudek smrti. A přece se k němu odhodlal, protože tě tolik, tolik miloval. Láska k tobě zvítězila i nad láskou k vlastnímu Synu!

Zamysli se hluboce nad těmito slovy! Také ty jsi byl dítkem hněvu; propadl jsi soudu Božímu a marně by ses namáhal, abys mu unikl. Oddal ses svému

beznadějnému soudu a v tupé resignaci očekával jsi smrtící ránu. A přece kdosi myslil na tvoji záchranu a přemýšlel o tvojí spáse. Byl to tvůj Bůh! Jediná cesta byla možná a Bůh se pro ni rozhodl. Poslal svého vlastního Syna, aby ti podal pomocnou ruku a vyvedl tě z bláta, do kterého jsi zabředl.

Ale víš, za jakou cenu? Za smrt svého vlastního Syna! Nechvěješ se při tomto velikém slově a netážeš se úzkostlivě, bude-li taková cena splacena? Ó, neboj se! Syn měl dosti lásky, aby pro tebe smrt podstoupil. Ale potom jistě uznáváš, jak velice spravedlivý byl důsledek Pavlův: „Nemiluje-li kdo Pána našeho Ježiše Krista, buď proklet!“

A přece také Bůh žádá od tebe obět a Kristus ji oznamuje slovy: „Kdo nevěří v něho (ve Vykupitele), nebývá souzen“. Dobře si všimni spojitosti! Jenom tehdy budeš účasten božských účinků vykupitelské smrti Kristovy, skloníš-li před ním svou hlavu. A nediv se! Marně se bude lékař namáhat, aby tě uzdravil, jestli ty sám své nemoci neuznáš a jeho rozhodnutí se nepod-

robíš! Toť hluboký smysl smutně ironických slov Spasitelových: „Nepotřebují zdraví lékaře, ale nemocní.“

Nuže a rozhlédni se kolem sebe! Nepuká ti srdce při tomto pohledu? Vidiš miliony lidí, kteří se bídne vlekou ve své chorobě a přece prchají před jediným lékařem jejich duší. Kde je klíč k této záhadě? I na to ti odpověděl Kristus: „Milovali více slávu lidí nežli slávu Boží.“

Vidím, jak krčíš pochybovačně ramenama. Nuže, uvažuj! V naší době zavládl kult humanity a většina lidí spatřuje v ní nejúčinnější lék proti neduhům dneška. Ubožáci! ani netuší, že i tyto léky jsou již předem nakaženy bacily chorob, proti kterým se jich užívá; místo úlevy nemoc ještě zhoršují.

Bůh nechává lidstvo hnáti se dále touto slepou uličkou. Mají sami na sobě zakusiti, jak je to zlé a hořké, že opustili Hospodina, Boha svého. Jedenkrát přece doznají, že si sami pomoci nemohou a skloní před Kristem pokorně svoji hrdou hlavu.

SLAVNOST NEJSV. TROJICE.

Veliké tajemství.

Stojíme před velikým tajemstvím. Neříkáme: tři jsou jedna! Toť nemožné a náš lidský rozum by se nikdy nedal tolik znásilniti, aby uznal takovou větu. Pravíme pouze: tři jsou jedno! Jeden Bůh ve třech osobách! A přece i tak hledíme do slunce, které nás svým jasem zrovna ohromuje a oslepuje. Ale máme proto již právo, zavřítí oči a volati v hrdém nerozumu: „Není slunce?“ Nebylo by lépe — užiji obrazu — spokojiti se zakaleným sklem víry a kochati se aspoň matným pohledem na nekonečné moře světla a tepla?

Každá porážka není potupou. Nejsme první, kteří složili zbraň a uznali svoji slabost. Již křesťanský starověk vystihl tuto hlubokou pravdu dojemnou legendou a není bez významu, že se pojí právě ku jménu největšího myslitele církevního.

Sv. Augustin procházel se kdysi po břehu mořském. Byl hluboce zamyšlen. Uvažoval o tajemství nejsv. Trojice.

Čím déle přemýšlel, tím méně je chápal. Najednou uviděl před sebou malého hochu. Seděl u moře a přeléval prázdnou lasturou vodu z moře do malého důlku, který si vyhrabal v písku. Světec se zastavil a chvíli pozoroval hru neznámého dítěte. . . . „Co tu děláš?“ — „Chci přelít moře do této jamky.“ — „Toho nedokážeš nikdy. Jen se podívej, jak je moře veliké“ — ale nedopověděl. Hošík se zahleděl do jeho očí a s nebesky klidným úsměvem pravil: „A přece spíše přeleti moře do svého důlku, než ty pochopíš tajemství nejsv. Trojice“ — a zmizel.

Nezdá se ti, že tato odpověď platí také tobě? Usmál by ses domýšlivostí dítěte, které by ti upíralo zákon gravitace, protože ho samo ještě nechápe. Nebuď tedy malicherný! Oč výše stojí nad tebou nekonečně moudrý Bůh, který se ti v Trojici zjevuje! Snad ani netušíš celý význam této pravdy. Nuže, tajemství nejsv. Trojice je ti zárukou, že tvoje náboženství jest opravdu božské a zjevené! Divíš se a jsi překvapen? Listuj ve starých mythologiích!

Poznáš, že pohané tajemství vůbec neměli. Ale pohlédni kolem sebe — jsme obklopeni tajemstvím. Pověz mi, co je hmota? co elektřina? co život? co zákony přírodní? Chceš-li býti upřímný, doznáš s Du Bois-Reymondem: „Ignoramus et ignorabimus!“ Ať se obrátíme kamkoli, všude narážíme na tajemství.

Vidím, jak krčíš pochybovačně ramena a v duši ti čtu vážnou námitku: Vědě se již podařilo strhnouti závoj, který zastíral tak mnohou záhadu světovou — ale náboženství se o to dosud pokoušelo marně. A právě s touto věčnou tmou se nemůžeš spřáteliti. — Ano, kdyby tma měla trvati věčně, byla by děsnou a mučivou. Ale i nám vzejde jednou jasný den, kdy uvidíme Boha tváří v tvář.

Ostatně nemyl se! Spisovatel se nutně prozradí v knize, kterou sám napsal a z umělcova díla soudíme správně na umělce. Nuže, otevři největší a nejkrásnější knihu na světě! Zahleď se do přírody! Až úžasem tě naplní, kolik stop zanechala v ní všemohoucí ruka nejsv. Trojice.

Zadívej se na paprsek, který si pohrává v zeleni stromů! Paprsek, toť energie, světlo a teplo! Energie, síla — obraz Boha Otce, který je pramenem a zřídlem obou nekonečných osob. Světlo, moudrost — Syn Boží. Teplo, láska — Duch svatý. Jest ovšem veliký rozdíl. V přírodě jde pouze o zjevy anebo různé vlastnosti — v Bohu o samostatné osoby. A v tom tkví jádro tajemství. Ale tu platí slova španělského myslitele Balmesa: „Lidského ducha zušlechťuje každá vznešená pravda; a někdy je pokorné „nevím“ také pravdou velice vznešenou.“

Nuže, co učiníš? Budeš upírat slunce, poněvadž se do něho nemůžeš zahleděti? Anebo skloníš svůj rozum před božským majestátem a zvoláš pokorně, ale mužně: „Credo“? — Jsem přesvědčen, že vyvolíš druhou a lepší stránku!

SLAVNOST BOŽÍHO TĚLA.

Tantum ergo Sacramentum!

Ještě nikdy nebylo Kafarnaum tak pobouřeno jako dnes. Na ulicích stály

hloučky židů a rozčileně spolu hovořily. Na plochých střeších domů, v obchodech a v přístavě nemluvílo se o jiném, nežli o Ježíšovi z Nazareta a všude úžas, odpor nebo aspoň pochybovačné krčení ramena. Udiveně se tážeme, co se stalo. Místo odpovědi vedou nás do synagogy.

Vstupujeme do prostranné budovy; je naplněna do posledního místečka. Rozhlížíme se kolem. V zástupu dobře rozeznáváme bílá roucha kněží a rázovité tváře zákoníků; tu a tam zahlédneme široké třepení u pláště fariseů. Přišli na výzvědy. Všude hluboké ticho. Oči všech jsou upřeny na Krista, který sedí na ozdobeném výstupku a mluví o chlebě života. Rozumějí mu dobře. Napomíná je, abý nestápěli svých duší v pozemském blátě, ale sytili je spasným chlebem víry. V první lavici kdosi zhluboka povzdechl.

Náhle se Kristus odmlčel. Bylo viděti, že počíná nový odstavec svého kázání. Podíval se dlouze na svoje posluchače a pravil vážně, pomalu, jakoby jim chtěl vrýti každé slovo hluboko do

duše: „Chléb, který vám dám, jest moje tělo.“ — V zástupu nastal rozruch. Skloněné hlavy se pozvedly a všichni se zadívali tázavě na Mistra. V tom kdosi vykřikl: „Kterak nám může dáti své tělo k jídlu?“ Díváme se po hlase — byl to jakýsi farizej. Nastala vřava, ze které vynikají pouze jednotlivá slova: *Obraz! Básnické rčení! Mimoděk se tlačíme blíže ke kazatelně a díváme se na Krista. Sedí klidně a hledí vážně na rozbouřené moře. Cosi jako bolest zračí se v jeho tváři. Teprve po chvíli povstal a pokynul rukou, aby bylo ticho.*

Uposlechli okamžitě. Čekali na jisto, že Kristus svoje slova vyloží a řekne, že mu dobře nerozuměli. Počal přísahou: „Amen, amen, pravím vám“ a zvolna pokračoval: „Nebudete-li jísti tělo Syna člověka a píti jeho krve, nebudete míti v sobě života.“ — Slova dozněla; v synagoze všeobecný úžas. Ale jen na okamžik. Již slyšíme se všech stran sykot, pískání a zlostné výkřiky: *Nelidské! To přece Mojžíš zakázal!* — Vedle nás stojí dva zákoní-

ci a živě spolu rokují. Mimoděk přistupujeme blíže a nasloucháme. Mluví o slovech Kristových. Dobře znají obraz: jísti něčí tělo a píti něčí krev! Znamená někoho na smrt nenáviděti — ale to přece nemohl Nazaretský mysliti. — Teprve po chvíli vřava utichá, oči všech obracejí se znovu ke Kristu. Snad aspoň nyní jim poví, že to nepochopili. Místo uklidnění slyší slova: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný.“

V tom zaletěl náš zrak do předních lavic, kde seděli jeho učedníci. Bylo jich mnoho; sešli se z celého okolí, ale Kristova slova je pomátla. Tázavě pohlížejí jeden na druhého — zdá se jim, že se Kristus pomínul rozumem. Všichni se na ně dívají, červenají se, stydí se za Mistra. V tom povstává jeden a odchází — za ním druhý, třetí, skoro všichni. Ještě slyšíme jejich slova: „Tvrdá to řeč; kdo jí může poslouchat?“ Jejich příklad působil zrovna podmanivě. Všechno se hrnulo ven s potupným smíchem.

Konečně zůstal jen Kristus a jeho

apoštolé. Dychtivě čekáme, co bude dále. Náhle Kristus povstává a obrací se ke dvanácti. Snad aspoň nyní pronese vysvobozující slovo. Ale ne! Dívá se na ně tázavě a praví hlasem, ve kterém se zračí odhodlanost a pevnost: „Chcete také vy odejítí?“ — Chvíli hluboké ticho; skoro slyšíme, jak nám bije prudce srdce. Nečekáme dlouho. Povstává Petr a praví: „Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova života věčného a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi Kristus, Syn Boží.“

Právě po roce seděli opět apoštolové se svým Pánem. „A když po-večeřeli, vzal Ježíš chléb a požehnav, rozlámal jej a dav učedníkům svým řekl: Vezměte a jezte, toto jest tělo mé. A vzav kalich, poděkoval a dal jim řka: Pijte z toho všichni, neboť toto jest krev má . . . To čiňte na mou památku!“

Vzpomínej na to, až budeš provázeti svého Krále ozdobenými ulicemi měst a vesniček!

NEDĚLE II. PO SV. DUCHU.

Veliká hostina.

Skoro se zlobíme, čteme-li dnešní evangelium. Tolik příprav a všecko mělo býti nadarmo. Snad si ani nedovedete dobře představití pohádkovitou hostinu východní. Úžasem umlkáme, čteme-li její popis v knize Ester: „Král sezval veškeren lid, cokoli ho bylo v Suzách, od největšího do nejmenšího a kázal sedm dní hody strojiti v nádvoří zahrady a háje, který královskou péčí a prací štípen byl. Se všech stran zavěšeny byly čalouny barvy blankytné, z bavlny a z modrého purpuru na lanech kmentových a červeně purpurových, provlečných skrze kroužky ze slonové kosti a upevněných na sloupech mramorových. Také pohovky zlaté a stříbrné rozestaveny byly po podlaze, dlážděné smaragdovým a bílým mramorem, roztodivnou pestrou malbou zdobené. Hosté pili ze zlatých číši a jídla na jiných a jiných nádobách byla nošena. Také vína, jak slušelo na velmožnost královskou, výbor-

ná a v hojnosti předkládána byla.“
(1, 5—7.)

Konečně přípravy ukončeny a nadešla ustanovená hodina. Král rozeslal rychlé posly, aby pozvali vybrané hosty. Jistě mu ani ve snách nenapadlo, jakého zklamání se dnes dočká. Žádný z pozvaných nechtěl přijít. A tak nízké a malicherné měli výmluvy! Jeden koupil venkovský dvorec a šel si jej prohlédnouti. Jiný přivedl právě několik spřežení volů a rád by je zkusil. Podobně ostatní.

Dovedeš si představití spravedlivé rozhořčení královo, když mu poslové oznamovali, jak pořídili. Ale byl mužem činu: „Pravím vám: Žádný z těch, kteří byli pozváni, neokusí večeře mé!“ Znova se rozběhli sluhové a netrvalo dlouho a hodovní síň sotva stačila pojmouti zástupy neobyčejných hostů.

Tu zavři evangelium a zamysli se! Tímto králem je sám nekonečný Bůh. Již od věčnosti chystal svou eucharistickou hostinu a plným právem mohl říci: „Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani srdce nepomyslilo, co jsem

připravil těm, kteří mne milují.“ Také u tvých dveří zakleпали jeho poslové — snad již často — snad až dosud po každé nadarmo! A jak všední, jak maličerné bývaly tvoje výmluvy!

Jednou jsi se bál posměchu světa! — Jak nehodné mladého muže, styděti se za Krista! A jak nebezpečné! Spasitel pravil: „Kdo se za mne stydí před lidmi, za toho se bude také Syn člověka styděti před svým božským Otcem v nebesích.“ — Jindy ti byl tento božský pokrm lhostejný: — Znamení vážné choroby! Zdravý organismus přijímá rád přiměřenou potravu! — Ale nejraději — smím to prozraditi? — byly to tvoje zamilované vášně, které tě omámily a ovládly. Nuže: „Nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti.“

Ale polož si vážnou otázku: Jak dlouho bude na tebe čekati Bůh? Snad volá dnes naposled. A potom? — Vždycky se zachvěji, kdykoli čtu v knize Přísloví božskou odpověď: „Za to, že volal jsem a odpírali jste, že jsem svou ruku vztáhl a nikdo nedbal, že jste pohrdli všelikou mou radou a mých

domluv jste si nepovšimli; také já se budu smát, až budete hynout, posmívat se, až na vás přikvačí hrůza, až vás zachvátí z nenadání bída a zkáza jako bouře, až se strhne... Tu budou mne vzývat, ale nevyslyším, pilně mne hledat, ale nenajdou mne (1, 24—28).

Necháš to dojíti opravdu tak daleko?

NEDĚLE III. PO SV. DUCHU.

M i l o s r d n ý.

Jenom se zařatými pěstmi chodili židovští vlastenci kol římských orlů, kteří jim tak živě připomínali jejich národní porobu. A jejich nenávist platila všemu, co sloužilo nějak zájmům Říma. Proto jenom s největším odpo-rem pohlíželi na pochmurné celnice a jméno celník bylo jim nejhorší potupou a urážkou. V jejich očích stály níže snad už jenom nevěstky a veřejní hříšníci.

Nuže, přímořské město Kafarnaum zažilo dnes neobyčejné divadlo. Bylo právě před velikonocemi — posledními v životě Páně. Se všech stran scházely

se hloučky poutníků, aby se vydali na společnou cestu do Jerusalema. Najednou se rozneslo, že přichází také Ježíš. Všechno se hrnulo, aby uvidělo velkého proroka. Pojdme také!

Jdeme právě branou. Náhle se zástup zastavuje. Co se stalo? Všichni ukazují k nábřeží, kde se černala římská celnice a rozčileně spolu hovoří. Marně se tážeme po příčině; nikdo ještě neví nic určitého. Vystupujeme na špičky a díváme se přes hlavy ostatních. Opravdu! U celnice stál Ježíš a rozmlouval přátelsky s nenáviděnými úředníky. Někteří dokonce tvrdili, že kterýsi celník mu dokonce nabídl občerstvení — a Ježíš prý pozvání přijal.

Zástupu se zmocnilo zimničné rozechvění. Tu a tam se ozval posměšný sykot; odjinud bylo slyšeti úžas: „Tento přijímá hříšníkŷ a jí s nimi!“ Jenom zvolna blíží se řady k Ježíšovi. Jejich zachmuřené tváře nevěstí nic dobrého. Rozpačitě hledí celníci brzy na Krista, brzy na blížící se zástup a v duši je pálila otázka: „Co učiní?“

Až dosud stál úplně klidně; teprve

po chvíli popošel zástupům naproti a pozvedl ruku. Chtěl mluvit. Všichni se utišili. Již jeho první slova upoutala jejich pozornost: „Kdo z vás, maje sto ovcí a ztratí jednu z nich, nenechá devadesáti devíti na poušti a nejde poté, která se byla ztratila, až ji nalezne?“ Mimoděk mu přisvědčili. Byli většinou pastýři a již často se jim stala taková nehoda. V duchu vzpomínají, jak také oni lezli po skaliskách, šplhali po kamenech, prodírali se houštími a neměli pokoje, až našli ztracené zvíře. — Dobře se pamatují na blahý pocit, který prochvíval při tom jejich duší, a proč by zapírali? Také oni vzali ovečku na ramena, nesli ji do stáda a kde komu vypravovali o svém štěstí.

V tom se Ježíš odmlčel; teprve po chvíli pravil slavnostně: „Pravím vám, že tak větší bude radost v nebesích nad jedním hříšníkem pokání činícím, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.“ —

Zavři opět evangelium a zamysli se! V tu chvíli patřilo vševidoucí oko Kri-

stovo také na tebe. Snad jsi byl daleko, ach, tak daleko od jeho stáda! Kolik skal a hlubokých roklí dělilo tě od tvého dobrého pastýře! Netoužil jsi po něm, ano, úmyslně jsi se mu vyhýbal. Ale on přece nezapomněl. S hrůzou pozoroval, jak tma kolem tebe housine a v dáli se ozývá zlověstné vytí šakalů. Jeho srdce se bolestí až sevřelo. A šel a hledal a volal, až tě našel. Jeho nohy se zbarvily krví, jeho šat byl rozedrán trním — nedbal na nic. Až konečně tě našel. Pamatuješ se ještě? Bylo to v té a v té zpovědnici! Snad dosud cítíš, jak vroucně tě objal a přivinul na svou hrud' ve sv. přijímání? —

Zůstal jsi mu již věrný? Či snad...?

SLAVNOST SV. PETRA A PAVLA.

T y j s i P e t r !

Zrovna tušíme, že se dnes stane cosi neobyčejného. Kristus se právě rozešel s farizeji, důrazně varoval svoje učedníky před jejich kvasem a obrátil se k severu. Jdeme již druhý den podél toku k Jordánu a mijíme bažinaté jezero

Meromské. V dáli vystupují zase zasněžené vrcholky Hermonu, — ale Kristus jde dále. Skoro se nám zdá, jakoby prchal z nevděčné Palestiny, která mu již způsobila tolik bolestí.

Teprve na úpatí Hermonu se zastavujeme a usedáme do stínu věkovitých dubů a tamaryšků, které nad námi šumí svoji melancholickou píseň. Po chvíli povstáváme a rozhlížíme se kolem.

Jsme na světovém výletním místě, které přilákalo kdysi také řeckého filosofa Zenona. Právě před námi strmí do výše kolmá skála a na ní se bělá pohanský chrám Augustův. U našich nohou otvírá se příšerná jeskyně, ze které vytéká jeden pramen jordánský. Vstupujeme dovnitř; ovanul nás mrazivý chlad. S černých stěn skalních stékají drobné potůčky a naplňují celou dutinu tajemným šumem. Je nám nevolno a nic se nedivíme, že staří pokládali jeskyni za bránu do pekel a přinášeli sem četné oběti, aby usmířili rozhněvané démony.

Vycházíme a blížíme se opět k Je-

žíšovi. Stojí pod vysokým dubem a hledí upřeně na skálu. Zdá se hluboce zamyšlen. Teprve po chvíli obrací se ke svým učedníkům a táže se přátel-
sky, skoro důvěrně: „Kým praví lidé býti Syna člověka?“

Otázka Kristova apoštoly zřejmě překvapila, ale ne na dlouho a brzy odpovídal jeden přes druhého. Úmyslně vynechali potupy a urážky, které o něm rozhlašovali fariseové; beztoho je diktovala jenom jejich zloba a jistě jim ani sami nevěřili. Za to prostý lid smýšlel o něm jinak. Jedni se domnívali, že je Janem Křtitelem. Byl ovšem odpraven, ale vstal prý z hrobu a koná zázraky. Jiní jej pokládali za Eliáše, po kterém přijde Mesiáš. Ještě jiní myslili na Jeremiáše anebo některého ze starších proroků.

Ježíš klidně naslouchal. Když domluvíli, obrátil se k nim a vážně a slavnostně nesla se lesním tichem jeho slova: „Vy pak, kým mne býti pravíte?“

Otázka byla tak neočekávaná, že všichni umkli. Zaraženě klopili hlavu a

Petr zrovna cítil na své tváři zkoumavý pohled Kristův. Každý okamžik zdál se mu věčností. Náhle mu bleskla hlavou spasná myšlenka. Kleká a nadšeně volá: „Ty jsi Kristus, Syn Boha živého!“

Díváme se na Krista. Stojí tu klidně; ani slovem neopravuje svého učedníka. Právě naopak! Přistupuje blíže a praví hlasem, ve kterém se chvěje svatá radost jeho božského Srdce: „Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův! neboť tělo a krev nezjevilo toho tobě, nýbrž Otec můj, jenž jest v nebesích,“ a dodává vážně, skoro slovo za slovem: „Také já pravím tobě: Ty jsi Petr, to jest skála“ — a Ježíš ukázal na kolmou stěnu — „a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné jí nepřemohou!“

Tu se Kristus na chvíli odmlčel. Před jeho vševidoucím zrakem týčil se žulový základ a na něm vyrůstala zvolna budova jeho církve. Bylo třeba dáti jí vúdce a hlavu. Proto pravil: „A tobě dám klíče království nebeského; cokoli svážeš na zemi, bude svázáno i na

nebi a cokoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi!“ —

Ubohá církev československá! Myslí, že umlčela slova Kristova, když je škrtlá ze svého missálu! Marně! I tu platí: „Nebe a země pominou, ale slova má nepomnou!“

NEDĚLE IV. PO SV. DUCHU.

Tajemství našich neúspěchů.

Dnešní evangelium rozvinuje před naším zrakem úchvatný obraz. Nejraději bych mu dal nápis: Velký lovec duší.

Jsme na počátku veřejné činnosti Kristovy. Spasitel působil několik měsíců v okolí Jerusalema a právě se vracel do své rodné Galileje. Pracoval skoro nadarmo. Duše židů byly tu tvrdší nežli skály, na kterých stálo jejich veliké město. Jeho učedníci šli za ním; kráčeli mlčky. Jejich duše byly plny neobyčejných dojmů, které právě viděli. S obdivem vzpomínali na neo-

hroženost, s jakou vystoupil Kristus proti zněsvěcování chrámu — ale hned vyvstávaly před jejich duševním zrakem zlověstné tváře fariseů. Znali dobře jejich politickou moc a jejich velikou mstivost, šlo-li o nepřítele. Nebylo radno si je pohněvati. Ježíš se toho odvážil — ale kdo zvítězí?

Což divu, že znova a znova drala se do jejich nitra mučivá otázka, zda učinili dobře, když šli za Kristem. Nebylo by lépe vrátiti se ke svým opuštěným lodičkám? Pozdě ještě nebylo! — Se zájmem sledovalo vševidoucí oko Kristovo boj mezi milostí a přírodou v duši apoštolů.

Právě došli ku jezeru Genesaretskému a tisíce vzpomínek ovanulo náhle jejich duši. Tu se projížděli, lovívali a hle! u břehu se houpalo několik lodiček — jejich vlastních lodiček, které teprve před několika měsíci opustili. Petr neodolal. Přiblížil se ke Kristu a cosi mu pravil. Mluvil skoro šeptem. Přistupujeme blíže, abychom lépe rozuměli. Prosí o dovození, aby si směli zalovit: jenom jednou a naposled.

Každý známe jistě z vlastní zkušenosti toto osudné: jenom ještě jednou. Cesta ke zlému je tak velice kluzká. Stačí jediný chybný krůček a řítíš se do temné hlubiny. Kristus to věděl dobře a přece neodmítl prosby apoštolovy. Byl hlubokým znatelem lidí. Věděl, že zlo nás láká tím více, čím více se nám zakazuje. Ještě několik slov a Spasitel odešel — ale jeho duch dlel stále u jeho učedníků. Viděl, jak s mladickým zápalem dali se do příprav, jak chystali lodičky a opravovali potrhané sítě. Slibovali si bohatou kořist; dobře věděli, kde bývá nejvíce ryb. Čekali jen, až krvavé slunko zapadne za zeleným Karmelem. Ve dne by beztoho lovili nadarmo; ryby jsou ukryty v hlubinách, kam nepronikne žhavý paprsek sluneční...

Ráno vracel se Kristus k místu, kde zanechal svoje učedníky. Šel za ním veliký zástup lidu. Již z daleka uviděli loďky; rybáři stáli na břehu a vypírali sítě. Byli velice mrzuti. Celou noc pracovali úplně nadarmo. Místo ryb vybírali bahno a zbytky rákosů. Nebylo

jim do řeči a v duši je bodala otázka: „Co z toho máte, že jste mne opustili?“ V tom zaslechli tlumené hlasy. Ohlédli se — opravdu, přicházel Ježíš. Jak nevhod, — ale nebylo kdy na podobné myšlenky.

Po chvíli zástup došel. Kristus uvítal přívětivě svoje učedníky, posadil se na lodičku a učil zástupy, které se tísnily na břehu. Mluvil o velikém moři Božím, o lodičce, o rybách. Petrovi bušilo prudce srdce. Dobře tušil, kam Kristus míří.

Ježíš domluvil. Slunce stálo již hodně vysoko a hřálo nemilosrdně. Najednou Kristus povstal a pravil vážně Petrovi: „Vez na hlubinu a rozestři sítě k lovení!“ Udiveně pohlédl na Spasitele, ale ten stál klidně a rozhodně. Mimoděk vzpomněl si Petr na události ve chrámě, na jeho zázraky a pravil chvějícím se hlasem: „Mistře, celou noc jsme pracovali a nic jsme neulovili; ale k tvému slovu rozestru sítě.“ A zabořil veslo do klidné hladiny.

Lidé na břehu udiveně na sebe pohlédli a se zájmem sledovali odjíždějící

lodky. Viděli, jak apoštolové zastavují, jak spouštějí do moře sítě a jenom s největší námahou je vytahují. Úžas a zmatený pokřik. A Petr? Klesl před Pánem na kolena a volal: „Odejdi ode mne, neboť jsem člověk hříšný.“ Ale Ježíš se k němu sklonil, políbil ho a pravil něžně: „Neboj se! Od tohoto času budeš lidi loviti.“

Zavři evangelium a opět se zamysli! Vzpomeň na svůj dosavadní život! Nestalo se ti něco podobného? Srdce ti krvácelo. Přišel jsi o svůj majetek; potkalo tě veliké neštěstí; smrt ti vyrvala duši, kterou jsi nejvíc miloval. Snad jsi se proto zlobil a snad i pozvedl svou pěst proti nebi. Snad jsi ani netušil, že to byla - dobrotivá ruka Boží, která tě právě uchopila a vytrhla tě z propasti, která se chystala navždy tě pohltiti. Také jiným stalo se podobně. Vzpomeň na pád Norbertův, na prohranou při Alfonsovu a buď — moudřejší!

NEDĚLE V. PO SV. DUCHU.

Křesťanská dokonalost.

Jsme v krásné Betsaidě u jezera Genezaretského a tážeme se po Ježíšovi. Dovídáme se, že je na Hattinu, který křesťanská tradice pojmenovala horou blahoslavenství. Kdosi dodává, že je s ním velký zástup lidu ze všech koutů Palestiny. Mnozí přišli až od fenického Tyru a Sidonu, aby vyslechli velikého proroka.

Nerozmýšlíme se dlouho a vydáváme se na cestu. S počátku jdeme úrodnou rovinou po břehu jezera, ale brzy za-
bočujeme napravo do horského údolí. Příroda stává se romantičtější, zeleně přibývá. Cestou potkáváme ojedinělé chodce. Jdou stejným směrem jako my.

Asi po dvou hodinách vidíme oba vrcholy hattinské. Stezka zvolna stoupá a po chvíli upoutá naše oko malebný obraz. Stráně hory jsou posety zbožnými poutníky. Sedí v malebných hloučcích a pestré barvy jejich šatů odrážejí se živě od syté zeleně keřů a stromů. Všichni pozorně poslouchají

Krista, který usedl na malém skalním výstupku a pronáší právě osmero blahoslavenství. Skoro nikdo si našeho příchodu ani nepovšimnul; tak je uchvátila slova Spasitelova. Vidíme jim na tvářích, jak jejich vypráhlé duše zrovna okřívají pod nebeskou rosou. Jejich nitro se šíří blahým štěstím a všichni se cítí milovanými dítkami velikého Otce v nebesích.

V chladiovém stínu velikého olivovníku stojí hlouček fariseů; poznáváme je na první pohled po dlouhém třepení u jejich pláštů. Na jejich tvářích pohrává pohrdlivý úsměv. Nechápou, jak může někdo blahoslaviti ty, pro které oni vymyslili potupný název „lid země“.

Kristus se odmlčel — ale jen na chvíli. Počínal nový odstavec svého velikého kázání. Fariseové opodál zbystrili sluch. Jeho hlas zněl neobyčejně slavnostně. Prohlašoval, že nepřišel zákona rušit; chce jej pouze zdokonalit a naplnit. Poslední větu pronášel zvolna a slovo za slovem: „Nebude-li spravedlnost vaše hojnější nežli zákoníků a fariseů, nevejdete do království nebeské-

ho.“ V zástupu nastal ruch a šum. Skloněné hlavy se rázem pozvedly a zahleděly se udiveně na Krista. Bylo jim, jakoby je někdo vyburcoval z krásného snu.

Či bylo možno odřikávati ještě delší modlitby, nežli to činili fariseové? Vidíš je skoro na každém rohu, jak drží svoje posvátné řemínky a jejich rty šeptají modlitbu za modlitbou! Postí se dvakrát za týden a svědomitě odvádějí svoje desátky i z kopru a kmínu. Pečlivě umývají svoje ruce před každým jídlem a již z daleka se vyhýbají prostému lidu, aby se ani jeho dechem neposkvrnili. Kdo může konati více? A to vše by nemělo ještě ani dostačiti, aby otevřelo brány vytouženého království mesianského?

Kristus viděl, že mu nerozumějí. Tyto prosté duše, odchované starým zákonem, nechápaly, že spravedlnost se neměří délkou modliteb a okázalou velikostí almužen. Nenapadlo jim, že Spasitel ještě ani slovem se nezmínil o nádherné bohoslužbě chrámové, ale zato vřele pochválil nepatrnou obět

vdovinu. Nemohli se povznésti až k myšlence, že v novém zákoně bude rozhodovati jedině duch a vroucí láska k Bohu! Proto Spasitel v krátkých, ale ostrých rysech načrtává rozdíl mezi oběma zákony. —

Opět se zamysli; na čem staviš ty svoji dokonalost? Jsi tedy opravdu proniknut duchem Kristovým, — či snad...?

NEDĚLE VI. PO SV. DUCHU.

Z á z r a č n ý c h l é b.

Jsme na západním břehu jezera Genesaretského. Kol dokola pustý kraj dalmanutský. Kristus sedí na vyvýšeném místě a učí. —

Díváme se po přítomných. Jsou tu již třetí den a zdá se, jakoby únavy ani nepocífovali. Ale Kristovo oko vidělo hlouběji. Dobře pozoroval, jak některým došly zásoby a počal je trápiti neúprosný hlad. Proto zavolal svoje učedníky a pravil k nim: „Lítost mám nad zástupem; nebo, aj, již třetí den trvají

se mnou a nemají, co by jedli: a rozpu-
stím-li je lačné do domů jejich, zhynou
na cestě; neboť někteří z daleka přišli.“

Slova Kristova učedníky zřejmě pře-
kvapila. Sklonili hlavy a přemýšleli,
nich pravil: „Odkud je bude kdo moci
ale marně. Pomoci nevěděli a jeden z
nakrmiti chleby zde na poušti?“ Chvíli
ticho. Zdálo se, že Kristus chce, aby
plně doznali svoji bezmocnost. Konečně
tázal se Kristus: „Kolik chlebů máte?“
— „Sedm.“ — Kdosi připomenul také
několik rybiček, které ulovili v blízkém
jezeře. Zvolna podíval se Kristus na ve-
líký zástup a poručil, aby se posadili.
Všech se zmocnilo radostné rozechvění.
Čekali najisto, že se stane něco neo-
byčejného.

Za několik okamžiků byl rozkaz pro-
veden a oči všech patřily zvědavě na
Krista. Povstal, vzal do rukou chléb,
pohlédl k nebesům a požehnal jej. Po-
tom jej podal Petrovi a rozkázal, aby
rozdával. Nedůvěřivě zadíval se apoštol
na chléb a na Krista. Ale ten stál klidně
a pokynul, aby uposlechl. Však co to?
Ulomil prvnímu, druhému, třetímu a

chleba neubývalo. Již podělil velkou část zástupu a stále měl tolik, jako na počátku.

Zachvěl se posvátnou hrůzou a padl před Kristem na kolena. Také zástupu se zmocnilo neobyčejné vzrušení. Ozývaly se hlasité výkřiky, aby provolali Krista králem. Nedovolil a rozkázal, aby se rozešli.

Kristus a učedníci osaměli. Jistě se těšili na zasloužený odpočinek, ale marně. Napřed museli sesbírat zbytky, které na místě zůstaly. —

Opět se zamysli! Uvažoval jsi již o velikém zázraku, který se děje rok co rok také na tvém poli? Jsi Bohu opravdu vděčný za chléb, který ti dává? Či snad mu mnohdy ani nepoděkuješ?

NEDĚLE VII. PO SV. DUCHU.

Různé stromy.

Uznává se všeobecně, že Kristus byl mistrem slova. I nejhlubší pravdy uměl vystihnouti několika krátkými rysy. Pro svoje obrazy nechodil nikdy dale-

ko; brával je z nejbližšího okolí. A přece nebyla jeho podobenství dosud překonána. —

Jsme opět na hoře blahoslavenství. Sedíme v chladivém stínu bělavých olivovníků a zelených palem a nasloucháme kázání Kristovu. Vyvozuje právě poslední důsledky ze své dlouhé řeči. Jeho božské oko hledí do budoucnosti. Vidí tisíce katolíků, kteří se budou pokládati za jeho učedníky jenom proto, že jsou zapsány v některé matrice. Jeho božské Srdce chvěje se hrůzou o jejich konečný osud. Rád by je varoval. V tom zahlédl na blízku veliký keř trní a hloží. Ukázal naň rukou a pravil: „Zdali mohou lidé sbírat s trní hrozny anebo s bodláčí fíky?“

Úsměv posluchačů byl mu odpovědí. Ještě nechápali hluboké pravdy, kterou jim chtěl říci. Proto pokračoval: „Právě tak každý strom dobrý dobré ovoce nese: zlý (jedovatý) pak strom zlé ovoce nese. Po ovoci jejich poznáte je. Ne každý, kdo mi říká: „Pane, pane!“ vejde do království nebeského: ale kdo plní vůli Otce mého, kterýž jest

v nebesích, ten vejde do království nebeského.“

Rozumíš dobře těmto vážným slovům? Nic by ti tedy nepomohlo, že stojíš ve veliké zahradě Boží! Nezachrání tě bujně zelené listí ani křiklavě pestré květy. Ovoce žádá od tebe Kristus, ale výslovně zdůrazňuje: ovoce dobré. A bude-li hledati marně? Slyš, živý strome Boží, svůj strašlivý osud: „Budeš vyřát a uvržen na oheň.“

Tu zavři evangelium a rozhlédni se po světové zahradě Kristově! Vedle tebe stojí palma. Její listy se zrovna stápejí ve zlatých paprscích slunečních a ustavičně ševelí. Zvědavě hledíš po ovoci — ale marně. Zklamán odcházíš; v tom padne tvůj zrak na malou tabulku na kmeni, psanou rukou božského zahradníka. Přistupuješ blíže a čteš: „Palma neplodná.“ Jsi překvapen a zamýšleně prohlížíš její bujnou korunu. Toť duše, která odřikává všecky svoje modlitby a její prsty propouštějí stále zrnko za zrnkem na růženci a přece...? Přece, poněvadž neplní vůle Otce nebeského.

Jdeš dále. Opodál rdí se krásná růže. Mimoděk vztahuješ ruku, abys okřál její sladkou vůní. Marně. Nápis praví: „Planá růže.“ Kdo je to? Žena! Umí krásně mluvit o křesťanské charitě a při tom zanedbává svoje vlastní děti. — Tam stojí vysoký dub. Již z daleka slyšíš šepot jeho listů. Ovoce nemá; na jeho kmene čteme: „Dub neužitečný.“ Je to hledaný lidový řečník. Tisíce jich přivedl do organisace, stům ukázal pravou cestu a sám zůstal stromem neplodným. Proč? „Neplnil vůli Otce v nebesích.“

Zdrcen odcházíš a v duši ti bouří otázka: „Kdo bude ještě spasen?“ — Před tebou krčí se k zemi nízký keř. Jeho větvičky jakoby si ani netroufaly povznést se výše. Skláníš se hluboce — mezi lístky plno zrajících plodů. Hledíš na nápis: „Myrta vonná.“ A přece je to jen služka, o které nikdo neví; před Bohem je veliká, protože plní jeho vůli.

Ještě neodcházej! Zadívej se sám na sebe! Jsi stromem plodným a ušlechtilým, či snad... ?

NEDĚLE VIII. PO SV. DUCHU .

V y d e j p o č e t !

Skoro se vám zdá, že čtete zprávu „Ze soudní síně“, vezmete-li do rukou dnešní evangelium. Psychologické pozadí vás zrovna okouzluje svou přirozeností a jemností.

Nádherný venkovský zámek a kol do kola rozsáhlé panství. Majitel snad ani neví, kolik polí a lesů mu zřejmě patří. Ostatně, není toho ani potřeba; má správce, na kterého může klidně spoléhat. Nač by si tedy dělal zbytečné starosti.

Až jednou — dobře se na to pamatuje — byl varován od kteréhosi přítele, aby správci příliš nedůvěřoval. Není prý všecko v pořádku. Nevěřil; viděl v tom jenom pokus nespokojených služebníků, aby se zbavili svědomitého a proto nepohodlného úředníka. Ale žalob neubývalo a čím dále, tím se stávaly určitější a závažnější. Zmocnila se ho neblahá předtucha. Což, aby to bylo přece pravda? Konečně se rozhodl. Poslal pro správce a pravil mu: „Co to slyším o

tobě? Vydej počet z vladařství svého, neboť již nebudeš moci vládnouti.“

Kdyby v tu chvíli bylo před správcem uhodilo, nebyl by se snad tolik polekal, jako při těchto neočekávaných slovech. Ale jen na okamžik; hned se vzpamatoval. Dělal uraženého a tázal se po příčině této neobyčejné změny. Zdánlivě s neobyčejným klidem žádal o delší lhůtu, aby mohl sestaviti přesné účty rozsáhlého panství a dokázati tak svoji nevinu. Byla mu ochotně povolena. Odešel s hlubokou poklonou, ale hlavou se mu honily chmurné myšlenky. Co teď?

Má se snad brániti? Marně. Věděl již předem, že jeho účetní knihy by ho usvědčily ze lži. Pracovati také nemůže; již dávno tomu odvykl a jeho hlava počíná již prokvétati. Do služby ho nevezme nikdo, až se doví o jeho vině. Zbývá ještě jedna možnost: žebrati — a správce se až zachvěl.

Usedl a přemýšlel. Dlouho mu nechtělo nic napadnouti. Náhle projela mu hlavou spasná myšlenka; uchopil se jí oběma rukama: „Vím, co učiním!“ Dosud

je správcem. Ještě nikdo neví o jeho hrozící demisi. Proto použije svých rozsáhlých plnomocí, aby si navždy zabezpečil vděčnost dlužníků pánových.

Představme si hodně živě, co následovalo. Časně ráno poslal si správce pro největšího dlužníka. Zrovna uvidíme, jak se ulekl, když uslyšel, že má jíti do zámku. Čekal na jisto, že na něm budou vymáhati dávný dluh. Odkud jej zaplatí? S hlavou plnou těžkých myšlenek vydal se na cestu. Dlouho stál za dveřmi, než se odvážil vejíti. Nejraději by se byl vrátil. Konečně zaklepal a zůstal v údivu státi. Dveře se otevřely a na prahu ho vítá s úsměvem sám správce. Vede jej ke stolu a nabízí mu místo. Usedají.

Správce počíná o špatné úrodě — dlužník zrovna trne; zná dobře takové úvody — a konečně se táže, kolik je dlužen. S hlubokým povzdechem povstává pozvaný, rozvinuje svůj zápis a praví: „Sto tun oleje.“ Čeká na výzvu, aby zaplatil. Však co to? Správce povstává, podává mu čistý papyrus a praví: „Sedni rychle a napiš padesát.“

Nedůvěřivě hledí naň dlužník; ale správce tiskne mu péro do ruky a nutí jej, aby psal. Rychle usedá a píše; slza radosti stéká mu po tváři. Vděčně tiskne ruku svému dobrodinci; snad ještě nikdy neděkoval tak upřímně, jako dnes.

Po chvíli přišel druhý dlužník, třetí, čtvrtý až poslední a všem se dařilo stejně. V městečku zavládla radost a já-sot. Všichni velebili dobrotu pánovu a svolávali na jeho hlavu nejhojnější požehnání nebes.

Zatím seděl pán ve své pracovně a přemýšlel, komu by měl svěřiti svoje rozsáhlé statky. V tom vešel komorník a oznamoval, jak velikou radost způsobil svým neobyčejným darem. Pán nechápal, ale brzy se dověděl všecko. Co dělati? Měl se hněvati a obrátiti nená-vist celého okolí na svou hlavu? Zdá se, že opravdu ponechal správce v jeho dosavadním úřadě. —

Rozumíš dobře tomuto podobenství? Tímto správcem jsi ty sám. Hned při tvém narození určil ti Bůh tvoje veliké panství. Byl opravdu štědrý. Dal ti ti-

síce dní a k tomu dobré zdraví; nadělil ti rozum a svobodnou vůli; dal ti evangelium a zahrnul tě svými milostmi a kdo by dovedl vypočítati všecky jeho dary. Ale pod jednou podmínkou: on zůstává i nadále tvým pánem a jednoho dne zavolá také na tebe: „Vydej počet!“ Pamatuješ na to? Máš svoje účty v pořádku?

NEDĚLE IX. PO SV. DUCHU.

Slzy Kristovy.

Asi uprostřed svahu památné hory Olivetské vidíme tureckou mešitu. Kdy si stával na tomtéž místě památný kostelík „Dominus flevit“ (Pán zaplakal). Jeho původ osvětluje nám dnešní evangelium. —

Bylo před posledními velikonocemi v pozemském životě Spasitelově. Jerusalemským plnil se poutníky a prostorný chrám sotva stačil pojmouti zástupy zbožných Israelitů. Velerada přísně zakázala jakoukoli zmínku o Ježíšovi a její vyzvědači plížili se ustavičně mezi

lidem. A přece se nemluvílo o ničem jiném, nežli o velikém proroku z Nazareta a jeho posledním zázraku u hrobu Lazarova. Fariseové zuřili, ale proti celému národu byli úplně bezmocni.

Najednou se rozneslo po městě, že Ježíš přišel do blízké Betanie. Netušená zpráva prostý lid zrovna elektrisovala. Netrvalo dlouho a nepřehledný zástup valil se údolím cedronským a vinul se jako had vzhůru po úbočí hory Olivetské. Již cestou slyšeli nadšené volání: „Hosanna synu Davidovu!“ — Když došli na vrchol hory, mimoděk se zastavili. Po obou stranách silnice blížily se k nim zástupy poutníků. Provázely Ježíše, který jel uprostřed nich na něžném oslátku. Jejich nadšení neznalo mezí. Sekali z okolních stromů ratolesti a házeli je na cestu. Jiní svlékali svoje vrchní roucha a prostírali je před Pánem. Brzy slily se oba zástupy a celé to lidské moře valilo se po úbočí olivetském dolů k potoku cedronskému.

Asi uprostřed cesty se Ježíš náhle zastavil. Mimoděk jej uchvátil kouzelný pohled na Jerusalema. Právě před ním

bělel se mramorový chrám a jeho zlatá střecha zrovna hořela v září zapadajícího slunce. S velikého oltáře stoupaly právě k nebi obláčky vonného dýmu. Tu měl býti základ jeho církve, odtud mělo se rozlévati světlo jeho učení do celého světa — a jeho božské oči se zalily slzami. Mimoděk rozpřáhl k městu svoje ruce a z jeho úst zněla vážná slova, ve kterých se chvěla pohrdaná láska jeho milujícího Srdce: „Ó, kdybys bylo i ty poznalo, a to aspoň v tento den tvůj, co tobě jest k pokoji; ale nyní jest to skryto před očima tvýma!“

Kristovy slzy vyvolaly veliké vzrušení. Se všech stran vítají jej nadšená srdce a Ježíš — pláče? Tlačíme se blíže, abychom dobře rozuměli. Kristus si nás ani nevšímá; dívá se stále upřeně na město. Slyší v duchu nenávistná slova velerady: „Vidíte, že nic neprospíváme. Celý svět jde za ním.“ Jeho božské oko patří do budoucnosti; byla tak blízko, tak strašně blízko!

Viděl v duchu svůj nespravedlivý soud na Veliký pátek a slyšel vášnivé výkřiky poštvaného lidu: „Krev jeho

na nás a na naše syny!“ A potom? Viděl hrozný pád města, slyšel zoufalý pláč matek a bolestné sténání umírajících dětí. Viděl, jak jeho milovaný chrám lehá popelem a proto varovně volal: „Přijdou na tebe dnové, a obklíčí tě nepřátelé tvoji naspem a oblehnou tě, a zouží tě se všech stran; a na zem tě porazí, i syny tvé, kteříž v tobě jsou, a nezůstane v tobě kamene na kameni, protože jsi nepoznalo času navštívení svého.“ —

Zavři evangelium a zamysli se! Také na tebe zahledělo se již často božské oko Kristovo. Jak zajásalo jeho svaté Srdce, když tvoje duše zářila ještě leskem první nevinnosti! S jakou radostí pozoroval první květiny ctností! Jak plesal, když slavil do ní svůj první vjezd pod prostinkými způsoby eucharističnými! Ale brzy — a snad velice brzy — počal i na tebe pohlížeti božský Spasitel s úzkostí — snad již i zaplakal.

„Kéž bys poznal aspoň v duchu tento den tvůj, co je tobě ku pokoji!“

NA SLAVNOST NANEBEVZETÍ P. MARIE.

Pravá velikost.

Dnešní evangelium nemluví výslovně o Matce Boží. Církev je zvolila asi proto, poněvadž nám nejlépe ukazuje pravou velikost Mariinu. —

Jsme právě v Bethanii na severním svahu hory Olivetské. Její bílé domky jsou malebně roztroušeny v bujně zeleni fíkových zahrad. Zvláště jeden poutá naši pozornost svou výstavností. Bydlí v něm zámožný Lazar spolu se sestrami Marií a Martou.

Pojednou přišel do vesničky Ježíš se svými apoštoly. Slunce hřálo nemilosrdně a bylo viděti, že Kristus byl velice unaven. Na volném místě se zastavili a radili; ale ne dlouho. Zaměřili k domu Lazarovu. Pojďme za nimi! Zaskleпали. Po chvíli otevřely se dveře a ozval se radostný výkřik. To Marta vítala svého dobrého známého. V několika okamžicích byla tu i Maria a její bratr Lazar.

Sotva se Marta vzpamatovala, počala

dávati rozkazy. Pokynula Lazarovi, aby zavedl hosty do zahradní besídky; Marta měla nabrati vody a umýti příchozím zaprášené nohy. Sama počala chystati občerstvení; brzy měla v duchu celý jídelní lístek a s chutí dala se do práce. Občas pohlédla ke dveřím, nejde-li ještě Maria. Nepřicházela. Marta se stávala netrpělivou. Kde asi zůstala? Podívejme se za ní!

Maria už dávno umyla příchozím nohy a chtěla odejít. Ale marně. Nemohla se od Krista odtrhnouti. Několikrát si vzpomněla na Martu, ale Kristus mluvil tak krásně a její duše vpíjela do sebe každé jeho slovo. Proto postavila nádobu a usedla.

Marta čekala marně. Proto vyšla, aby se podívala za sestrou. Ani nevěřila svým očím, když ji uviděla u nohou Ježíšových. — Tolik práce v domě a ona...! Volala ji: napřed tlumeně, potom hlasitěji, ale nadarmo. Maria jakoby ani neslyšela. Proto šla do besídky a hlasem, ve kterém se chvělo vědomí, že se jí děje křivda, pravila ke Kristu: „Pane, nemáš-li o to péče, že

sestra má nechala mne samu sloužiti? Proto rci jí, ať mi pomůže!“

Co se asi dalo v tu chvíli v duši Mariině? Jistě nechybíme, když řekneme, že pohlédla prosebně na Krista. Krev se jí hnala do tváře a každý okamžik zdál se jí věčností. Co odpoví? A Kristus? Upřímně miloval obě šlechetné duše a přece musel rozhodnouti; vždyť za nimi viděl miliony duší, které nedočkavě čekaly na jeho slovo. Proto pravil laskavě, ale pevně: „Marto, Marto, pečlivá jsi a staráš se o mnohé věci. Ale jednoho je zapotřebí. Maria nejlepší stránku vyvolila, kteráž nebude odňata od ní.“ —

Jsi snad překvapen rozhodnutím Kristovým a není divu. Naše moderní doba libuje si v okázalém a hlučném vystupování; horlí-pro „činné“ křesťanství. Ráda by do svých služeb zapřáhla všechny vymoženosti lidského ducha a do své působnosti zahrnula co nejvíce; jenom nerada vidí tiché modlitby a meditace. Tu a tam padlo i bolestně nespravedlivé slovo o klášterní zahálce a zbytečném mrhání energie. Nuže, Kri-

stus se staví proti světu. Před jeho božským zrakem nerozhoduje velikost, nýbrž hluboká a upřímná láska k Bohu.

Vzpomeň na chudou Pannu v domku nazaretském! Celý její život plynul tak tiše a nehlučně; před světem nevykonala ani jediného velikého skutku a v jeho annálech hledali bychom její jméno nadarmo. A přece v ní uctíváme Královnu nebes a nedostižný ideál mravní dokonalosti. Proč asi? Poněvadž všechny její práce byly prohřáty a prozářeny nejčistší láskou k Bohu.

NEDĚLE X. PO SV. DUCHU.

F a r i s e u s a p u b l i k á n.

Všichni jsme hříšníky. Kdo tuto pravdu popírá, buď se sám klame, anebo vědomě lže. Proto Kristus dělí celé lidstvo na dva veliké tábory. Jedni si namlouvají, že jsou spravedliví a hledí úkosem na ostatní, druzí doznávají pokorně svou bídu. Pro které přišel Spasitel? Jeho slova zrovna drtí naši pýchu: „Nepotřebují zdraví lékaře, ale ne-

mocní. Nepřišel jsem volat spravedlivých, nýbrž hříšných.“ (Mat. 9, 12—13.)

2.

Před Bohem jsme všichni jenom nuly. Co na tom, že některá je psána krásně a zdobně, jiná povrchně a ledabyle? Ať záříme zlatem, či se tmíme obyčejným inkoustem, ať velká či malá, v očích Nejvyššího platíme přece stejně.

3.

Žádný člověk není naprostým atheistou. Každý máme svůj chrám a svého boha, před kterým konáme den co den svoji bohoslužbu. Rozdíl je pouze v tom, koho jsme postavili na oltář. Většina lidí koří se sama sobě a sype kadidlo svému vlastnímu Já.

4.

Modlitba je pozdvižení mysli k Bohu; proto každý člověk se modlí, i kdyby v Boha ani nevěřil. Kleká aspoň sám před sebou. Ale proto odcházejí mnozí od modlitby právě takoví, jako přišli.

Led ledu neohřeje a nikdo si nemůže dáti, čeho sám nemá.

5.

Pyšná modlitba — nepodařená hra na divadle. Scenerie byla dokonalá, oblek bezvadný. Jednotlivé úlohy pečlivě nastudovány a přece odcházeli diváci chladní a rozladění. Ani jediná ruka se nezvedla k potlesku, ani jediný květ nezalétl na jeviště. Proč? Herci se nevěžili dobře do svých úloh; hráli bez pochopení a bez ducha.

6.

Nejpošetilejší vášní je pýcha; počítá s kapitálem, kterého nemá a zanáší do svých účtů položky, které neexistují. Vede nutně k úpadku.

7.

Velikého Boha okouzluje nejspíše naše bída a maličkost. Je to paradoxon, ale jen zdánlivé. Velikost Boží měříme do šířky a do výšky; velikost člověka roste do hloubky. Tím jsi větší před

Bohem, čím jsi menší sám před sebou. Jedinému Kristu se podařilo státi se nulou (Filip. 2, 7); proto byl před Bohem nekonečným.

8.

Vysoké hory bývají pusté a kamenité. Věčný sníh a led pochoval na nich všecku vegetaci: za to tím častěji bije do nich ohnivý blesk. Hledáš-li život, sestup do hlubokých a teplých údolí. Ve stínů keřů a stromů najdeš nejvonnější květy.

9.

Jahve nestrpěl kdysi vedle své archy modly Dagonovy; nadarmo jí pomáhali kněží na nohy. Myslíš, že budeš šťastnější? Náš Bůh je žárlivý na svou čest. A proto „každý, kdo se povyšuje, bývá ponížen, a kdo se poníží, bývá povýšen“.

10.

Hluché klasy zvedají hlavu nejvýše; plné kloní se hluboko k zemi.

NEDĚLE XI. PO SV. DUCHU.

Hluchoněmý.

Jdeme s Kristem úrodnou krajinou Desíti měst, obývanou z velké části pohany. V jedné vsi na chvíli zastavujeme a usedáme do stínu košatého tamarýšku. Lidé vybíhají zvědavě ze svých domů a mlčky si prohlížejí podivného cizince, o kterém slyšeli již tolik neuvěřitelných věcí. Tak rádi by s ním promluvili; snad by při tom uviděli také nějaký zázrak. Mají mezi sebou hluchoněmého ubožáka — ale netroufají si. Vědí dobře, že Kristus pochází z Palestiny a bojí se, aby ho v jeho náboženských citech nějak neurazili.

Teprve po chvíli odvážili se blíže a blíže, až k samému Ježíšovi. Jeden z nich předvádí nemocného, který padá před Ježíšem na kolena a spíná prosebně ruce. Ostatní se hlasitě přimlouvají: „Pane, vlož na něj ruku!“ Oči všech spočívají zvědavě na Ježíšovi, jakoby chtěli uhodnouti jeho myšlenky. Co asi učiní? Ale Spasitel seděl klidně a díval se před sebe. Původně neměl v úmyslu

konati zázraky v této pohanské krajině; pohled na bídu ubožáka a veliká víra ostatních činily mu zrovna násilí. Jak by je mohl odmítnouti?

Proto vstal, vzal nemocného za ruku a vedl jej stranou. Celý zástup hrnul se za ním. Ale Ježíš se obrátil a pokynul, aby zůstali. Jenom jeho apoštolové směli s ním jíti. Udiveně pohlíželi pohané za odcházejícím Ježíšem; nemohli pochopiti, proč nechce učiniti zázraku před nimi.

Došli až k malému háji a Ježíš se zastavil. Nemocný zrovna cítí, že se chystá cosi neobyčejného. Mimoděk pokleká a spíná svoje ruce. Snad se obával, že Kristus bude nad ním konati dlouhé obřady a šeptati tajemná slova, jako to dělávali jejich pohanští kněží. Čekal nadarmo. S dojemnou prostotou líčí nám evangelista celý zázrak: „Vložil prsty své v uši jeho, naslinil si prst a dotekl se jazyka jeho, vzdechl a řekl: „Efeta“, to jest: „Otevři se!“ A hned otevřely se uši jeho a rozvázal se svazek jazyka jeho a mluvil správně.“ (Mar. 7, 33—35.)

Také duše mohou býti hluchoněmé a jejich statistika je prý zrovna strašlivá. Znalci tvrdí, že většina moderních lidí trpí touto záhubnou chorobou. Bývá vyvolána bacilem, který již Kristus pojmenoval: „Lidská bázeň.“ Je pozoruhodné, že zachvacuje ponejvíce inteligenci; ale nepohrdá ani dušemi prostých venkovanů.

Naši nepřátelé by neměli tolik odvahy, kdybychom my sami neměli tolik — bázně.

NEDĚLE XII. PO SV. DUCHU.

Křesťanská charita.

Kristus je ve svých řečech nedostižný. Jeho slova jsou tak prostinká, že jim rozuměli i nevzdělaní pastýři v zapadlých vesničkách palestinských; a přitom tak hluboká, že z nich budou čerpati všechna pokolení. Skoro se ti zdá, že máš před sebou nepatrné jezírko; ani netušíš, že stojíš na břehu oceánu.

Z dnešního podobenství o milosrdném Samaritánu vyrostla celá křesťanská

charita. Jest opravdu zajímavé studovati Kristovy zásady o tomto důležitém tematu.

Již úvod prozrazuje hlubokou znalost lidské duše. Každý rád pomáháme druhému, vynikne-li při tom naše vlastní osoba. Chceme konati dobro a snad ani nepozorujeme, že vlastně sypeme kadlidlo na oltář své sebelásky. Zcela jinak Kristus. Jeho charita předpokládá nutně hlubokou a upřímnou lásku k Bohu a z ní teprve vyrůstá. V jejím světle ustupuje lidská stránka našeho bližního úplně do pozadí a z jeho nitra hledí na nás obraz samého Boha; snad porušený, snad ušpiněný, ale přece jenom obraz Boží. Proto je křesťanská charita úkonem nejčistší bohopocty.

Proto nás ani nepřekvapuje, že její nejkrásnější květy vyrůstají v duších prostých a světem nevšímaných. Kde inteligentní kněz a levita přešli úplně chladně, tam srdce Samaritánovo zachvělo se upřímným soucitem a našlo vděčné pole pro svoji lásku. Toť odvěká kletba intelligence bez Boha: vzdělává rozum, ale zatvrzuje srdce. Proto

v době největšího rozkvětu autority nacházíme nejméně lásky bliženské. Zamyslíš si se již někdy nad touto záhadou? Nuže, jedině správnou odpověď dává ti Bible. První člověk zatoužil pyšně po nejvyšším poznání, jaké mu sliboval svůdce — i kdyby měl při tom obětovati samého Boha!

Ježíš znal velice dobře naši slabost, jde-li o pravdy morální a sociální. Nevědomky a jaksi pudově upravujeme si pojmy podle své míry. Nebylo chyby a neřesti, aby jí lidský rozum nepostavil na oltář a neoděl jí zlatým hávem ctnosti. Proto Kristus neopomenul upozorniti vhodně na charakteristické známky křesťanské charity.

Mile nás dojímá nenucenost, s jakou koná Samaritán svoje dobrodiní. Skoro bychom řekli, že se mu rozumělo samo sebou. Právě se vydal na svém oslu na dalekou cestu. Podle všeho byl unaven a v duchu se těšil na zasloužený odpočinek v nedalekém hostinci, který nese od té doby jeho jméno. Z jeho myšlenek vytrhl jej náhle bolestný ston. Zastavil zvíře a naslouchal. Opravdu, kdosi ležel

u cesty a prosil o pomoc. Již neváhal. Okamžitě sestoupil a ujal se ubožáka. Nikde dlouhých úvah, porad a programů.

Jeho dobrodiní bylo účelné; nespokojil se — jak říkáme — s první pomocí. Nestačilo mu, že zabezpečil raněnému cizinci pohodlný odpočinek. Pamatoval také na jeho budoucnost. Nezdá se vám, že prostinký Samaritán předstihl praktickým úsudkem i naši moderní dobu? Rádi se chlubíme svou pokrokovostí a myslíme, že jsme již učinili dosti, když jsme uspořádali chudým dětem nějaký výlet anebo je podělili o vánocích laciným dárkem. A výsledek? Dítě se vrátí domů a ještě trpčeji pociťuje svou chudobu a jeho ručka svírá se zrovna závistí, když vidí svoje šťastnější druhy.

Velice dojímá Samaritánova nestranost. Netáže se po náboženské a národní příslušnosti; politická legitimace cizincova je mu úplně lhostejná. Vidí bídu a proto pomáhá. — Jest opravdu charakteristické, že Ježíš se nikde nezmiňuje, jak se raněný ubožák odvděčil

svému dobrodinci. Možná, že mu ani nepoděkoval, možná, že jej později opět nenáviděl jako Samaritána. Není to zbytečné, zdůrazňuje-li Kristus při takových příležitostech, abychom čekali odměnu od Boha.

Jdi a také ty čiň podobně!

NEDĚLE XIII. PO SV. DUCHU.

Gratias agamus Domino, Deo nostro!

Jsme v posledním roce pozemského života Spasitelova. Jenom ještě několik týdnů a jeho slunce mělo zapadnouti navždy. A právě z této doby dochovali nám evangelisté nejvíce a nejdojímavějších zázraků. Skoro se zdá, jakoby Ježíš chtěl ještě jednou vylíti na svět všecko své teplo a světlo.

Stojíme u městečka Dženinu na rozhraní mezi Galileou a Samařím. Na úpatí blízkého pahorku vidíme prostornou jeskyni, ze které vystupuje bílý dým. Je podle všeho obydlena. Brzy rozeznáváme ve stínu pichlavých kaktusů deset ubohých postav. Jsou malomocní.

Jakmile nás zpozorovali, dávají nám dřevěnou klapačkou výstražné znamení, abychom se jim vyhnuli. Teprve nyní si všímáme lépe jejich oteklých a opadávajících údů. Trpí hrozně. Byli kdysi šťastnými obyvateli blízkého městečka, ale jednoho dne objevily se na jejich kůži známé bílé skvrny a vypudily je do této samoty.

V tom upoutal naši pozornost jiný obraz. Po zaprášené silnici blížil se veliký zástup lidu a s ním Ježíš Nazaretský. Až sem jej zapudila nenávistná zloba jerusalemských fariseů. Také malomocných se zmocnilo veliké rozechvění. Již tolik slyšeli o neobyčejném divotvorci; což kdyby se slitoval také nad nimi a vrátil jim ztracené zdraví. Brzy se rozhodli a šli naproti velikému Učiteli. Ježíš je zpozoroval a zastavil se. Také malomocní se zastavili a čistým vzduchem nesla se jejich vroucí prosba: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“

Díváme se zvědavě na Spasitele; stojí dosud na svém místě a s hlubokou soustrastí prohlíží si jejich rány. Náhle

zvedá ruku a praví: „Jděte a ukažte se kněžím!“ Radostný výkřik byl mu odpovědí a všech deset mužů vydalo se okamžitě na dalekou cestu do Jerusalema. Věděli jistě, že budou uzdraveni.

Náhle se jeden z nich zastavil. V úžase vidí, jak se jeho rány zacelují a ztrácejí, po něm druhý, třetí až desátý. Jsou uzdraveni; tato myšlenka okřídluje zrovna jejich kroky. Již by si přáli býti v Jerusalemě, aby se ukázali kněžím a směli se vrátiti ke svým rodinám.

Jenom jeden z nich soudil jinak. Byl pouze prostým Samaritánem; ale jeho srdce mu pravilo, že třeba poděkovati tomu, který jej svým mocným slovem uzdravil. Proto se vrátil, padl před Ježíšem na kolena, sklonil hlavu až do prachu a vroucně mu děkoval. Hluboce dojat díval se Ježíš na prostého venkovana a jeho božské Srdce plesalo radostí. Přece aspoň jeden uznal jeho dobrodiní.

Od té doby uplynuly skoro dva tisíce roků; mnoho se na světě změnilo, ale lidé zůstali stejní. Umějí prositi, ale nedovedou poděkovati. Skoro se zdá, že

nevděk je naší vrozenou vlastností. Odpověď na tuto záhadu nám podává 3. kapitola Genese svou zprávou o pádu prvních lidí. Vděčnost předpokládá pokoru, jako nevděčnost prozrazuje pýchu. A právě touto pýchou byli jsme smrtelně raněni, když jsme se chtěli nesmrtelně rovnati samému Bohu.

Říkává se, že vděčnost jest velice vzácná květinka; roste teprve na hrobech dobrodinců. Naším největším dobrodincem je Bůh; proto také zakouší od lidí nejvíce nevděku.

Vděčnosti se musíme teprve učit. Býti vděčný znamená zušlechtiti a povznésti svůj charakter a rozšířiti svůj obzor za hranice vlastního já. Církev je moudrou vychovatelkou. Proto volá také k tobě den co den při mši svaté: „Poděkujme Hospodinu, Bohu našemu!“ a sama odpovídá tvým jménem: „Je to slušné a spravedlivé!“

Vděčnost jest jako nová prosba. Nezapomínáš také na tuto povinnost?

NA SLAVNOST NAROZENÍ P. MARIE:

Příčino naší radosti!

V Nazaretě si nikdo ani nepovšimnul, že v domku Joachimově narodila se dceruška. V ulicích městečka šuměl všední shon a chvat a málokdo vyslovil šťastnému otci svoje blahopřání; vždyť to byla jen dívka. A přece čekal svět na tento okamžik dlouhá tisíciletí a nebe usmálo se po prvé na prokletou zemi.

Večerní soumrak zahalil již okolní hory a stráně a ukolébal vše ve svém objetí. Nastalo ticho. Jen jedno okénko zářilo a hliněná lampička rozlévala své žlutavé světlo po útulné světničce a po spícím dítěti. Přistupme tiše k jeho kolébce, nadzvihněme lehounký závoj, který zahaluje jeho buclatou tvářičku a šeptejme vroucí: Zdrávas Maria!

Přemýšlel jsi již o hlubokém významu mariánského kultu v církvi? Vidím, jak po tvé tváři přelétl lehký úsměv; bráníš se, že nejsi sentimentální a mluvíš cosi o slabých a přecitlivělých duších. Nuže, mýlíš se! Úcta k Marii je nejkrat-

ším a zároveň nejmužnějším projevem víry!

Katolicismus stojí a padá se Vtělením; touto branou musí projít každý, kdo se chce zvát dítětem církve. Je úzká a nízká a třeba hodně skloniti hlavu, abychom nenarazili. Již mnoho jich přišlo až na práh, ale opět odešli s hrdými slovy na rtech: „Tvrdá je tato řeč a kdo ji může poslouchati!“ I tu proklouznou nejspíše děti a duše maličké.

Když Platonikové četli po prvé velebný úvod evangelia Janova: „Na počátku bylo Slovo,“ radostně zajásali. Slova ta lichotila jejich marnivosti a proto je nadepsali nad bránu své Akademie. Ale když slyšeli větu, při které církev padá na kolena: „A Slovo tělem učiněno jest - a přebývalo mezi námi“, zarazili se. Jejich pýcha se bouřila; styděli se za lékaře, který jediný je mohl vyhojiti a odešli. Od té doby mnoho se ve světě změnilo, ale lidská pýcha a hrdost zůstala stejná.

Proto uctívati Marii znamená vyznávat křesťanství v jeho nejpodstatnějším úkonu, totiž: uznávati, že Ježíš Kristus

je člověkem, protože je dítkem ženy; klaněti se mu jako Bohu, protože tato žena je Matkou Boží; hlásati konečně, že je Bohočlověkem, protože jediným narozením spojily se obě přirozenosti tak, že tvoří spolu jediného Krista (Nicolas, Philosophische Studien über das Christentum).

V tom právě spočívá největší přednost P. Marie. Kdo chce míti růži; musí ke keři; kdo chce úplně pochopiti Ježíše, musí jej nutně sledovati až k Marii. Marně si namlouvá církev československá, že má celou pravdu Kristovu. Kde není Marie, tam není ani Krista. Ještě důsledněji praví veliký svatý Řehoř: „Kdo neuznává Rodičky Boží, nemá správného pojmu o Bohu.“ Katechismus československý jest výmluvným komentářem jeho slov.

Maria vnesla do církve prvek lásky a něžnosti a přiblížila nám Boha. Již nás neděsí strašlivá spravedlnost Jahve, kterou usmiřovala krev tisíců zvířat; nám dodává důvěry bratrská láska Kristova. Vždyť u Jeho trůnu stojí Matka

— Jeho i naše — a svou něžnou rukou zadržuje jeho trestající pravici.

„Ježto se tedy raduješ v plnosti a přibytku svatém: „Rozpomeň se, Panno Matko,“ abychom z plnosti tvé my nemocní vzali vyléčení, smutní útěchu, hříšníci odpuštění, spravedliví slávu a „mluv za nás dobré“, aby Syn tvůj jednorozený, před nímž stojíš, „odvrátil hněv svůj od nás!“ (Husovy spisy V., 299.)

NEDĚLE XIV. PO SV. DUCHU.

J i s k r y.

1.

Většina křesťanů přeje si upokojiti Boha i svět; na konec nevyhoví žádnému. Kdo se chytá obou břehů, nejspíše utone.

2.

Naše doba si počítá za velikou zásluhu, že sesadila Boha a postavila člověka na oltář. Ani netuší, jak velice se tím snížila. Uhasila slunce a na jeho místo zavěsila blikavý kahanec.

3.

Je třeba dovedné ruky tkalcovy, aby z jednotlivých nitek povstal na koberci krásný obraz. Jedině účelnost světovou chtějí mnozí pochopiti bez Boží Prozřetelnosti.

4.

Naše vážky bývají málo citlivé. Jediný gram zlata stlačí je hlouběji, nežli celá lidská duše. Všechno měříme podle hmoty, nic podle ducha. Proto je nám lékař vším, kněz často ničím.

5.

Ve všem zanechal Bůh stopy své moci a moudrosti; celá příroda může nám býti vůdcem k Bohu. A přece jsou inteligenti, kteří nedovedou přečísti v této veliké knize Boží ani jediné řádky; jejich vášně kalí jim zrak. Proto byly čisté a svaté duše největšími obdivovateli přírody. Viděly v ní samého Boha.

6.

„Škoda inkoustu, který byl vypsán na řešení sociální otázky,“ posteskl si kdysi Ratzinger. A proč? Protože většina sociologů chtěla svět oblažiti bez

Boha. Hledali vodu, když napřed ucpali pramen. Jediné křesťanství dalo krátkou a správnou odpověď: „Miluj bližního, jako sebe samého!“

7.

V naší době slyšíme čím dále, tím častěji otázku, může-li hmota opravdu upokojiti člověka. Již Schiller říkaval: „Není to řídkým zjevem, že lidé začínají prováděním nějaké idee a končí otázkou, je-li vůbec možná.“

8.

Je veliký rozdíl mezi boháčem a lakomcem. Boháč je pánem svého majetku, lakomec jeho ubohým otrokem.

9.

Chudoba nebývá těžká proto, že máme málo. Nejvíce trápívá touha, abychom měli mnoho.

10.

Chcete poznati, jak velice pokročilo ve vaší osadě odkřesťanění společnosti? Pozorujte, kolik lidí pracuje u vás v neděli!

11.

Ve středověku bylo více církevních svátků a zachovávali je svědomitěji. Pracovalo se méně a přece se lidé těšili většímu blahobytu, nežli dnes. Rozřešení této záhady nám podávají Kristova slova: „Hledejte nejprve království Božího a spravedlnosti jeho, a toto všecko bude vám přidáno!“

12.

Tisíce vtipných hlav se pokoušelo se-
třásti se země utrpení a kříž. Pracovali nadarmo! Hřích jej zasadil do země při pádu prvních lidí a jenom Bůh sám může jej opět vytrhnouti. Proto mu dá na konci světa zazářiti v oblacích nebeských.

13.

Kristus ani nevyslovil jména „sociální otázky“ a přece ji rozřešil lépe, než největší myslitelé světa.

14.

Kdo se dívá pouze na zemi, nikdy nepochopí záhady utrpení a bolesti; teprve pohled na věčnost vysvětluje nám její přípustnost a mravní oprávněnost.

NEDELE XV. PO SV. DUCHU.

Věřím v těla vzkříšení.

Jsme s Kristem u Galilejského městečka Naimu. Jest po poledni. Slunce hřeje a úzká kotlinka podobá se rozpálené peci. Nikde se nehýbe ani lístek. Usedáme do stínu několika stromů, které tu stojí u cesty.

Po chvíli slyšíme smuteční píseň. Díváme se po hlase. Netrvá dlouho a z městské brány vychází pohřební průvod a zvolna se vine zaprášenou silnicí. Až překvapuje svou neobyčejnou velikostí. Koho asi nesou? Dovídáme se, že vážené a oblíbené vdově zemřelo její jediné a milované dítě. Povstáváme a se zájmem sledujeme jednotlivé skupiny.

Také Kristus hledí zamyšleně na proudící zástup a pozorně naslouchá jejich dojemným zpěvům. Náhle jeho tvář vážní. Blíží se právě máry. Na nízkých nosítkách leží mrtvola mladého hochy. Je dle východního způsobu obalena bílým plátnem. Možno viděti pouze jeho smrtelně bledou tvář, se které ani smrt nemohla setřítí její krásy.

Za nosiči jde ubohá matka nebožtíková. Je zrovna zdrcena a bolem nemůže ani promluvit; jenom bohaté slzy a hlasitý vzlykot prozrazují velikou bolest jejího mateřského srdce. Co se natěšila, že dítě bude jednou její radostí a oporou! Jak svědomitě je ošetřovala, když onemocnělo, ale marně! Přišla smrt a vyrvala je navždy z jejího náručí. Dlouho díval se božský Spasitel na trpící matku a v jeho oku zaleskla se slza. V duchu viděl svůj vlastní pohřební průvod a slyšel bolestný pláč své dobré Matičky, která bude pochovávatí jej, své jediné dítě.

Proto popošel, přistoupil k matce a pravil něžně: „Neplač!“ Udiveně na něho pohlédla, ale než se vzpamatovala, byl Ježíš u mar a položil na ně ruku. Nosiči se mimoděk zastavili. V zástupu zavládlo hluboké ticho. Všichni cítili, že se chystá něco neobyčejného.

Zvolna pozvedl Ježíš své oči k nebi a zadíval se do bledé tváře mrtvoly. Pozdvihl pravici a klidně a vážně zněla jeho slova: „Mládenče, tobě pravím,

vstaň!“ Lidské péro je příliš slabé, aby vypsalo, co následovalo.

Sotva dozněla krátká slova Kristova, mrtvola se pohnula a do jejich ztuhlých údů vrátil se život. Hoch otevřel oči a udiveně díval se kolem. Všichni zůstali jako ztrnulí — ale jen okamžik. Již vrhá se šťastná matka na svoje dítě, objímá je a slzy radosti kanou jí po tváři. Celý zástup propukl v ohlušující jásot. Slyšíme dobře slova: „Prorok veliký povstal mezi námi a Bůh navštívil lid svůj!“

Bylo po pohřbu. Krista odvedli ve vítězoslávě do města a kdo by zazlíval šťastné matce, že znova a znova vypravovala každému podrobnosti velikého zázraku.

Vraťme se k otevřenému hrobu na úpatí hory a zadívejme se do jeho temného otvoru. Právě čekal na svoji kořist; ale přišel mocnější, než sama Smrt a vyrval mu jeho obět. Rozumíš dobře, proč volá naše církev s takovou jistotou: „Věřím v těla vzkříšení?“ Kdo dovedl oživit mládence naimského, má jistě dosti moci, aby povolal z hrobu

celé ostatní lidstvo. Kristus si tuto moc opravdu připisoval: „Amen, amen, pravím vám: Přichází hodina, kdy mrtví uslyší hlas Syna Božího a ti, kteří uslyší, živi budou.“ (Jan 5, 25.) Otevřený hrob naimský je nám důkazem, že mluvil pravdu.

NEDĚLE XVI. PO SV. DUCHU.

Propasti lidské zloby.

Ani nevěříme svým očím, čteme-li dnešní evangelium a udiveně se tážeme, je-li taková zloba opravdu možná. Kristus měl právě ostrou slovní půtku s fariseji a opustil Galileu, kde zakusil v poslední době tolik příkoří. Byl hluboce zamyšlen. Tak vroucně miloval tento národ, ale marně. Jejich lásky si nedobyl a vševidoucí oko Kristovo zahlédlo v dálce — krvavý kříž.

Jdeme mlčky a vcházíme do jakéhosi městečka. Všude posvátné ticho a klid. Je právě sobota a zbožní věřící proudí do synagogy. Jdeme za nimi a usedáme na nízkou lavici. Začíná bohoslužba a velebně hlaholí žalmy pod bílými klen-

bami síně. Mimoděk pohlédneme na Krista; co to? Z jeho oka dere se slza, druhá, třetí a zvolna stékají po ubledlých tvářích. Proč asi? Ó, kdybychom měli v tu chvíli jeho vševidoucí oko! —

V městečku bylo zatím velice živo. Kristův příchod nezůstal utajen a všechno spěchalo k synagoze, aby vidělo velikého proroka. Také fariseové se o něm dověděli a v jejich černé duši zrodil se příšerný plán. —

Bylo po bohoslužbě. Lid vycházel a kupil se u vchodu do synagogy. Čekali na Krista. Již jej zahlédli a v okamžiku byl obklopen jásajícím davem. Náhle hluk tichne a všichni se zvědavě ohlížejí. Co se stalo? Zástupem se prodírá stařec; bílé šediny zdobí jeho hlavu. Dle oděvu vidíme, že je to farisej. Všichni mu uctivě ustupují. Konečně stanul před Kristem. Po východním způsobu klade své ruce křížem na prsa, sklání hluboce svou hlavu a mluví. Slyšíme dobře každé jeho slovo. Prosí Krista, aby přijal jeho pozvání a poctil jeho dům svojí vznešenou návštěvou.

Všichni hledíme na Krista. Zdá se nám, že je překvapen příšernou propastí lidské zloby. Stojí tu bledý a bolestně dívá se na starce a čte v jeho duši zradu a lest — a přece mlčky povoluje a odchází. Jdeme za ním. Po chvíli vstupujeme do veliké síně. Kol do kola řadí se stoly a prohýbají se pod svojí sladkou tíží. Kristus se posadil; hostina začala.

Však co to? U dveří strhla se prudká hádka. Do síně se dral jakýsi chudás, zahalený špinavými cáry. Na první pohled vidíme, že je vodnatelný. Služebníci mu bránili, fariseové hubovali hlasitě na rušení soboty, ale ubožákrazil si mezi stoly cestu. Všichni se hráli svou úlohu výborně; z nezasvěcených nikdo ani netušil, jaká léčka tu schystána Kristu. Nemocný najat úmyslně, ale lidská zloba nesměla triumfovati nad dobrotou Spasitelovou.

Ubožák stanul konečně před Kristem. V síni zavládlo hrobové ticho. Oči všech obrátily se ke Kristu. Tušili, že se chystá něco neobyčejného. V tom Kristus povstal, pohlédl vážně a

zkoumavě na své protivníky a tázal se: „Smí se v sobotu uzdravovati?“ Kdyby snad v tu chvíli udeřilo, nebyli by fari-seové tak překvapeni, jako touto kra-tičkou otázkou. Zmateně pohlíželi je-den na druhého, krčili pochybovačně ramenoma a mlčeli.

Trapné ticho! Konečně Kristus vztáhl svou ruku, dotekl se nemocného a oka-mžitě jej uzdravil. Na to se obrátil k ho-stům a pravil vyčítavě — a v jeho slo-vech chvěla se hluboká bolest: „Kdo z vás, padne-li mu vůl neb osel do jámy, nevytáhne ho ihned v den sobot-ní?“ — Mlčení bylo mu odpovědí. —

Snad žasneš nad mravní zvrhlostí fa-ri-seů a duší ti bouří spravedlivý hněv, ale neodsuzuj a pohleď napřed sám na sebe! Netâjíš nikdy pod strojeným úsměvem závist a zášť? Ještě nikdy jsi nelitoval bližního, zatím co v srdci ti jásala škodolibá radost nad jeho neště-
stím? A přece pravil Kristus: „Cokoli jste učinili jednomu z bratří mých nej-menších, mně jste učinili!“

NA SLAVNOST SV. VÁCLAVA.

Právě vítězství.

Kristus se právě vrací od Cesaree. Nemluví. Jeho učedníci mlčí také. Zvědavě přistupujeme k jednomu z nich a tážeme se, co se stalo. Teprve po chvíli nám prozrazuje svoje tajemství. Ráno mluvil Pán o svém utrpení; Petr se odvážil jej přemlouvati, aby na kříž ani nemyslí, ale uslyšel za to hrozná slova: „Jdi mi s očí, satane! Jsi mi na pohoršení.“

Zatím jsme došli k malému lesíku u cesty. Kristus se posadil; byl neobyčejně vážný. Jenom zvolna a nejistě docházeli ostatní apoštolové a usedali do stínu věkovitých stromů. Dívám se na Krista. Zdá se mi, že je hluboce zamýšlen a v jeho tváři čtu bolestné zklamání. Již tolikrát se pokusil odtrhnouti své učedníky od hrubé hroudy zemské, ale marně. Právě před chvíli se o tom znova přesvědčil.

Rozhovořil se o veliké záhadě slz a utrpení. Jsou nutnou podmínkou každé-

ho duchovního pokroku. — Bez kříže nelze ani jíti za Kristem a zváti se jeho učedníkem. Jenom kříž je spolehlivým vůdcem k novému životu. Bude-li třeba, musí učedníci položit i svůj vlastní život. Báti se nemusí. Nejlépe se daří květině pravé velikosti na hrobech mučedníků. Svoji promluvu zakončil vážnými slovy: „Co platno člověku, kdyby celý svět získal, ale na své duši škodu utrpěl?“

Skloněné hlavy učedníků klesly ještě níže. Krvavá perspektiva je zrovna ohromovala. Teprve u prázdného hrobu Kristova mělo jim vzejíti světlo! —

Zadívej se na zkrvavenou mrtvolu sv. Václava u kostelních dveří! Ještě včera byl šťastným králem, kterému závidělo na stá boháčů. Vládl velikou říší a tisíce lidí pokládalo si za čest, smělo-li mu aspoň posloužiti. A dnes? U našich nohou válí se jeho diadem a silniční prach barví se jeho krví. Zvítězil Boleslav a chtivě si staví korunu na zločinnou hlavu.

Zvítězil opravdu? Kdo vzpomene dnes na Boleslava? Ale při jméně sv.

Václava bijí prudčeji srdce milionů věrných Čechů a po staletí zaznívá vroucí prosba: „Nedej zahynouti nám ni budoucím!“ Jeho sláva překročila již dávno hranice rodné země a rozlétla se po celém světě. A důvodem všeho? Jeho „porážka“ v boji za svatá práva Boží.

Nuže, toť nejhlubší zásada utrpení. Zrno musí setlíti, aby z něho vypučel nový život. Každá velikost bývá vykoupena velikým utrpením. Ani Kristu nedařilo se lépe. I on musel trpěti a tak vejíti do své slávy. Také jeho apothesa počala na kříži. —

Můžeš čekati jiný úděl? Pod hlavou trním korunovanou chvěje se každý úd bolestí. Budeš ještě klesati na mysli, uvidíš-li, jak rostou řady nepřátel církve? Per ardua ad astra!

NEDĚLE XVII. PO SV. DUCHU.

Největší přikázání.

Poslední týden před velikonoce. Velerada již odhlasovala smrt nenáviděného proroka a čekala jenom na vhodnou příležitost. Proto Kristus při-

šel ještě jednou do chrámu, aby se s ním rozloučil. Procházel jeho bohatými síněmi a v duchu litoval jeho strašlivého pádu. Po chvíli byl obklopen zástupem fariseů a sadduceů. Díváme se na jejich zlověstné tváře a zrovna trneme. Je nám v jejich společnosti nevolno. Nejraději bychom Krista vyvedli a ukryli.

V tom upoutal naši pozornost starý učitel zákona. Jeho hlava zbělela již sněhem a těžce se opíral o hůl. Až dosud stál stranou a lačně poslouchal. Kristova moudrost mu patrně imponovala. Snad tento mladý muž mohl by mu rozřešiti záhadu, která již po léta svírala jeho duši a zaháněla spánek s jeho víček. Proto zvolna se přiblížil ke Kristu — všichni zvědavě utichli. Pohlédl prosebně na Spasitele a v jeho slovech chvěla se uctivá bázeň: „Mistře, které jest největší přikázání v zákoně?“

Otázka starcova vyvolala nepopsatelný rozruch. Všecko se tlačí blíže, aby dobře slyšelo odpověď. Udiveně hledíme kolem a nechápeme. A přece je důvod velice snadný. Po celá staletí u-

silovali fariseové, aby přesně stanovili všechny příkazy zákona. Jednotliví učitelé se zrovna předstihovali a jejich práce se jim opravdu „dařila“. Vždyť jenom o sobotě vynalezeno 1279 paragrafů. Že ani jeden se netýkal úkonů vnitřních, bylo jim úplně lhostejno. Lid úpěl pod tíží zákona a hlasitě volal po smilování. A najednou taková otázka!

Oči všech byly upřeny na Krista; zrovna vidíme, jak ve tváři fariseů chvěje se každý nerv nedočkavostí a zvědavostí. A Kristus? Vážně pozvedá pravici a vlahým vzduchem, plným jarní vůně, zní slavnostně jeho slova: „Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a z celé duše své, a ze vší síly své. Toť jest to největší a první přikázání!“

V zástupu všeobecné zklamání; jen stařec pokyvoval spokojeně hlavou a štěstí zářilo z jeho zvlhlých očí. Měl tedy přece jenom pravdu a nežil nadarmo. Ale kolem vřava rostla a stěží zachycujeme přerývavé výbuchy zničených nadějí: Milovati? Co je to milovati? Prázdná slova! Milovati? A co sobota,

mytí rukou a desátky z kopru a kmínu? — Milovati! To by mohl každý i bez znalosti zákona! — Bolestně patřil Ježíš na zmítající se moře hlav a rukou. Bylo mu jich upřímně líto. Podával jim pomocnou ruku — oni ji odmítli.

Ale ne všichni. Potěšený stařec přistoupil k Ježíšovi, tiskl mu vřele ruku a pravil měkce: „Dobře, mistře; podle pravdy jsi pověděl, že jeden jest Bůh a že není jiného kromě něho; a že milovati ho z celého srdce a z celého rozumu a z celé duše a ze vší síly jest větší věc, než všecky zápaly a oběti.“ Vděčně pohlédl na něho božský Spasitel a pravil: „Nejsi daleko od království Božího.“ (Mar. 12, 32—34.)

Zavři knihu a zahleď se do svého nitra! Proč chodíš do kostela? Vede tě opravdu láska k Bohu, či snad nízké ohledy lidské? Plníš své náboženské povinnosti i tam, kde tě nikdo nevidí? Dbáš na čistotu srdce, anebo se spokojuješ třpytným pozlátkem? Jsi tedy na straně Kristově, či snad v táboře f...?

NEDĚLE XIII. PO SV. DUCHU.

O d p u š t ě n í h ř í c h ů.

Přímořské město Kafarnaum zažilo opět vzrušující den. Sami apoštolové byli tak dojati, že ještě po letech pamatovali se dobře na všechny podrobnosti a zaznamenali je ve třech evangeliích. —

Do města přišla deputace fariseů z Jerusalema. Měla přísný rozkaz, aby bedlivě stopovala velikého proroka Nazaretského; jeho činnost počínala znepokojoval již samu veleradu. Tázali se po Ježíšovi, ale nikdo neměl určitých zpráv. Vědělo se jenom, že před několika dny odplul na druhý břeh a dosud se nevrátil.

Snadno si představíme veliký rozruch, když se proneslo, že Kristus je opět ve městě. Netrvalo dlouho a domek Šimonův i rozsáhlý dvorek byl přeplněn zvědavým lidem. Teprve po chvíli přišla deputace a jenom stěží prodrala se až do světnice. Vešli a ostentativně se posadili na nízké stoličky.

Kristus mluvil právě o veliké lásce Boží, která se neštítí ani hříšníka.

Podívejme se zatím, co se dělo venku. V nedalekém domku sténal na lůžku nemocný ubožák. Byl ochrnulý a marně se pokoušel vlítí nový život do bezvládných údů. Před jeho duševním zrakem otevírala se černá budoucnost. Náhle zaslechl z ulice hlasitý šum a shon a dověděl se, že Ježíš Nazaretský přišel do města. Jeho vyhaslé oči zaplály novou nadějí. Snad by mohl pomoci. A je tak blizounko; jen přes dva domy. Nemocný chopil se oběma rukama spasně myšlenky. Ochotní mužové se nabídli, že ho tam donesou. V tom — a ubožák se až zachvěl a zakryl svůj obličej! Vzpomněl si na svá mladá leta. Byl zdravý, aťe svými hříchy podkopal své síly a přivolal svou nemoc. Co řekne Ježíš jeho zraněné duši? a bohaté slzy lítosti tekly mu po bledé tváři.

Konečně se vydali na cestu. Čím více se blížili, tím prudčeji bilo jeho srdce. Stanuli u domku; kol do kola veliký zástup. Vyptávají se, kde je Kristus. Nikdo nevěděl určitě; snad na dvorku.

Dobře! Vystoupí na plochou střechu a spustí nemocného do dvora. Ujednáno, vykonáno, — ale na dvoře Krista nebylo. Láska je vynalézavá. Střecha byla pokryta drobnými cihlami a pod nimi byly padací dveře, které se o slavnosti stánek otevíraly. Chutě se dali do práce.

Dole mluvil zatím Kristus o odpouštění hříchů. Nadšenými slovy líčil, jak Bůh nechce smrti hříšníkovi, ale jeho obrácení a polepšení. Oči všech lpěly zrovna na jeho ústech; i fariseům se jeho řeč líbila. V tom — co to? Nad hlavami bylo slyšeti kroky a zvolna počal se sypati prach a písek na posluchače. Kristus umkl a všichni zahleděli se nahoru. Náhle se dveře ve stropě otevřely a jasný proud světla zaplavil světnici. V okně se objevilo lůžko a zvolna se spouštělo k zemi. Všichni vstali, aby lépe viděli.

Lehounký náraz, lože se zastavilo. Okamžik plný vzrušení. Nemocný se pjal ruce a zahleděl se prosebně na Krista. A Kristus? Přistoupil zvolna k nemocnému, vzal jej něžně za ruku a

pravil: „Doufej, synu, odpouštějí se hříchové tvoji!“ Vděčný pohled nemocného a dlouhý polibek ruky Spasitelovy byly mu odměnou.

Kristova slova působila na farisejskou deputaci jako úder blesku. Nervosně se dívají jeden na druhého a v jejich zlostném zraku čteme hroznou myšlenku: „Tento se rouhá.“ Vážně se k nim obrací Spasitel a slavně praví: „Proč myslíte zlé věci v srdcích svých? Co jest snáze říci: „Odpouštějí se tobě hříchové tvoji,“ čili říci: „Vstaň a chod’?“ — ale abyste věděli, že má Syn člověka moc na zemi odpouštěti hříchy,“ — Kristus vrací se několik kroků k nemocnému, běře jej za ruku a praví: „Vstaň, vezmi lože své a jdi do domu svého!“

Mimoděk vstali fariseové, aby lépe viděli. Opravdu! Nemocný již stojí, chápe se lože, zvedá je na svá ramena a odchází s modlitbou na rtech. Všichni mu ustupují, jak mohou. —

Jsi také přesvědčen o zázračné moci kněžského slova, kdykoli přiklekáš ke

zpovědnici? Či snad tam chodíš jen ze zvyku? Anebo snad již leta jsi nesložil svého břímě u nohou kněžských? Co učiníš nyní?

NEDELE XIX. PO SV. DUCHU.

Naše svatební roucho.

Bohatá hostina. Velikomyslný král nešetřil opravdu nákladu. Rychlí poslové rozběhli se na všechny strany a pozvali každého, koho potkali. Dle východního obyčeje podali každému skvostné roucho, aby měl v čem přijít. V malé chvíli byla hodovní síň plná. Stoly se zrovna prohýbaly pod tíží pokrmů a víno teklo proudem.

Hodina plynula za hodinou v družné zábavě. Slunce již dávno se sklonilo k západu a sluhové rozžali nesčetné lampy. Náhle se rozléhlo síni volání slávy. Udiveně se tážeme, co se stalo. Ještě nikdo neví. Teprve po chvíli se dovídáme, že přišel sám král, aby si prohlédl pozvané hosty. Radostné vý-

křiky bouří pod klenbami a přicházejí blíže a blíže.

Náhle se král zastavil. V jasném svitu lamp vidíme dobře, jak jeho oko zaplálo a jeho tvář zbarvila zlověstná červeň. V síni zavládlo hrobové ticho a jenom slyšíme zlobná slova rozhněvaného vládce: „Příteli, jak jsi sem přišel, nemaje roucha svatebního?“ Mimoděk se tlačíme blíže, abychom viděli lépe. Před námi stojí starší muž v ošumělém šatě a rozpačitě kloní hlavu. Neodpovídá. Znova se táže král: „Kam jsi dal roucho?“ Žádná odpověď. Jsme opravdu zvědaví, jak se záhada rozřeší.

V tom se všichni ohlédli. Zástupem hostů prodíral se jakýsi muž. Konečně stanul před králem a hluboce se poklonil. Žaloval na hosta, že darované svatební roucho prodal; ještě se chlubil, kolik vyzískal. Ani ve snách mu nenapadlo, že by mohl přijít sám král. Všeobecný úžas; oči všech obrátily se ke králi.

Jeho tvář zaplála hněvem. Jeho hrud se bouřlivě dmula. Ještě zvolal: „Svažte jeho ruce i nohy a uvrhněte jej do tem-

nosti zevnitřní; tam bude pláč a skřípění zubů“ a odešel.

V okamžiku byl královský rozkaz vykonán. Nevděčnick byl spoután a odveden do nedalekého žaláře. Kol kolem zavládla hluboká tma. Z dáli zaznívá k němu radostná hudba. V tom přeběhla po jeho noze hladová krysa. Zachvěl se hrůzou. Po chvíli opět ticho; jenom nočním chladem drkotají mu zuby. Přemýšlí. Jak mohl býti šťastný! Tisíckrát si již vyčetl svoji pošetilost — ale všecko marně. Jeho slunce zapadlo navždy. —

Zamysli se! Při křtu sv. konal kněz dojemný obřad. Položil ti na tělo symbolické bílé roucho a pravil: „Přijmi bílé roucho a dones je neporušené před soudnou stolicí Pána našeho Ježíše Krista, abys mu vyšel vstříc se všemi svatými nebeského dvora, až přijde Pán na nebeskou hostinu a měl život věčný!“ Máš svoje svatební roucho dosud? Či snad jsi je zaprodal již v útlém věku za mrzký groš zapovězené rozkoše? A snad se ani vážně nepokoušíš, abys je opět získal upřímnou svatou zpovědí.

Chceš, aby se také na tobě opakovala
jednou hrozná scéna dnešního evan-
gelia?

NEDĚLE XX. PO SV. DUCHU.

N e b u d e j i ž p o z d ě ?

Ježíš vracel se do Galileje. Nemluvil, ale tisíce milých vzpomínek prochvívalo jeho duší. Ještě slyšel jásavé výkřiky šťastných Samaritánů a jeho svaté Srdce plnilo se čistou radostí. Vešel do Kány, kde před několika měsíci vykonal svůj první zázrak. Zpráva o jeho příchodu rozlétla se bleskem po celém okolí a budila všude radostný rozruch. Malá vesnička sotva stačila pojmouti zástupy cizinců.

V té době seděl v Kafarnau královský úředník u lůžka svého dítěte. Mladým tílkem lomcovala bolestná zimnice a z měkkých peřinek hleděly na něho ztrnule dvě skleněné oči. Nevěděl si rady. Již povolal nejslavnější lékaře, ale ti jenom krčili malomocně ramena.

Ještě prý den — a ubohý otec sklonil hluboko hlavu. Rozplakal se.

V tom rozletěly se prudce dvěře a do světnice vrazila matka. Úředník udiveně na ni pohlédl. Dýchala rychle a sotva mohla povědět, že do Kány přišel proslulý divotvorce Ježíš z Nazareta. Snad ten by mohl pomoci. — Oči otcovy zářily, ale hned zase pohasly. Do Kány? Toť dobrých osm hodin! — A je tam Ježíš opravdu? Kdyby aspoň věděl, že ho mladý židovský prorok neodmítne; je přece dosud pohanem! — Vyšel do zahrady, aby se trochu uklidnil, ale myšlenka na Ježíše ho již neopustila. Rozhodl se, že zítra k němu zajde.

Slunce bylo ještě za horami, když se vydal na dalekou cestu. Vedro bylo zrovna nesnesitelné a nohy pod ním klesaly únavou a rozčilením. Byla jedna hodina po poledni, když vcházel do vesničky. Ještě několik kroků a stál před Ježíšem. Padl na kolena, prosebně se pjal svoje ruce a pravil: „Pane, v Kafarnau leží moje dítě a umírá; ale pojd', vlož na ně ruku a bude živo!“ Více mluvit nemohl. Pláč dusil jeho slova; bohaté

slzy tekly mu po tváři a zvolna padaly do prachu na cestě.

V zástupu hrobové ticho; všichni hleděli na Krista. Stál klidně a zdálo se, jako by přemýšlel. Jenom vzadu sklonil se kterýsi farisej ke svému sousedu a šeptal mu jízlivou poznámku: „Uvidíš, že opustí chudé a půjde za bohatým!“ Úředníkovi zdál se okamžik celou večností; proto volal prosebně a jeho hlas chvěl se zrovna úzkostí: „Pane, pojd' dříve, nežli umře syn můj!“ V tu chvíli stalo se cosi neobyčejného. Ježíš pohlédl laskavě na úředníka a pravil: „Jdi, syn tvůj jest živ!“ Mluvil s takovým klidem a jistotou, že všichni věděli: stal se zázrak. —

V tu chvíli seděla matka u lůžka nemocného dítěte. Hodina plynula za hodinou a po tváři malého trpitele rozlévala se smrtelná bledost. Byla právě hodina po poledni, když dítě bolesně zachrop-tělo. Matka vykřikla a vrhla se na umírající dítě — v tom — co to? Dítě vztahuje ručky, vesele se usmívá a sedá na lůžku. Opravdu, zdrávo! Se slzami v očích padá matka na kolena a jejím

srdcem bouří nesmírná radost. Rychle posílá služebníky, aby zvěstovali otci překvapující novinu. Teprve druhého dne se potkali a již zdaleka mu vypravovali, co se stalo. Nedočkavě se tázal, kdy se mu ulevilo. Hodina se opravdu shodovala. —

Zavři evangelium a hluboce se zamysli! Nezdá se ti, že pohanský úředník zahanbuje bolestně tolik katolíků? Sotva zaslechl o Kristu, spěchal o pomoc? Kdy voláš ty kněze svým nemocným? Nebylo snad již pozdě? Ani netušíš, jak jsi byl k nim ukrutný! Jak omluvíš jednou před Kristem ztrátu duše, za kterou on prolil všecku svou krev?

SLAVNOST VŠECH SVATÝCH.

S u r s u m c o r d a !

Pokládá se za málo pokrokové mluvíti ještě o nebi a životě záhrobním. Moderní člověk dává raději svým hrdinům odcházeti kamsi do neznáma. Ani se při tom již nezačervená. Není si vůbec vědom, jak velice tím pro-

zrazuje svoji povrchnost a myšlenkovou polovičitost. Vždyť právě záhrobní život je nám klíčem, bez kterého bychom nikdy nepochopili tak mnohých záhad na světě. Vidím, jak po vaší tváři přelétl úsměv. Zdá se vám, že upřílišuji. Nuže, poslyšte!

Zajděme si spolu na hřbitov a zastavme se u dvou hrobů. Jsou vedle sebe. V jednom z nich odpočívá válečný zbohatlík. Vládl kdysi miliony, na kterých se rděla čerstvá krev nevinných obětí a jeho stoly se prohýbaly pod tíží vybraných jídel. Čest a právo byly mu prázdnými pojmy a s cynickým posměškem na rtech šlapal i nejvyšší zákony přírody. — Vedle hrob chudého dělníka. Blahobytu nepoznal nikdy a ze všech koutů jeho nuzného příbytku šklebila se naň bída a hlad. Tisíckráte se zahleděl na bohatství sousedovo a ve svém srdci zaslechl svůdný hlas, aby si pomohl — ale ne! S hrůzou se odvrátil pokaždé od takové myšlenky. Za hřích by si pokládal dotknouti se nešetrně cizího majetku.

Dnes odpočívají vedle sebe a mlčen-

livá země zakryla soucitně jejich hříchi i jejich ctnost. Ale povězte mi! Je možno, aby tato dvě různá zrna vykvetla jedenkrát stejnou nádherou? Ne, naše srdce se bouří při pouhé vzpomínce na takovou možnost! Celý život stal by se nám nepochopitelnou záhadou, není-li konečného vyúčtování a není-li života záhrobního s jeho odměnou i s jeho tresty.

Nuže, toť nejhlubší význam dnešní slavnosti! Ať jsme na světě pronásledováni a podezříváni, ať se zdá, že vítězí hříchi a ctnost podléhá — vzhůru srdce! Všechny protivy budou jedenkrát definitivně vyrovnány!

Slavnost všech svatých! Skoro se mi zdá, jako bychom vstupovali do veliké dvorany, ve které vystavuje sám Bůh svoje mistrovská díla, která vykonal v duších lidských. Udiveně se rozhlížíš kolem. Co jsou všechny moderní galerie proti těmto nesčetným světcům! Jaká rozmanitost! Ani dva obrazy nejsou úplně stejné. Jak různý materiál, kterého tu použito! Vzpomeň

jen na velikého Tomáše Akv. a na prostinkého Josefa Kupertinského, kterého kdysi nazývali „hlupáčkem Božím!“ Vidíš krále a papeže, vojíny a profesory, hrdinné mučedníky a chudé dělníky, panny i slabé dítky a ze všech stran slyšíš hluboce dojemnou otázku: „Mohli jsme my, proč bys nemohl také ty?“

Neodcházej! Zastav se a hluboce se zamysli! Všechny ty zářné vzory, které tu vidíš kolem sebe, byli kdysi lidmi jako ty. V jejich srdci bouřily stejné vášně a kolem nich kypěl a proudil stejně svůdný život. Modlili se stejné „Credo“ a přijímali tytéž svátosti. A přece se posvětili? Ano, poněvadž chtěli a pro svůj ideál nezalekli se žádné oběti.

NEDĚLE XXI. PO SV. DUCHU.

N u t n á p o d m í n k a.

Pohádkový palác východního krále; po zlatých stěnách hoří krvavě velké rubíny a bohaté koberce tlumí naše

kroky. Otevřenými okny vane omamující vůně blízké zahrady.

Jdeme dále. Překvapuje nás nezvyklé ticho a kolem nás mihají se zamlklé postavy služebníků. Tážeme se, co se stalo. Oslovený máv^l rukou a odešel. Teprve po chvíli se dovidáme, co všechny tak rozrušilo. Král poručil, aby jeho úředníci složili dnes přesné a podrobné účty ...

V ustanovenou hodinu vstupujeme do skvostné komnaty. Král sedí na trůně a kol dokola stojí nejvyšší úředníci říše a správcové jeho bohatých statků. Hlasatel vyvolává jejich jména; předstupují a vypravují, jak hospodařili. Došla řada na vrchního nájemce říšského cla. Když doznělo jeho jméno, zavládlo hluboké ticho. Nikdo se neozval. Všichni se zvědavě ohlédli. Opravdu! Správce nejvýnosnějšího odboru tu nebyl. Oči královny zahořely hněvem. Pokynul dvěma vojínům.

Co se stalo? Již včera dověděl se úředník o úmyslu králově a jeho srdce prudce zabušilo. Věděl již předem, že účtů nesloží; jeho zpronevěry byly veli-

ké. Proto se ukryl a nyní s utajeným dechem naslouchal, jak vojáci klepají na dvéře, vystupují po schodech a vyptávají se po něm. Dobře slyšel výmluvu domácích, že někam odešel, ale vojáci se nedali odbýti. Prohledali celý dům, našli jej a vítězoslavně jej vedli před krále.

Výslech netrval dlouho. Schodek byl zrovna strašný; v pokladně chybělo 45,000.000 korun. Hrobové ticho; nikdo ani nedýchal. Jenom králova slova zněla jako dunění hromu: „Zaplat, co's dlužen!“ — „Nemohu“, zašeptal. — „Proto prodejte jej, jeho ženu a děti, jeho majetek a zaplatte!“ — Úředníkovi se zatmělo před očima. V duchu již viděl, jak zítra budou jeho jméno vyvolávati na trhu; zmaten poklekl před králem, sepjal své ruce a s pláčem volal: „Poshověj mi a všecko zaplatím tobě.“ Bohaté slzy tekly mu po lících a smáčely stupně královského trůnu.

Chvíli hluboké ticho. Všichni hledí upjatě na krále. Skoro slyšíme, jak jim buší srdce. Co asi učiní? — Král byl opravdu dojat. Propustil je a dluh mu

odpustil. Pln vděčnosti zlíbal úředník ruku královu a odcházel. V jeho srdci bouřila prudká radost.

Před branou se náhle zastavil a zbystřil zrak. Opravdu! Do paláce přicházel jeden z jeho dlužníků, kterého již dlouho upomínal o 95 korun. Šel mu naproti a pánovitě žádal svoje peníze. Když se vymlouval, vrhl se na ubožáka, chopil ho za krk a počal ho rdousiti. V největší úzkosti padl mu chudšas k nohám a se slzami prosil: „Poshověj mi a všecko zaplatím tobě!“ Prosil marně. Necita dal jej spoutati a uvězniti, dokud by dluhu nezaplatil.

Král se brzy dověděl, co se stalo a velice se rozhněval. Povolal k sobě úředníka a pravil: „Služebníku nešlechtný! Všechen dluh jsem ti odpustil, poněvadž jsi mne prosil; zdali jsi neměl i ty smilovati se nad spoluslužebníkem svým, jako já se smiloval nad tebou?“ Odvrátil se a poručil vězniti jej tak dlouho, až zaplatí poslední haléř.

Rozumíš dobře tomuto podobenství? Kristus sám ti napovídá jeho význam: Králem je Bůh, nevěrným služebníkem.

jsi ty sám a strašný dluh — tvoje hříchy. Proto dobře si rozvaž závěrečná slova Spasitelova: „Tak i Otec můj nebeský učiní vám, jestliže neodpustíte jeden každý bratru svému ze srdcí svých.“

NEDĚLE XXII PO SV. DUCHU.

J s m e o b ě a n y d v o u s v ě t ů !

Je to po prvé, co Kristus zasahuje do života veřejného a vyvrací námitku, jakoby náboženství nepatřilo do politiky — ani jako norma a měřítko.

Kristus byl právě v nádvoří chrámovém. Napětí mezi ním a fariseji dostoupilo vrcholu. Vědělo se, že jeho osud je již zpečetěn a že knížata kněžská hledají jenom vhodnou záminku, aby jej bez hluku mohla vydati na smrt.

Ale marně! Zrovna zuřili, kdykoli si vzpomněli, jak obratně unikl dosud po každé jejím léčkám. Ale ne, nepovolí, až se jim záměr podaří. Znova se pokusí polapiti jej v řeči. Budou však opatrnější. Nepůjdou sami; poznal by je

a měl by se více na pozoru. Místo sebe pošlou své mladé učeníky a poví jim, co mají mluvit. Bude to přirozenější a pro ně výhodnější. Aby neměl ani nejmenšího podezření, pozvou několik stoupenců Herodových, které tolik nenáviděli.

Umluveno, vykonáno; až dosud dařilo se vše dobře. Po chvíli vmísilo se několik mladých mužů mezi lid; nikdo si jich ani nepovšiml. Zvolna se prodírali zástupem, až konečně stanuli před Kristem. Právě domluvil. Okamžik byl velice vhodný. Nejsmělejší z deputace předstoupil a počal svůj ďábelsky úlisný úvod. Mluvil zvolna a na jednotlivá slova kladl veliký důraz: „Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a cestě Boží v pravdě učíš a nedbáš na žádného; neboť nepatříš na osobu lidskou.“ Chtěl tak ukolébati Spasitele v úplnou bezpečnost a naladiti jej, aby bez bázně odpověděl.

Zadíval jsem se v tu chvíli na Krista. Stál klidně a přece se mi zdálo, že po jeho tváři přelétl bolestný úsměv a jeho svaté srdce se až zachvělo nad

hloubkou lidské neupřímnosti. Ale mluvčí pokračoval: „Proto nám pověz, co se ti zdá: sluší-li dávat daň císaři, čili nic?“ Poslední slova pronášel zvolna a hlasitě, aby jim všichni dobře rozuměli.

Řečník domluvil a v zástupu nastal nepopsatelný ruch. Otázka se týkala všech; proto se tlačili blíže, aby jim neušlo z odpovědi Kristovy ani slova.

Situace Spasitelova nebyla růžová. Řekne-li: Ne! zaburácí posvátnými prostorami neutuchající volání slávy a lid ho bude nositi na ramenou — ale svou smělost zaplatí krví pod ranami římských mečů. Odpoví-li: Ano! prokleje jej židovský národ jako svého zrádce a škůdce. Apoštolové trnuli hrůzou; za tó deputace čekala netrpělivě na odpověď a pásala se s rozkoší na zdánlivých rozpacích Spasitelových. V nádvoří bylo ticho jako v hrobě. Oči všech byly upřeny na Krista. Ale ne dlouho! Pohlédl pevně na své nepřátele a pravil: „Co mne pokoušíte, pokrytci?“ Jeho hlas chvěl se hlubokou bolestí — a pokračoval s klidem, který

až překvapil: „Ukažte mi peníz daně!“

Zvědavost lidu dostoupila vrcholu, když kdosi podával Kristu římský denar. Vzal jej a zvedl ruku do výše, aby všichni dobře viděli a tázal se: „Čí jest tento obraz a nápis?“ Mimoděk odpověděli: „Císařův“. — „Nuže“ — a Kristus vracel peníz — „dávejte, co jest císařovo, císaři, a co jest Božího, Bohu!“

V zástupu úžas. Tak obratné odpovědi nečekal nikdo.

Odlož na chvíli evangelium a zamysli se nad odpovědí Kristovou! Rozumíš dobře jejímu dosahu? Jsi občanem dvou velkých světů a oběma máš býti věrným poddaným! Nezapomínáš pro zákony lidské na odvěký zákoník Boží? Nejsi dobrým vlastencem a při tom snad špatným — křesťanem?

NEDĚLE XXIII. PO SV. DUCHU.

M r t v é d u š e.

Bohatý dům Jairů v Kafarnaum.
Vstupujeme do olivových dveří a mi-

moděk se zastavujeme. Všude hluboké, dusné ticho; nikdo si netroufá hlasitě ani promluvit. I sluhové chodí po špičkách a tiše šeptají. Tu a tam vidíme kanouti slzy. Udiveně se tážeme, co se stalo. Mlčky nám ukazují na pootevřené dvěře. Díváme se dovnitř a rázem pochopujeme situaci.

Na lůžku leží jediná dceruška Jairova. Byla právě v nejkrásnějším rozpuku a kdo by zazlíval šťastnému otci, že snil o skvělé budoucnosti. Před několika dny náhle ulehla; prudkou horečkou uvadly brzy růže na mladistvé tváři. Zápasila se smrtí. U lůžka klečí její matka a hořce pláče. Opodál stojí zdrcený otec a zoufale hledí na bolestný zápas svého dítěte. Co mu v tu chvíli platno, že je představeným bohaté synagogy a váženým miláčkem lidu? Kdyby tu byl aspoň veliký prorok nazaretský! Ten by snad pomohl; ale právě odplul na druhou stranu jezera a nikdo neví, kdy se vrátí. Zlomen usedl na blízkou pohovku. Bohaté slzy stékaly mu po tváři a zvolna padaly do záhybů jeho měkkého šatu.

V tu chvíli vkročil do pokoje sluha. Prudce oddychoval a sotva mohl pošeptati: „Ježíš je ve městě!“ Otec pozvedl hlavu a nedůvěřivě se zadíval na posla. Ale ten se nedal mýliti; právě ho zahlédl u celnice Matoušovy. Tvář Jairova zrovna zahořela a jeho duše se plnila novou nadějí. Snad přece není ještě pozdě. Rychle vstal, ještě jednou pohlédl na umírající dítě a odešel. Po několika krocích uviděl zástup lidu. Chvatně se prodíral hustými řadami a konečně stanul před Kristem. Padl na kolena, sepjal prosebně svoje ruce a volal: „Pane, dcera má umírá; ale pojd', vlož na ni ruku svou a bude živa.“ Více říci nemohl; slzy a pláč udusily jeho ostatní slova. Všichni umkli a zahleděli se na Krista. Stál a díval se útrpně na ubohého otce a beze slova — vykročil.

Mohli jíti jenom zvolna, protože kol dokola tísnily se veliké zástupy lidu. Jairovi zdála se každá minuta věčností. Ještě několik kroků — v tom přiběhl posel. Sotva dechu popadal a již z daleka volal: „Netrmácej Mistra! Dcera tvá umřela!“ (Mar. 5, 35). Jako nůž

projela hrozná zpráva srdcem Jairo-
vým. Vykřikl a klesl bezvládně k zemi.
V zástupu hluboké vzrušení. Všichni
se tlačili blíže, aby lépe viděli; ostatní
vystupovali na špičky, aby se podívali,
co se děje. Soucitně sklonil se Ježíš k
ubohému otci, vzal jej za ruku a pošep-
tal: „Neboj se! Jenom spoléhej!“ Mlu-
vil tak tiše, že mu rozuměli pouze nej-
bližší učeníci.

Zatím došli až k domu Jairovu. Již
z daleka slyšeli smuteční hudbu a zpěv.
Dvůr byl plný zvědavců. Byli dle teh-
dejšího zvyku najati, aby oplakávali
zemřelou. Jakmile uviděli Ježíše, mimo-
děk umkli. Také Jež.š se zastavil a
rozkázal: „Odejděte! Dívka neumřela,
ale spí!“ Potupný smích byl mu od-
povědí. Ježíš nepovolil a dvůr byl brzy
vyklizen.

Mlčky vešel Kristus do světničky a
zadíval se do bledé tváře dívčiny. Za-
myslil se. Také on bude za krátko leže-
ti v hrobě a Jeho Matce bude pukati
panenské srdce bolestí. V tom spočinul
jeho zrak na ubohé matce. Již neodolal.
Přistoupil k lůžku, vzal mrtvou za ru-

ku a pravil něžně: „Dívko, vstaň!“ —
V tom okamžiku vykřikla matka úžasem, vrhla se na svoje dítě a pokryla je polibky. S dojemnou starostí přistoupil Ježíš k šťastné matce a pravil k ní: „Dejte jí jísti!“ —

Zavři knihu a zamysli se! Snad ani netušíš, že tato dívka je věrným obrazem tvé duše. Byla andělsky krásná, když ji omyla posvátná voda křestní. Ale dávno, snad velice dávno zemřela pod smrtelnými ranami hříchu. Hledáš pomoci u nebeského lékaře duší? Či snad úmyslně se vyhýbáš zpovědnici?

NEDĚLE XXIV. PO SV. DUCHU.

K o n e č n é v y ú č t o v á n í.

Ruka se mi chvěje, mám-li psáti o dnešním evangeliu. A přece třeba pohleděti pravdě mužně v tvář, i kdyby byla sebe hroznější.

Poslední týden pozemského života Spasitelova. Kristus právě opustil chrám, přešel údolím Cedronským a stoupal zvolna po svahu hory Olivet-

ské. Byl unaven; proto se zastavil a usedl s učedníky do stínu nízkých stromů, které tu rostly. Právě před nimi týčil se k nebi mohutný hrad Antonia a mramorový chrám jerusalemský. Jeho zlatá střecha v září západajícího slunce zrovna hořela. Dlouho hleděli učedníci na úchvatné divadlo a upozornili na ně Mistra. Zadíval se na krásné město a jeho tvář velice zvažněla. Jeho božský zrak zaletěl do ne-daleké budoucnosti a z prsou vydral se mu hluboký povzdech: „Nezůstane tu kamene na kameni.“

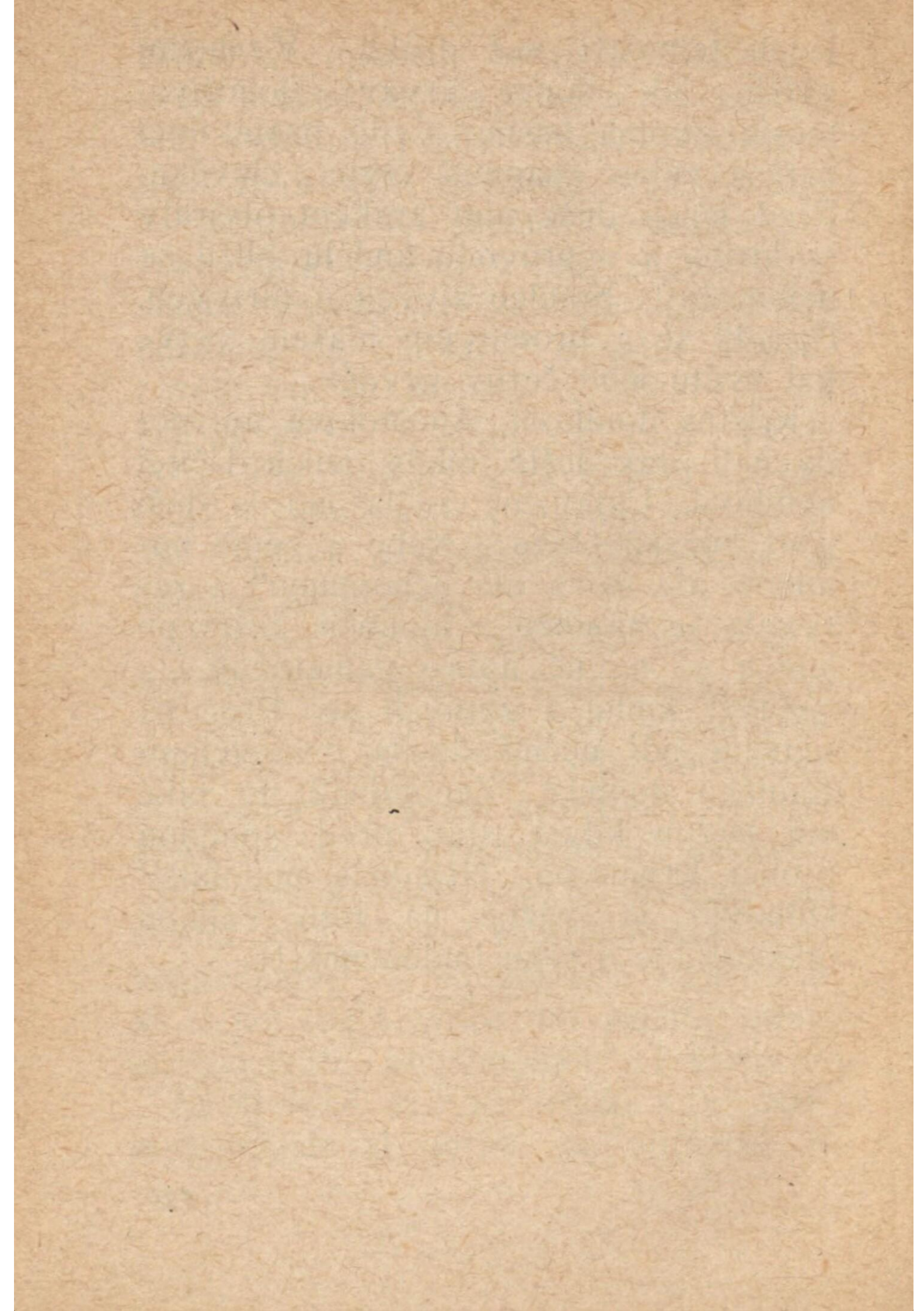
Udiveně pohlédli učedníci na Mistra. Ale Kristus nedal se mýlití a černými barvami líčil strašný pád Jerusalema. Náhle se odmlčel. Před jeho vševědoucím duchem plynulo století za stoletím a na konec... Kristus se až zachvěl! Viděl miliony lidí, jak se poženou za svými ideály a při tom zapomenou na nejdůležitější — na konečné vyúčtování. Jeho svaté srdce mu nedalo; musí je varovati, aby nebyli překvapeni.

Apoštolové zrovna trnuli, když Kristus odhaloval obraz za obrazem a

jeden temnější než druhý. V duchu viděli, jak slunce krvavě dohořívá, měsíc zvolna hasne a do pusté noci září s nebe znamení Syna člověka. Před jejich duševním zrakem otvíraly se hroby a v průvodu andělů blížil se nekonečný Soudce živých a mrtvých. Posadil se a hromovým hlasem vytýkal světu jeho černý nevděk.

Kristus domluvil. Apoštolové ani nedýchali; tak ještě nikdy jejich Učitel nemluvil. Ustavičně zněla jim v duši jeho božská slova: „Nebe a země pomínou, ale slova má nepomínou“ a zarývala se hlouběji a hlouběji. Ještě po letech se na ně dobře pamatovali. —

Zavři knihu a zamysli se! Proč na většinu lidí nečiní dnešní evangelium žádného dojmu? Zapomínají, že také oni budou kdysi státi před soudnou Stolicí Kristovou. Nejednáš podobně? Odpověz si vážně na tuto velikou otázku! Jde o tvou budoucnost!

OBSAH:

Úvodem	
Neděle I. adventní. Nový život	5
Neposkvrněné Početí P. Marie. Velikost Matky Boží	7
Neděle 2. adventní. Pohoršení kříže	11
Neděle 3. adventní. Neznámý	14
Neděle 4. adventní. Kněží Kristovi	17
Hod Boží vánoční. Boží Prozřetelnost Sv. Štěpána. Svědek Kristův	19
Neděle po narození Páně. Bude mnohým ku pádu	22
Obřezání Páně. Tajemství bolesti	24
Neděle po obřezání Páně. Boj proti Kristu	27
Zjevení Páně. Světlo víry	29
Neděle 1. po zjevení Páně. Ztratili Boha	32
Neděle 2. po zjevení Páně. Důvěrná modlitba	35
Neděle 3. po zjevení Páně. Pokorná modlitba	39
Neděle 4. po zjevení Páně. Malověrní	41
Očišťování P. Marie. Světlo světa	43
Neděle 5. po zjevení Páně. Koukol	47
Neděle 6. po zjevení Páně. Dvě podo- benství	50
Neděle devítník. Závist	53
Neděle 1. po devítníku. Símě Boží	55
	58

Neděle 2. po devítíniku. Tajemství kříže	61
Neděle 1. v postě. Na okraj dnešního evangelia	64
Neděle 2. v postě. Věřím v život věčný	67
Neděle 3. v postě. Nespravedlivé výtky	70
Zvěstování P. Marie. Radostné poselství	73
Neděle 4. v postě. Rozmnožení chlebů	77
Neděle smrtelná. Božství Kristovo . . .	80
Neděle květná. Vjezd Kristův	83
Hod Boží velikonoční. Základ naší víry	86
Pondělí velikonoční. Pramen víry . . .	89
Neděle 1. po velikonoci. Nebud' nevěřící!	92
Neděle 2. po velikonoci. Dobrý pastýř	96
Neděle 3. po velikonoci. Maličko	98
Sv. Jana Nepomuckého. Nenáviděný světec	101
Neděle 4. po velikonoci. Veliké tajemství	105
Neděle 5. po velikonoci. Odpověď na velikou otázku	108
Nanebevstoupení Páně. Ústavní listina církve	112
Neděle 6. po velikonoci. Budete v nenávisti!	116
Hod Boží svatodušní. Přijď, ó Duše přesvatý!	119
Pondělí svatodušní. Tajemství spásy . . .	123
Nejsvětější Trojice. Veliké tajemství . . .	126
Slavnost Božího Těla. Tantum ergo Sacramentum!	129
Neděle 2. po sv. Duchu. Veliká hostina	134

Neděle 3. po sv. Duchu. Milosrdný	137
Sv. Petra a Pavla. Ty jsi Petr!	140
Neděle 4. po sv. Duchu. Tajemství našich neúspěchů	144
Neděle 5. po sv. Duchu. Křesťanská dokonalost.	149
Neděle 6. po sv. Duchu. Zázračný chléb	152
Neděle 7. po sv. Duchu. Různé stromy	154
Neděle 8. po sv. Duchu. Vydej počet!	158
Neděle 9. po sv. Duchu. Slzy Kristovy	162
Nanebevzetí P. Marie. Pravá velikost	166
Neděle 10. po sv. Duchu. Fariseus a publikán	169
Neděle 11. po sv. Duchu. Hluchoněmý	173
Neděle 12. po sv. Duchu. Křesťanská charita	175
Neděle 13. po sv. Duchu. Gratias agamus Domino, Deo nostro	179
Narození P. Marie. Příčino naší radosti!	183
Neděle 14. po sv. Duchu. Jiskry	186
Neděle 15. po sv. Duchu. Věřím v těla vzkříšení	190
Neděle 16. po sv. Duchu. Propasti lidské zloby	193
Sv. Václava. Pravé vítězství	197
Neděle 17. po sv. Duchu. Největší příkázání	199
Neděle 18. po sv. Duchu. Odpuštění hříchů	203
Neděle 19. po sv. Duchu. Naše svatební roucho	207

Neděle 20. po sv. Duchu. Nébude již pozdě?	210
Všech Svatých. Sursum corda!	213
Neděle 21. po sv. Duchu. Nutná podmínka	216
Neděle 22. po sv. Duchu. Jsme občany dvou světů	220
Neděle 23. po sv. Duchu. Mrtvé duše	223
Neděle 24. po sv. Duchu. Konečné vyúčtování	227

